I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 1 1966

1) Ändrade regler rörande avdrag för representation och liknande ändamål
(Jfr nr 1/1964 p. 1)

Beträffande avdrag för representation och liknande ändamål har riksskattenämnden — efter samråd med vissa av näringslivets och arbetsmarknadens organisationer — den 10 december 1963 meddelat anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna, avsedd att tillämpas första gången vid 1965 års taxering.

Med hänsyn till inträffade förskjutningar i pris- och kostnadsläget och till de erfarenheter angående tillämpningen av anvisningen, som vunnits vid 1965 års taxering, har anvisningen blivit föremål för översyn.

Riksskattenämnden har därefter den 30 november 1965 beslutat att ifrågavarande anvisning skall erhålla följande ändrade lydelse att tillämpas beträffande representation, som sker efter utgången av år 1965.

I. *Allmänna synpunkter.*

Såsom allmän regel gäller enligt 20 § kommunalskattelagen att vid beräkning av inkomst av särskild förvärvskälla skola från bruttointäkten avräknas alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. Avdrag får enligt samma lagrum icke ske för den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, härunder inbegripet vad den skattskyldige utgivit såsom gåva.

Begreppet representation har en i viss mån obestämd innebörd. I allmänhet torde emellertid därmed avses den gästfrihet, som på grund av sedvänja förekommer i kommersiella och liknande sammanhang. Denna kommersiella gästfrihet tager sig merendels uttryck i samma former som dem som förekomma i det privata livet personliga vänner emellan. Representationskostnaden är sålunda oftast en kostnad för mat, dryck, betjäning, hotellrum, teaterbiljetter o. dyl. En gräns-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

dragning måste därför ske mellan avdragsgilla representationskostnader å ena samt icke avdragsgilla levnadskostnader å andra sidan.

På sätt framgår av stadgandet i andra stycket av punkt 1 av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen äro utgifter för representation och liknande ändamål att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast under förutsättning att utgifterna ha *omedelbart samband med verksamheten i förvärvskällan.* Därmed har i lagen markerats, att avdragsrätten icke omfattar kostnader för sällskapsliv av personlig natur, personlig gästfrihet o. dyl.

Representationen kan rikta sig antingen utåt gentemot den skattskyldiges affärsförbindelser och liknande eller också inåt gentemot företagets personal i form av personalfester o. dyl. (intern representation). Fråga kan också vara om s. k. indirekta representationskostnader t. ex. kostnader för underhåll, löner etc. avseende fastighet, inventarier m. m. som helt eller huvudsakligen används för representationsändamål eller liknande.

En förutsättning för att den skattskyldige vid taxeringen skall kunna påräkna avdrag för kostnader för representation och liknande ändamål är att han fullgör den deklarationsplikt med avseende å hithörande kostnader, som föreskrives i 25 a § taxeringsförordningen. Denna deklarationsplikt gäller såväl för rörelseidkare (arbetsgivare) som för anställda.

II. *Representation i samband med affärsförhandlingar och liknande.*

För att det i kommunalskattelagen för avdragsrätt uppställda kravet på omedelbart samband mellan representationen och verksamheten i förvärvskällan skall anses uppfyllt, bör dylikt samband föreligga såväl med avseende å tiden för representationen och platsen för densamma som med avseende å den eller de personer gentemot vilka representationen riktar sig. Representationen skall — för att kostnaden vid inkomsttaxeringen skall anses såsom avdragsgill — ingå såsom ett naturligt led i affärsförhandlingar; representationen skall med andra ord vara ett uttryck för sedvanlig gästfrihet i form av värdskap vid inledande av affärsförhandlingar, under förhandlingarna eller såsom en avslutning å desamma. Till affärsförhandlingar böra därvid hänföras ej blott förhandlingar om köp eller försäljning utan även andra förhandlingar i och för verksamheten t. ex. förhandlingar med konsulter och experter av olika slag samt förhandlingar angående kollektivavtal och liknande. För avdragsrätten är det utan betydelse om förhandlingarna ifråga föras med representanter för visst annat företag eller om vederbörande vid ett och samma tillfälle förhandlar med en grupp av affärsförbindelser, t. ex. då ett grossistföretag i anledning av förändringar i marknadsläget inbjudit sina återförsäljare till gemensamma överläggningar angående verksamhetens fortsatta bedrivande. Vidare är det för avdragsrätten utan betydelse om inledda förhandlingar resultera i ett avtal eller om förhandlingarna bliva resultatlösa.

Gästfrihet mot affärsförbindelser *utan* ett mera direkt samband med affärsförhandlingar bör däremot icke anses såsom en avdragsgill omkostnad i förvärvskällan. En bjudning för affärsförbindelser utan ett mera direkt samband med affärsförhandlingar bör sålunda icke anses avdragsgill utan bör betraktas som ett utslag av personlig gästfrihet. Lagens krav på

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

omedelbart samband mellan representationen och verksamheten är icke uppfyllt i ett dylikt fall.

Såsom avdragsgill representationskostnad bör icke heller anses kostnad, som hänför sig till andra personer än dem som ha en mera direkt anknytning till affärsförhandlingarna i fråga. Om till en representationsmåltid inbjudits även anhöriga eller goda vänner till de av förhandlingarna berörda personerna, är kostnaden för dessa utomstående icke en avdragsgill utgift i förvärvskällan. Det omedelbara sambandet mellan utgiften och verksamheten saknas i ett dylikt fall.

Naturligt är att representationen utövas å ort, där någon av de förhandlande parterna driver verksamhet, eller å närbelägen större ort eller å annan närbelägen ort med goda representationsmöjligheter. Om representationen förlagts till annan ort än nyss sagts, bör avdrag för kostnaden för representationen som regel icke medgivas.

Enligt lagtexten och uttalanden under förarbetena får i det enskilda fallet avdrag icke medgivas med större belopp än som kan anses skäligt; detta betyder att i den mån utgiften avser representation, som innebär en mera lyxbetonad livsföring, avdrag regelmässigt icke medgives för denna del av utgiften. För att härutinnan vinna en likformig lagtillämpning i olika delar av landet anser riksskattenämnden — ehuru nämnden är väl medveten om svårigheterna att fixera några belopp, som ur alla synpunkter äro fullt godtagbara — det likväl vara nödvändigt att ange vissa prisramar för representationsmåltider, vilka ramar icke få överskridas där ej särskilda skäl till annat föranleda. I enlighet härmed bör, därest utgift för representation enligt det förut sagda överhuvud är avdragsgill, avdrag i regel icke medgivas med högre belopp än nedan sägs:

a) för representation utom hemmet i form av *middag* eller *supé* bör avdrag medges med högst 65 kronor per person;

b) för representation utom hemmet i form av *lunch* bör avdrag medges med högst 30 kronor per person.

De angivna beloppen äro bestämda med visst beaktande av under år 1966 förutsebar prisstegring.

Vederbörlig prisram skall tillämpas med avseende å varje representationstillfälle för sig; en billig representation vid ett tillfälle får sålunda icke ”kvittas” mot representation vid annat tillfälle med kostnader överstigande prisramen.

I de fall, då representationen riktas mot i utlandet bosatt person, vilken besöker Sverige i egenskap av representant för ett stort utländskt företag, böra ovan angivna prisramar icke tillämpas. Icke heller bör i sådana fall gälla den i det föregående angivna inskränkningen, att avdrag icke medgives för representationskostnader avseende anhöriga till de av förhandlingarna direkt berörda personerna.

Beträffande representation, som förlägges till den skattskyldiges hem och där kostnaden sålunda icke kan verifieras genom restaurangnota (jfr. vad nedan under avdeln. VI sägs), böra förenämnda prisramar icke heller tillämpas utan bör avdrag medgivas med belopp, som på grundval av företedd utredning framstår som skäligt. *Högre* avdrag än enligt förenämnda prisramar böra icke medgivas.

Vissa former av representation få i och för sig anses ha sådan karaktär, att de äro att anse som uttryck för en mera lyxbetonad livsföring. Hit bör räknas represen-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

tation i form av t. ex. semesterresor, särskilt arrangerade jaktutflykter och specialarrangerad underhållning samt hållande av lustjakter och lantställen för representationsändamål; även villor och andra, helt eller huvudsakligen för representationsändamål avsedda byggnader böra räknas till ifrågavarande kategori, dock med undantag för bruksvillor (brukshotell) och jämförliga byggnader i bruksamhällen, där bostadsfrågan för besökande affärsförbindelser eljest icke kan ordnas på ett tillfredsställande sätt. Avdrag för kostnad för dylik representation bör sålunda icke medgivas, ej ens om det göres sannolikt att representationen har visst samband med den skattskyldiges verksamhet.

III. *Representation i samband med jubileum, invigning av anläggning, stapelavlöpning och jämförliga händelser.*

Händelser av här angivna slag utgöra viktiga data i ett företags utveckling och verksamhet och bruka sedvanemässigt vara förenade med vissa festligheter.

För att en jubileumskostnad skall kunna anses såsom avdragsgill bör fråga vara om en mera betydande milstolpe i företagets verksamhet såsom 25-, 50-, 75- och 100-årsjubileum etc. Avdrag bör i regel icke medgivas för kostnad för tidigare jubileumsfest än 25-årsjubileum. Den form av jubileumsfestlighet, som sedvanemässigt förekommer i här avsedda sammanhang, riktar sig merendels inte enbart mot företagets huvudsakliga affärsförbindelser utan har även ett vidare syfte såsom en form av personalvård eller såsom ett led i företagets publicrelationverksamhet. I jubileumsfestligheterna bruka därför deltaga företagets anställda, eventuellt jämte fruar, samt representanter för myndigheter och pressen. Även den del av kostnaden, som hänför sig till dessa utomstående personer, bör regelmässigt anses såsom avdragsgill.

Kostnad för representation i samband med invigning av anläggning bör anses som avdragsgill endast under förutsättning att fråga är om en anläggning, som med hänsyn till det ifrågavarande företagets storlek och omfattning är att anse som mera betydande.

Förhållandena med avseende å jubiléer, invigningar och stapelavlöpningar torde vara så växlande, att några prisramar här icke böra angivas. Självfallet gäller emellertid den allmänna regeln, att avdrag bör vägras i den mån fråga är om utgifter för en mera lyxbetonad livsföring. De under avdeln. II angivna prisramarna böra härvid kunna tjäna till viss ledning.

Till representation av under denna rubrik hänförlig karaktär får även anses höra representation i samband med industrivisningar och liknande. I syfte att göra tekniska nyheter e. dyl. kända för en bredare allmänhet förekommer att företag inbjuder t. ex. representanter för tidningsvärlden, husmodersföreningar m. fl. för demonstrationer och visningar och i anslutning därtill utövar viss gästfrihet; i den mån fråga är om förtäring av relativt enkelt slag bör avdrag för kostnaden medgivas.

Demonstrationen eller visningen kan även rikta sig mot grupp eller grupper av företag eller yrkesutövare, som i och för den egna verksamheten äro direkt intresserade av det representerande företagets produkter eller tjänster. I dylika fall bör kostnaden för representation i anslutning till demonstrationen eller visningen anses avdragsgill inom de i avdeln. II angivna prisramarna. Detsamma gäller

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

då demonstrationen eller visningen riktar sig mot grupp eller grupper av yrkesutövare, vilka visserligen icke själva ha anledning träda i affärsförbindelse med det representerande företaget men vilkas inställning till företagets produkter eller tjänster likväl är av ekonomisk betydelse för företaget, i det att dess omsättning direkt påverkas av om yrkesutövarna i fråga hos sina kunder rekommendera eller underlåta att rekommendera det representerande företagets produkter eller tjänster.

Det förekommer också att, i anslutning till ett företags publicrelationverksamhet, gästfrihet utövas mot t. ex. riksdagsutskott, till landet officiellt inbjudna utländska journalister m. fl. som besöka företaget i studiesyfte. Exportföretag torde vidare ha anledning att, i anslutning till diskussioner med svenska diplomater på besök i Sverige eller med svenska handelsdelegater och liknande, utöva representation gentemot dem. Kostnader för dylik representation böra såsom regel anses såsom en i förvärvskällan avdragsgill utgift. Beträffande prisramar bör härvid gälla vad ovan under avdeln. II anförts.

IV. *Representation gentemot anställda i samband med personalfester, informationsmöten o. dyl.*

I begreppet personalvård ingå bl. a. personalfester — t. ex. jul- eller nyårsfester — och informationsmöten för anställda. Hit hör även representation gentemot företagsnämnder i samband med nämndsammanträden. Avdragsrätt för dylika kostnader föreligger i princip oavsett omfattningen av den verksamhet, som den skattskyldige bedriver, och utan avseende på om representationen vänder sig till en större eller mindre krets. Fråga får dock inte vara om sällskapsliv eller gästfrihet av personlig art.

Mera påkostade firmafester torde i allmänhet ha ett sådant drag av personlig gästfrihet, som enligt vad nyss sagts utesluter eller reducerar avdragsrätten. För att kostnaden skall anses avdragsgill bör representationen sålunda regelmässigt avse endast enklare former av traktering — därvid kostnaden per person icke bör överstiga två tredjedelar av det högsta avdragsbelopp, som för bjudning av motsvarande slag medgives enligt de i avdeln. II angivna prisramarna — och icke vara oftare återkommande än som kan anses normalt. Därest även anställdas familjemedlemmar eller pensionerade befattningshavare inbjudas att deltaga i personalfest, bör jämväl den på dem belöpande andelen av kostnaden anses avdragsgill.

Såsom avdragsgill representationskostnad bör icke räknas kostnad för måltider i samband med styrelsesammanträde, revision, bolagsstämma eller föreningsstämma. Detta uttalande syftar dock ej på s. k. arbetsluncher av enklare beskaffenhet utan vin- eller spritförtäring.

V. *Representation i form av gåvor.*

Gåvor äro regelmässigt en icke avdragsgill utgift i förvärvskälla. Undantag från denna huvudregel äro gåvor i form av reklam samt, i viss utsträckning, gåvor i form av representation.

Reklamgåvorna äro såsom regel artiklar av förhållandevis ringa värde, som överlämnas till ett större antal personer och som antingen ha direkt anknytning till givarens produktion eller utgöras av enklare s. k. presentartiklar såsom almanackor, pennknivar, plånböcker o. s. v. Kostnaden för dylika reklamgåvor bör anses som avdragsgill.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Representationsgåvan är en i kommersiella sammanhang förekommande gåva från ett företag till annat företag eller representant för detsamma, avsedd att bidraga till goda personliga förbindelser mellan företagen. För att representationsgåva skall kunna anses såsom en avdragsgill omkostnad i förvärvskälla måste fråga *uteslutande* vara om att inleda eller bibehålla affärsförbindelser och liknande. Gåvan bör med andra ord hava ett omedelbart samband med verksamheten i förvärvskällan såsom t. ex. då en leverantör uppvaktar ett kundföretag med en blomsteruppsats eller bokgåva i anledning av att kundföretaget öppnar en ny filial eller firar ett jubileum e. dyl. eller då ett företag i stället för restaurangbesök i samband med affärsuppgörelse till motpartens (kvinnliga) representant överlämnar en chokladkartong, en fruktkorg eller dylikt.

Även beträffande representationsgåvor gäller, att avdrag icke bör i det enskilda fallet medgivas med större belopp än som kan anses skäligt. Detta innebär — då avdrag icke må ske för utgifter för mera lyxbetonad livsföring — att avdrag icke bör medges för dyrbarare gåvor. Utan hinder av det nyss sagda bör emellertid — med hänsyn till de särskilda förhållanden som föreligga i fråga om sjösättningssmycken — avdrag medgivas för dylik gåva, dock endast i den mån kostnaden för smycket icke uppgår till större belopp än som är skäligt i förhållande till bl. a. det avtalade fartygspriset.

Kostnad för gåvor av sådana konsumtionsvaror som t. ex. rökt lax, renkött, starköl, sprit, klädespersedlar eller dylikt, som icke har samband med givarens verksamhet, bör i intet fall anses såsom en vid taxeringen avdragsgill utgift.

Representationsgåvor till affärsförbindelser vid *helger* eller *personliga* högtidsdagar böra icke anses som avdragsgill omkostnad i förvärvskälla. Ej heller bör kostnad för kransar eller blommor i samband med dödsfall anses avdragsgill. Representationsgåvor, varom nu sagts, få nämligen anses ha ett sådant inslag av personlig natur, som utesluter avdragsrätt.

Vad i denna avdelning sägs har icke avseende å sedvanliga gåvor från arbetsgivare med karaktär av personalomkostnader (t. ex. en klocka efter 25 års anställning eller s. k. julpaket av mindre värde till samtliga anställda eller till en större grupp av dem).

VI. *Utredning och bevisning.*

Skattskyldig, som vid inkomstberäkningen gjort avdrag för kostnader för representation och liknande ändamål, skall vid självdeklarationen foga uppgift utvisande huru kostnaderna fördela sig å de huvudgrupper som angivas i 25 a § taxeringsförordningen (härför användes deklarationsformulär nr 13). Underlåtenhet från den skattskyldiges sida att redovisa ifrågavarande kostnader i enlighet med vad i nämnda paragraf angives är att anse som underlåtenhet att behörigen avlämna självdeklaration.

I likhet med vad som gäller i fråga om samtliga övriga i deklarationen yrkade avdrag åligger det den skattskyldige att efter anmaning lämna de ytterligare upplysningar, som erfordras i och för bedömande av befogenheten av yrkat avdrag. Den å berörda deklarationsbilaga gjorda fördelningen av representationskostnaderna torde i vissa fall endast kunna utgöra en stomme för taxeringsmyndighetens bedömande, varför ytterligare upplys-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ningar i dylika fall kunna komma att bli erforderliga. För att yrkat avdrag för representationskostnader skall kunna godkännas bör den skattskyldige kunna verifiera sådana kostnader, å vilka sedvanemässigt erhålles kvitto, samt i övrigt genom fortlöpande förda anteckningar kunna göra sannolikt kostnadernas storlek. Vidare bör den skattskyldige kunna genom anteckningar eller upplysningar bekräfta sambandet mellan de i representationen deltagande personerna och den skattskyldiges förvärvsverksamhet. Restaurangnota eller liknande verifikat bör godkännas i bevishänseende endast om å densamma finnes på varaktigt sätt antecknat år och dag för representationen ävensom namn samt titel eller yrke å samtliga de personer, mot vilka representationen utövats, samt det eller de företag som de företräda.

Har avdrag yrkats för representation i hemmet bör för avdragsrätt krävas, att den skattskyldige kan genom förda anteckningar eller verifikat för varje särskilt representationstillfälle specificera kostnaden samt ange vilka som deltagit i representationen och vilka företag de representera ävensom sambandet mellan representationen och verksamheten.

Har avdrag yrkats för representationsgåva eller reklamgåva av mer än obetydligt värde bör avdrag icke medgivas om icke uppgift beträffande mottagaren av gåvan kan lämnas.

2) Ändrade regler rörande värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m. m.
(Jfr nr 2/1962 p. 3 och nr 5/1963 p. 2)

Angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m. m. har riksskattenämnden utfärdat anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna dels den 30 januari 1959, med giltighet fr. o. m. 1959 års taxering, dels den 17 januari 1962 med giltighet fr. o. m. 1963 års taxering.

I anvisningarna har såsom alternativ värderingsregel för egna fastigheter resp. egna fastigheter under ny-, till- eller ombyggnad angivits en värdesättning, som ansluter till gällande fastighetstaxeringsvärden. Svenska Byggnadsentreprenörföreningen har i skrivelse till nämnden den 3 juli 1964 anfört att angivna värderingsregel skulle — i samtliga de fall där taxeringsvärdena höjts vid 1965 års allmänna fastighetstaxering — komma att medföra att företagen tvingades att till beskattning framtaga delar av de enligt gällande anvisningar eljest godtagna reserveringarna. Riksskattenämnden har i anledning härav inhämtat yttranden från förste taxeringsintendenterna samt haft överläggningar i ämnet med representanter för Svenska Byggnadsentreprenörföreningen och Sveriges Byggmästareförbund samt med vissa förste taxeringsintendenter m. fl.

Riksskattenämnden har därefter den 30 november 1965 beslutat att *ifrågavarande anvisningar skola, med tillämpning fr. o. m. 1966 års taxering, erhålla följande ändrade lydelse.*

De anvisningar, som i det följande framläggas, äro avsedda att tillämpas å byggnadsföretag vars verksamhet består i uppförande av byggnader, kraftverk och liknande, byggande av vägar, järnvägar, broar, flygfält, hamnar, bergrum och liknande samt utförande av pålnings- och schaktningsarbeten, yttre vatten- och avloppsledningsarbeten eller anläggningar

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

för torrläggning, vattenreglering och liknande. De avses däremot icke vara tillämpliga å företag, vilka utföra exempelvis värme-, sanitets-, plåtslageri-, glasmästeri-, målnings-, elektriska installations- samt plattsättnings- och golvläggningsarbeten.

I anskaffningsvärde för fastighet böra vid tillämpning av anvisningarna inräknas — förutom köpeskillingen vid förvärvet, lagfartskostnader och eventuella rivningskostnader — allenast följande såsom "direkta" byggnadskostnader betecknade kostnader för ny-, till- eller ombyggnad av fastighet, nämligen material (såväl byggnadsmaterial som förbrukningsmaterial), löner och ersättningar till arbetare och arbetsledare på platsen, arkitekt-, konstruktions- och kontrollkostnader till utomstående, anslutningsavgifter för vatten, avlopp, värme och elektricitet, kostnader för underentreprenader, maskinhyror till utomstående samt kostnader för lejda transporter. Med "indirekta" byggnadskostnader — som sålunda *icke* inräknas i anskaffningsvärdet — förstås i dessa anvisningar övriga byggnadskostnader såsom t. ex. administrationskostnader, kostnader för egna transporter, avskrivning och underhåll av maskiner samt försäkringar och räntor.

Vid lagervärdering enligt nedanstående regler bör hänsyn icke tagas till det avdrag för värdeminskning av byggnader, som medgives enligt vederbörlig fastighetsbilaga.

A. Beträffande *lagertillgångar* böra följande värderingsregler tillämpas.

1. *Byggnadsmaterial.*

Byggnadsföretags lager av byggnadsmaterial av olika slag omfattas icke av den undantagsbestämmelse, som finnes intagen i punkt 1 åttonde stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen. För dylika lager gälla sålunda de allmänna reglerna för värdering av lagertillgångar.

2. *Fastigheter.*

Beträffande byggnadsföretags innehav av egna fastigheter, som utgöra lagertillgångar, bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godkännas, om värdet å fastighetsinnehavet icke understiger 85 procent av summa anskaffningsvärden för fastigheterna. Till egna fastigheter hänföras därvid såväl färdigställda bebyggda fastigheter och färdigställda byggnader å ofri grund som obebyggda fastigheter (obebyggda tomter och råmarksområden) och fastigheter under ny-, till- eller ombyggnad.

3. *Aktier och andelar.*

I fråga om aktier och andelar i fastighetsbolag och fastighetsföreningar, som utgöra lagertillgångar i byggnadsrörelsen, bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godtagas, därest värdesättningen, i vad den grundas på bolagets eller föreningens innehav av fastigheter, skett enligt grunder som enligt vad nyss sagts kunnat godkännas för lager av egna fastigheter, dock att sådan aktie eller andel icke må vid värdesättningen upptagas med negativt värde.

Den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av lagret i dess helhet bör godkännas, om det *sammanlagda* bokförda värdet å lagertillgångarna icke understiger summan av de lägsta värden å de skilda tillgångsgrupperna, som enligt vad ovan sagts kunna godtagas. En lägre värdesättning av lagret bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

visar, att en lägre värdesättning är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall. Vid 1966 och 1967 års taxeringar bör dock, utan sådan bevisning, en ytterligare nedskrivning av lagret godkännas, dock endast i den mån denna ytterligare reservering icke överstiger 2/3 resp. 1/3 av skillnaden mellan den vid 1965 års taxering i fråga om lagertillgångar godtagna reserveringen och den reservering, som då skulle ha godtagits om nu ifrågavarande anvisningar tillämpats vid 1965 års taxering.

B. Av entreprenör nedlagda *kostnader för arbeten på annans fastighet* böra i princip upptagas till fulla värdet (såväl direkta som indirekta byggnadskostnader) och reservering göras för de förlustrisker, som äro förbundna med entreprenadåtaganden beträffande vilka skattemässig vinstberäkning ännu icke verkställts å balansdagen.

Reserveringen för förlustrisker kan ske antingen öppet i räkenskaperna i form av avsättning eller genom nedskrivning av kostnaderna för pågående arbeten.

En större reservering än nedan angives bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige *visar,* att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust.

1. Om entreprenören icke är i intressegemenskap med byggherren och fråga icke är om byggnation på löpande räkning, bör beträffande reservering för förlustrisker följande iakttagas.

Ha som tillgång i räkenskaperna upptagits samtliga å entreprenaderna nedlagda kostnader — såväl direkta som indirekta — bör den i räkenskaperna gjorda reserveringen för förlustrisker godtagas om reserveringen icke överstiger summan av

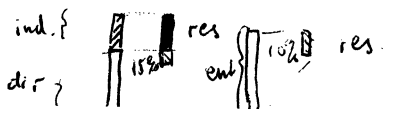
a) det belopp, varmed å dessa arbeten nedlagda indirekta byggnadskostnader upptagits som tillgång i räkenskaperna, och

b) ett belopp motsvarande antingen 10 procent av sammanlagda entreprenadsummorna eller 15 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta byggnadskostnaderna, allt såvitt avser entreprenadåtaganden beträffande vilka skattemässig vinstberäkning ännu icke verkställts å balansdagen.

Om byggnadsföretaget — som i regel torde vara fallet — som tillgång upptager endast de å entreprenaden nedlagda direkta kostnaderna, bör den i räkenskaperna gjorda reserveringen godtagas om den icke överstiger här ovan under b) angivna belopp.

Om det underlag, varå den skattskyldiges reservering i anledning av risk för förlust å arbeten på andras fastigheter beräknas, vid utgången av visst beskattningsår avsevärt nedgått vid jämförelse med underlagets genomsnittliga storlek vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren och denna nedgång måste antagas vara tillfällig, bör reservering vid utgången av förstnämnda beskattningsår medgivas med högre procentsatser än ovan angivits. Dylik höjning bör dock medgivas endast i den mån så finnes erforderligt för att förhindra, att den skattskyldiges "normala", i överensstämmelse med dessa anvisningar beräknade reservering framtages till beskattning på grund av tillfällig nedgång av det underlag varå reserveringen beräknas.

2. Om entreprenören är i intressegemenskap med byggherren (byggherren är

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

t. ex. ett helägt eller så gott som helägt dotterbolag till entreprenörbolaget eller byggherren är huvudaktieägare i entreprenörbolaget), bör reserveringen för förlustrisker i princip icke överstiga den nedvärdering som enligt den ovan under A 2 angivna huvudregeln godtages beträffande egna fastigheter. Detta innebär, att den i räkenskaperna gjorda reserveringen bör för dylika entreprenadåtaganden godtagas, om den icke överstiger summan av det belopp, varmed de å dessa arbeten nedlagda indirekta byggnadskostnaderna upptagits som tillgång i räkenskaperna, och 15 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta byggnadskostnaderna. Om reserveringen göres i form av nedskrivning av pågående arbeten, behöver entreprenören sålunda som tillgång i räkenskaperna upptaga endast 85 procent av nedlagda direkta byggnadskostnader inklusive eventuella rivningskostnader.

3. Om entreprenören bygger på löpande räkning bör för dylika arbeten reservering för förlustrisker icke medgivas med högre belopp än som i det särskilda fallet visas vara erforderligt.

C. Den skattemässiga *vinstberäkningen* å entreprenadarbeten bör ske vid den slutliga ekonomiska uppgörelsen, dock i regel senast ett år efter slutbesiktningen. Om vid den tidpunkt, då vinstberäkning sker, tvist föreligger beträffande visst eller vissa belopp, bör härav föranledd reservering godtagas.

För *garantirisker* beträffande sådana under B avsedda arbeten, för vilka vinstberäkning skett, bör — om garantitiden icke utgått senast å balansdagen — avdrag för avsättning godkännas med

3 procent av entreprenadsumman, såvitt avser bostads- och kontorsbyggnader av mera konventionell typ, samt

5 procent av entreprenadsumman, såvitt avser andra entreprenader.

En större reservering för garantirisker än nu angivits bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige *visar,* att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust.

3) Angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av lager m. m. hos företag vilka utföra värme- och sanitetsinstallationsarbeten (rörledningsentreprenörer)

Riksskattenämndens anvisningar rörande värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m m äro icke tillämpliga å företag, vilka utföra exempelvis värme- och sanitetsinstallationsarbeten. Då det emellertid länge varit ett önskemål att enhetliga normer uppställas även rörande värdesättningen av värme- och sanitetsinstallationsföretagens lager och dylika företags rätt till avdrag för riskavsättningar, ha överläggningar i berörda ämne hållits med representanter för Rörledningsfirmornas riksorganisation.

Riksskattenämnden har därefter vid sammanträde den 30 november 1965 beslutat att utfärda följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* rörande värdesättningen vid inkomsttaxeringen av värme- och sanitetsinstallationsföretagens lager m. m. Anvisningarna äro avsedda att tillämpas fr. o. m. 1966 års taxering.

A. För *lager av material* — vartill hänföres material, bearbetat eller icke bearbetat, som ännu icke installerats i fastig-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

heten på sådant sätt att det kan anses slutgiltigt anbragt för sitt ändamål — gälla de allmänna reglerna för värdering av lagertillgångar.

I anskaffningsvärdet för material, som bearbetats av företaget men ännu icke installerats på i föregående stycke angivet sätt, böra inräknas — förutom inköpspris samt övriga direkta inköpskostnader såsom frakt, tull, speditions- samt transportförsäkringsavgifter — jämväl till nämnda material hänförliga löner och andra ersättningar till arbetare och arbetsledare på platsen samt ev. kostnader för färdigställda legoarbeten i samband med bearbetningen.

B. Beträffande av entreprenör nedlagda kostnader för *arbeten på annans fastighet (pågående arbeten)* böra följande regler tillämpas. Reglerna avse endast entreprenadarbeten, beträffande vilka skattemässig vinstberäkning ännu icke verkställts å balansdagen. Beträffande reservering för garantirisker med avseende å arbeten, för vilka vinstberäkning skett, se avdelning C nedan.

Till pågående arbeten hänföras kostnaderna för material, bearbetat eller icke bearbetat, som installerats i fastigheten på sådant sätt att det kan anses slutgiltigt anbragt för sitt ändamål. I anskaffningsvärdet för angivet material skall därvid inräknas enahanda slag av kostnader som angivits under A.

Till kostnaderna för pågående arbeten böra hänföras samtliga direkta och indirekta kostnader i samband med bearbetning och installation av material varom nyss sagts. Med *direkta* kostnader avses härvid kostnader för material (inklusive förbrukningsmaterial) samt för alla till nämnda material hänförliga löner och andra ersättningar till arbetare och arbetsledare på platsen ävensom kostnader för lejda transporter, kostnader för färdigställda underentreprenader, maskinhyror till utomstående, konstruktions- och kontrollkostnader till utomstående samt mätningskostnader. Med *indirekta* kostnader avses övriga kostnader hänförliga till drifts-, förråds- och administrationskostnader såsom pensions- och försäkringsavgifter för arbetare och arbetsledare på platsen, forskningskostnader, kostnader för egna transporter, avskrivning och underhåll av maskiner och inventarier, verktygskostnader, kostnader för försäkringar och räntor.

Samtliga till pågående arbeten hänförliga kostnader böra i princip upptagas till fulla värdet och reservering sedan göras för de förlustrisker, som äro förbundna med entreprenadåtagandena.

Med arbeten på löpande räkning förstås i det följande sådana arbeten, där entreprenören betingat sig rätt till betalning för sina faktiska, bokförda kostnader (såväl direkta som indirekta) jämte på visst sätt beräknat arvode.

1) Då fråga *icke* är om arbeten *på löpande räkning* och entreprenören som tillgång i räkenskaperna upptagit samtliga å entreprenaderna nedlagda kostnader — såväl direkta som indirekta — bör den i räkenskaperna gjorda reserveringen för förlustrisker i pågående arbeten godtagas om reserveringen icke överstiger summan av

a) det belopp, varmed å dessa arbeten nedlagda indirekta kostnader upptagits såsom tillgång i räkenskaperna, och

b) ett belopp motsvarande 20 procent av de vid beskattningsårets utgång å dessa arbeten nedlagda direkta kostnaderna.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Om entreprenören som tillgång i räkenskaperna endast upptager de å entreprenaderna nedlagda direkta kostnaderna bör den i räkenskaperna gjorda reserveringen godtagas om den icke överstiger ovan under b) angivna belopp.

Reservering i räkenskaperna för förlustrisker på sätt ovan angivits kan ske antingen öppet i form av avsättning eller genom direkt nedskrivning av kostnaderna för pågående arbeten.

En större reservering än ovan under punkt 1 angivits bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige *visar,* att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust. Vid 1966 och 1967 års taxeringar bör dock, utan sådan bevisning, en ytterligare reservering för förlustrisker i pågående arbeten godkännas, dock endast i den mån denna ytterligare reservering icke överstiger 2/3 resp. 1/3 av skillnaden mellan den vid 1965 års taxering godtagna reserveringen för förlustrisker i pågående arbeten och den reservering, som då skulle ha godtagits om nu ifrågavarande anvisningar tillämpats vid 1965 års taxering.

Om det värde å pågående arbeten, varå reserveringen för förlustrisk beräknas, vid utgången av visst beskattningsår avsevärt nedgått vid jämförelse med motsvarande värdes genomsnittliga storlek vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren och denna nedgång måste antagas vara tillfällig, bör reservering för förlustrisk vid utgången av förstnämnda beskattningsår medgivas med den högre procentsats som finnes erforderlig för att förhindra, att den skattskyldiges "normala", i överensstämmelse med dessa anvisningar beräknade reservering framtages till beskattning på grund av tillfällig nedgång av det värde å pågående arbeten, varå reserveringen för förlustrisk beräknas.

2) Om entreprenören bygger *på löpande räkning* bör för dylika arbeten reservering för förlustrisker icke medgivas med högre belopp än som i det särskilda fallet visas vara erforderligt.

C. Den skattemässiga *vinstberäkningen* å entreprenadarbeten bör ske vid den slutliga ekonomiska uppgörelsen, dock i regel senast ett år efter den besiktning som skall ske sedan entreprenören anmält arbetet färdigt, den s. k. slutbesiktningen. Om vid den tidpunkt, då vinstberäkning sker, tvist föreligger beträffande visst eller vissa belopp, bör härav föranledd reservering godtagas.

I fråga om *garantirisker* beträffande sådana under B avsedda, med garanti förenade arbeten, vilka varit föremål för slutbesiktning och för vilka vinstberäkning skett, bör — om garantitiden icke utgått senast å balansdagen — avdrag för avsättning till täckande av nämnda risker godkännas med 5 procent av fakturerade belopp oberoende av om fråga är om arbete på entreprenad eller på löpande räkning samt oberoende av typ av fastighet varå arbetet utförts.

En större reservering för garantirisker än nu angivits bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige *visar,* att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust. Vid 1966 och 1967 års taxering bör dock, utan särskild bevisning, en ytterligare reservering för garantirisker godkännas, dock endast i den mån denna ytterligare reservering icke överstiger 2/3 resp. 1/3 av skillnaden mellan den vid 1965 års taxering godtagna reserveringen för ga-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

rantirisker och den reservering, som då skulle ha godtagits om nu ifrågavarande anvisningar tillämpats vid 1965 års taxering.

Riksskattenämnden avser att följa verkningarna av ovan angivna anvisningar samt att, sedan tillräcklig erfarenhet därom vunnits, föranstalta om de ändringar och tillägg däri, som kunna visa sig erforderliga.

4) Fråga om beskattning av vissa konstnärsstipendier

I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har statskontoret hemställt om nämndens uttalande, huruvida vissa konstnärsstipendier utgjorde skattepliktig intäkt för mottagaren. I skrivelsen har anförts bl. a.:

I riksstaten finnes uppfört ett reservationsanslag benämnt Konstnärsstipendier.

Stipendierna är fördelade på fyra huvudgrupper, representerande olika konstarter. Inom var och en av dessa grupper finnes följande stipendier, nämligen

a) större arbetsstipendier
b) mindre arbetsstipendier
c) resestipendier samt
d) stipendier av pensions- eller understödskaraktär.

Stipendium må tilldelas samme konstnär enligt a) under högst 3 och enligt b) och c) under högst 2 år i följd. Ifrågavarande stipendier utbetalas av Sveriges författarfond, akademien för de fria konsterna, musikaliska akademien samt av statskontoret.

Sedan viss tvekan uppstått i fråga om den skattemässiga behandlingen av sagda stipendier, har statskontoret ansett sig böra underställa Eder ärendet.

Vad gäller de större arbetsstipendierna synes frågan redan besvarad i nämndens skrivelse 30.11.1963, dnr 62/1963, till centrala uppbördsnämnden (skatteplikt ansågs föreligga). Här avsågs emellertid ett konkret fall, där mottagaren förutsattes få uppbära stipendium ytterligare två år. Det torde dock kunna inträffa att stipendium, innan kontrolluppgift hinner utsändas, visar sig vara av engångsnatur.

Beträffande resestipendierna gäller, att någon kontroll av att resa kommer till utförande icke synes ha ifrågasatts.

Statskontoret får härigenom anhålla om riksskattenämndens uttalande, huruvida nämnda stipendier — tagna punkt för punkt — utgör skattepliktig intäkt, beträffande vilken kontrolluppgift skall utsändas.

Efter att ha inhämtat yttranden från Kungl. akademien för de fria konsterna ävensom från vissa förste taxeringsintendenter har riksskattenämnden i skrivelse den 5 januari 1966 till statskontoret anfört följande.

Enligt de för ifrågavarande stipendier gällande bestämmelserna må stipendium endast tilldelas konstnär, som avslutat sin egentliga utbildning. Fråga är således i förevarande fall icke om sådana stipendier, avsedda för mottagarens utbildning, som jämlikt 19 § kommunalskattelagen är skattefria. Avgörande för den skattemässiga behandlingen av ett konstnärsstipendium blir vid sådant förhållande, huruvida stipendiet är av engångsnatur eller är att anse som periodisk intäkt. Enligt riksskattenämndens mening får kravet på periodicitet anses uppfyllt om stipendiet beviljas för tre år.

I enlighet med det förut sagda får riksskattenämnden uttala, att det större arbetsstipendiet — vilket må tilldelas samme konstnär under högst tre år i följd och till vilket företrädesrätt i princip föreligger för konstnär, som redan är innehavare av dylikt stipendium — är att hänföra till sådant periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

jämlikt 32 § kommunalskattelagen utgör skattepliktig intäkt av tjänst. Från denna regel bör göras undantag allenast om det på ett bindande sätt visas, att stipendiet kommer att beviljas endast för ett eller högst två år. De mindre arbetsstipendierna ävensom resestipendierna må, enligt de för desamma gällande bestämmelserna, tilldelas samme konstnär under högst två år i följd. På grund härav får dessa stipendier anses vara icke-periodiska och förty skattefria. Stipendier av pensions- eller understödskaraktär, vilka icke är tidsbegränsade, finner riksskattenämnden utgöra för mottagarna skattepliktig intäkt av tjänst.

5) Angående beskattning av vissa här i riket arbetande utländska studenter
(Jfr nr 3/1964 p. 5)

I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden hemställt om riksskattenämndens uttalande angående beskattning av vissa här i riket arbetande utländska studenter.

I skrivelsen har anförts följande:

Häradsskrivaren i Kumla fögderi har hos centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden hemställt om bindande förklaring i frågan om vissa studenter vid universitetet i Graz i Österrike, vilka är medborgare i Förenade Arabrepubliken, Indien och Grekland, skall erlägga preliminär skatt vid anställning i Sverige under tiden 1/6—31/8 1965.

Då denna fråga är beroende av om skattskyldighet föreligger här i riket för inkomst vid ifrågavarande anställning får centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden — med överlämnande av handlingarna i ärendet — anhålla om riksskattenämndens yttrande.

Efter att ha inhämtat yttrande från förste taxeringsintendenten i Örebro län har riksskattenämnden i skrivelse den 29 november 1965 till centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden anfört följande.

Av de vid skrivelsen fogade handlingarna framgår bl. a., att ifrågavarande studenter tagit anställning vid ett företag i Sverige under tiden den 1 juni—den 31 augusti 1965 i syfte att erhålla praktisk utbildning samt att de som grund för skattebefrielse åberopat bestämmelserna i det mellan Sverige och Österrike den 14 maj 1959 ingångna avtalet för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å inkomst och förmögenhet.

Såsom framgår av artikel 1 i nämnda avtal är avtalet tillämpligt bl. a. på fysiska personer, som enligt artikel 2 i avtalet äger hemvist i Österrike. Enligt sistnämnda artikel skall en person anses äga hemvist i Österrike, om han enligt österrikisk lagstiftning är underkastad beskattning i Österrike på grund av att han där har sitt hemvist eller där stadigvarande vistas.

Av den i ärendet verkställda utredningen framgår, att ifrågavarande studenter enligt intern österrikisk skattelagstiftning är underkastade inkomstbeskattning i Österrike på grund av att de där anses ha sitt hemvist eller där stadigvarande vistas. Vid sådant förhållande får, i enlighet med bestämmelserna i artikel 13 § 4 i förenämnda avtal, studenterna anses befriade från skatt i Sverige för den ifrågavarande anställningsinkomsten.

Riksskattenämnden vill i sammanhanget som sin mening uttala, att beviskraven i ärenden av här ifrågavarande slag av praktiska skäl inte bör ställas höga.

(Stockholm den 12 januari 1966)

R I: 14

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 2 1966

1) Angående ändring av vissa för taxeringsarbetet avsedda formulär m. m.

Riksskattenämnden har beslutat, att följande formulär skola fr. o. m. 1966 års taxering erhålla ändrad lydelse.

Underrättelser: 11, 11 a, 12, 13, 14, 16, 17, 18 och 20. Redan tryckta exemplar av 11, 11 a, 12, 13, 16, 17, 18 och 20 i deras hittills gällande lydelse må fortfarande begagnas.

Formulär för: Förfrågan angående kommunal skatt m. m., Förfrågan angående preliminär A-skatt, Beslut jämlikt 34 § 2 mom. taxeringsförordningen om anstånd med avlämnande av självdeklaration, Beslut jämlikt 34 § 2 mom. taxeringsförordningen i anledning av sökt anstånd med avlämnande av självdeklaration, Skrivelse till åklagarmyndigheten med överlämnande av deklarationshandlingar för åtal.

Taxeringslängder m. m.: 9 a, 13 II, 17, 18 A, 18 B, 20 och 21.

Riksskattenämnden har vidare beslutat, att formulären för Underr. S 11, Underr. S 11 a, Underr. S 12 och Underr. S 13 skola utgå.

Riksskattenämnden har därjämte beslutat fastställa registerkort för register, varom förmäles i 28 § förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning, ävensom registerkort enligt Kungl. Maj:ts cirkulär den 5 december 1952 (nr 753) angående upprättande av kortregister i och för tillämpning av förordningen den 27 juni 1927 (nr 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar.

Slutligen har riksskattenämnden beslutat, att formulären för innerark till taxeringslängderna 13 I A, 13 I B och 13 I C skola fr. o. m. taxeringsåret 1967 erhålla ändrad lydelse.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

2) Avdrag för utbyte av traktor vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen (Jfr nr 4/1963 p 1)

Den 4 april 1963 meddelade riksskattenämnden anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna rörande avdrag för utbyte av traktor vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen. I anvisningen uttalades bl. a., att utbyte av fotogendriven traktor utan störtbåge (hytt) mot dieseldriven traktor med störtbåge (hytt) borde i sin helhet anses som ersättningsanskaffning, under förutsättning att traktorerna hade ungefärligen samma prestationsförmåga, samt att traktorerna — för bedömning av om nämnda förutsättning var för handen — borde indelas i fyra storleksgrupper, grupperna 1—4. Såsom bilagor 1 och 2 till anvisningen fogades två alfabetiska förteckningar över gamla respektive nya traktorer, därvid för varje traktor angavs grupptillhörigheten. I anvisningen anmärktes, att förteckningarna skulle komma att successivt kompletteras.

Riksskattenämnden har därefter den 30 november 1965 — på grundval av viss av Sveriges lantbruksförbund tillhandahållen utredning och efter hörande av förste taxeringsintendenterna — beslutat att *ifrågavarande anvisning skall,* med tillämpning fr. o. m. 1966 års taxering, *erhålla följande ändrade lydelse.*

Utbyte av fotogendriven traktor utan störtbåge (hytt) mot dieseldriven traktor med störtbåge (hytt) bör i sin helhet anses som ersättningsanskaffning, under förutsättning att traktorerna ha ungefärligen samma prestationsförmåga.

För bedömning av om nämnda förutsättning är för handen böra traktorerna indelas i fem storleksgrupper, grupperna 1—5.

Såsom *bilagor 1 och 2* till denna anvisning ha fogats två alfabetiska förteckningar över gamla respektive nya traktorer; dessa förteckningar komma att successivt kompletteras. För varje traktor har angivits grupptillhörigheten.

Vid prövning av fråga om avdrag för traktorbyte, i fall då inkomst av jordbruksfastighet redovisas enligt kontantprincipen, bör iakttagas följande.

Såväl den gamla som den nya traktorns grupptillhörighet bestämmes.

a) Om byte sker till ny traktor av samma slag (d. v. s. samma märke och typ) bör avdrag medgivas med den verkliga återanskaffningskostnaden; avdraget medgives oavsett att den nya traktorn, i motsats till den utbytta, är försedd med störtbåge (hytt). Nyuppsättning bör dock anses föreligga beträffande större extra utrustning, såsom t. ex. hydraulisk lyft, bandutrustning eller anordning för fyrhjulsdrift, om sådan utrustning icke tidigare funnits.

b) Om traktorer av samma slag som den utbytta alltjämt finnas i marknaden, men byte sker till ny traktor av annat märke eller annan typ, bör avdrag medgivas för återanskaffningsvärdet av en traktor av samma slag som den utbytta. Nettoavdraget bör alltså bestämmas till skillnaden mellan återanskaffningspriset för en ny traktor av samma slag som den utbytta och vad som erhållits för den utbytta traktorn.

c) Om traktorer av samma slag som den utbytta icke längre finnas i marknaden och förvärv sker av en ny traktor av annat märke eller annan typ inom *samma* grupp, bör avdrag medgivas med den verkliga anskaffningskostnaden med undantag för eventuell nyuppsättningskostnad för extra utrustning; hänsyn tages dock icke till att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

den nya traktorn, i motsats till den utbytta, är försedd med störtbåge (hytt).

d) Om traktorer av samma slag som den utbytta icke längre finnas i marknaden och förvärv sker av ny traktor i *högre* grupp, bör viss del av kostnaden hänföras till nyuppsättning. Härvid böra till nyuppsättning hänföras i nedanstående tabell angivna belopp:

Gammal traktor: grupp	Ny traktor: grupp 1	2	3	4
1	—	2.000	6.000	12.000
2		—	4.000	10.000
3			—	6.000
4				—

Beträffande traktorer tillhörande storleksgrupp 5 kan, med hänsyn till de stora prisvariationerna inom gruppen, något schablonbelopp icke angivas för vad av kostnaden, som är att hänföra till nyuppsättning.

Bilaga 1.

Gamla traktorers inplacering i storleksgrupper

Märke och typ	Grupp
Allgair A III	1
„ A 133	2
„ Porsche AP-22	2
Allis-Chalmers B	1
„ „ C	2
„ „ G	1
„ „ WD	2
„ „ WF	2
„ „ D270	2
„ „ D272	2
Bolinder-Munktell-Volvo BM 10	1
„ „ „ BM 20	3
„ „ „ BM 21	3
„ „ „ BM 22	1
„ „ „ BM 24	2
„ „ „ BM 25	2
„ „ „ BM 31	3
„ „ „ BM 33	3
„ „ „ BM 34	3
„ „ „ BM 35—36	3
„ „ „ BM 43	3
„ „ „ BM 55	4
„ „ „ BM 230	2
„ „ „ BM 425	2
Bolinder-Munktell-Volvo T 21	1
„ „ „ T 23	2
„ „ „ T 32	3
„ „ „ T 42	3
„ „ „ T 55	4
„ „ „ 200	2
„ „ „ 210	2
Bukh DZ 30	2
Case D	2
„ S	2
„ LA	3
„ VA	1
David Brown Cropmaster	2
„ „ 31 D	2
„ „ 34 D	2
„ „ 40 D och 900	3
„ „ 50 D	3
Deutz 30	2
„ F 1 L	1
„ F 2 L (=30)	2
„ F 3 L	3
„ F 4 L	4
Dieselross F 12 GH	1
„ F 25 P	2
„ F 28 P	2
„ F 40 P	3
"Epa-traktor"	2
Fahr D 17	1
„ D 30 L	2
„ D 270	2
„ D 400 B	3
„ D 45 L	3
Farmall Cub	1
„ H	2
„ W-4	2
„ W-9	3
„ Super A	1
„ DF	2
„ DGD-4	2
„ EMD 50	3
„ Super DED-3	1
„ 100	2
„ 300	2
„ 400	3
„ D-430	2
„ D-440	3
Ferguson TF-A 20	2
„ TE-A 20 B	2
„ TE-D 20	2
„ TE-F 20	2
Field Marshall II	3

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Märke och typ	Grupp
Ford 8 NAN	1
Fordson 1939	2
„ "Höglund"	2
„ Major Perkins diesel "Höglund"	3
„ „ Diesel	3
„ „ Nya fotogen	2
„ Power Major	3
Hanomag R 25	2
„ R 27	2
„ R 40	3
„ R 228	2
„ K 50	3
Internat. W-6	3
John Deere G	3
„ „ R	3
„ „ 70	3
„ „ B	1
„ „ AR och AW	2
Lanz Alldog	1
„ Bulldog D 1706	1
„ „ D 2016	1
„ „ D 2206	1
„ „ D 2806	2
„ „ D 2816	2
„ „ D 3606	3
„ „ D 4016	3
M.A.N. 325 A och H	2
„ 4 N 1 B	2
„ AS 440 A	3
„ AS 542 A	3
„ 4 R 2 B	3
„ 4 S 2	4
Massey-Harris, Johnston 744 D	3
„ 745	3
„ Pony	1
„ 82	1
„ 102	2
„ 44 k	3
„ 55 k	3
Minneapolis-Moline R	1
„ „ ZA	2
„ „ U	3
Moline Z	2
Nuffield 3 DL	3
„ Universal	3
„ DM 4	3
Oliver 20	1
„ 25	2
„ 35	3
„ 66	2

Märke och typ	Grupp
Oliver Super 77	3
„ „ 88	4
Porsche Standard	2
„ Super Normal	3
„ Super Special	3
„ P 133	2
„ P 144	3
President	1
Steyr 84	1
„ 180	2
„ 185	3
Zetor 25 K	1
„ 25	2
„ Super A	3

Bilaga 2.

Nya traktorers inplacering i storleksgrupper

Märke och typ	Grupp
Bolinder-Munktell-Volvo 320 Buster	2
„ „ „ 400 „	2
„ „ „ 350 Boxer	3
„ „ „ 470 Bison	4
„ „ „ 471 „	4
Bukh 403	2
„ Super 302	2
„ „ 452	3
County Super 4	3
„ „ 6	4
David Brown 850 Implematic Standard	2
„ „ 850 „ Livedrive	2
„ „ 880	2
„ „ 950 Implematic Standard	2
„ „ 950 „ Livedrive	2
„ „ 990 Implematic Standard	3
„ „ 990 „ Livedrive	3
Dutra UE-28	2
„ D 4 K	4
„	5
Farmall 706	4
„ 806	5
Fiat 411 R	2
Ford Dexta 2000	2
„ Super Dexta 3000	2
„ Major 4000	3
„ Super Major 5000	3
Fordson Super Dexta	2
„ „ Special	2
„ Dexta	2
„ „ Special	2

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Märke och typ	Grupp
Fordson Super Major	3
„ „ Special	3
GMW	2
„ 25	1
„ 35	2
„ D 45	3
Hanomag R 445 Rubust	3
„ R-545	4
„ R-545 Lång	4
John Deere 3020	4
„ „ 4020	5
„ „ 5010	5
„ „ -Lanz 500	2
M.A.N. 4 PI	2
„ 4 R3	3
Mc Cormick International B—250	2
„ „ „ B—275	2
„ „ „ B—414	2
„ „ „ B—450	3
„ „ „ B—614	4
Massey-Ferguson MF—25	2
„ „ MF—30	2
„ „ MF—35 B	2
„ „ MF—35 D (4-cyl.)	2
„ „ MF—35 D (3-cyl.)	2
„ „ MF—35x	2
„ „ MF—65 Mark I	3
„ „ MF—65 Mark II	3
„ „ MF—65 R	3
„ „ MF—90	4
„ „ MF—135	2
„ „ MF—165	3
„ „ MF—175	4
„ „ MF—203	2
„ „ MF—205	2
Nuffield 342	2
„ 460	3
„ 10/42	2
„ 10/60	3
Parca 714	5
Porsche Standard Star	2
„ Super V	3
„ Master	3
SAME 360 DT	3
„ 480 DT	4
„ 450 V-DT	3
„ 360 C-DT	4
„ ARIETE-85-DT	4
„ SAMECAR-35-DT	2
„ Italia	2

Märke och typ	Grupp
SAME Atlanta	2
Steyr 84e	1
„ 188	1
„ N 182a	2
„ N 182a Ochsner	2
„ 185a „	3
„ 185a	3
„ 280a	3
„ 288	3
Svedala 504 Elefant	5
Unimog 411	2
„ 406	4
Valmet 565	3
Wagner WA 4	5
„ WA 9	5
Zetor 2011	1
„ 3011	2
„ 3045	2
„ 3450	2
„ 4011	3
„ 50 Super	3

3) Angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av sparbankernas lager av obligationer och lånefordringar

(Jfr nr 2/1964 p. 3)

Den 23 januari 1964 meddelade riksskattenämnden — efter det överläggningar i ämnet ägt rum med representanter för kungl. bankinspektionens sparbanksavdelning och sparbankerna samt vissa taxeringsintendenter och länsrevisorer — anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av sparbankernas lager av obligationer och lånefordringar. Anvisningarna voro avsedda att tillämpas fr. o. m. 1964 års taxering och tills vidare. I anvisningarna anmärktes, att riksskattenämnden avsåg att följa verkningarna av anvisningarna samt att, därest vunna erfarenheter därtill föranledde, föranstalta om de ändringar i och tillägg till anvisningarna, som kunde finnas erforderliga. I en den 27 augusti 1965 till riksskattenämnden inkommen skrivel-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

se har Svenska Sparbanksföreningen hemställt om vissa ändringar i anvisningarna. Med anledning härav har riksskattenämnden inhämtat yttranden från allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden och vissa förste taxeringsintendenter samt haft överläggningar i ämnet med representanter för Svenska Sparbanksföreningen.

Riksskattenämnden har därefter den 10 januari 1966 beslutat att *ifrågavarande anvisningar skola, med tillämpning fr. o. m. 1966 års taxering, erhålla följande ändrade lydelse.*

De anvisningar, som meddelas i det följande, äro avsedda att tillämpas endast beträffande sparbanker. Sparbankerna intaga en särställning därigenom att enligt 48 § lagen den 3 juni 1955 om sparbanker obligation eller fordran på grund av lån, för vilket kommun eller därmed jämförlig samfällighet är ansvarig i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman eller för vilket säkerheten utgöres av inteckning och vilket förfaller eller kan av sparbanken uppsägas till betalning först efter längre tid än sex månader, icke får i balansräkningen för det år, varunder tillgången förvärvats, upptagas till högre värde än som motsvarar kostnaden för obligationens förvärvande eller fordringens belopp och *därefter icke* till högre värde än det, vartill tillgången varit uppförd i närmast föregående balansräkning. Uppskrivning av det bokförda värdet är dock tillåten i syfte att täcka förlust å sparbankens rörelse eller motsvarande nedskrivning av annan tillgångs bokförda värde. Obligation får därvid icke uppskrivas till högre värde än marknadsvärdet eller — vid uppskrivning i syfte att täcka nedskrivning å annan tillgång — icke till högre värde än nominella värdet; ej heller får fordran uppskrivas till högre värde än att avkastningen utgår efter en räntefot motsvarande viss medelränta, dock högst till fordringens belopp.

Med hänsyn till att många sparbanker äro förhållandevis små, ej blott i fråga om rörelsens omslutning utan även kontorsmässigt, böra värderingsreglerna vara lättillämpade; detta innebär att kravet på schablonisering bör drivas relativt långt. Anvisningarna ha utarbetats från denna utgångspunkt.

Den i sparbanks räkenskaper gjorda värdesättningen å ifrågavarande tillgångar bör godtagas, därest det *sammanlagda* bokförda värdet å tillgångarna icke understiger summan av de lägsta värden å de båda tillgångsgrupperna, som enligt vad nedan sägs kan godtagas. Därvid bör iakttagas att, då anvisningarna angiva alternativa värderingsregler, *samma* regel skall tillämpas för samtliga tillgångar av det ifrågavarande slaget.

Följande lägsta värden böra godtagas för respektive tillgångsgrupp:

1. *Obligationer*

För hela innehavet av obligationer det lägsta av summa anskaffningsvärden, summa marknadsvärden å balansdagen eller 70 % av summan av obligationernas nominella värde.

2. *Lånefordringar*

bundna lån, varmed avses lån som bundits till en fast ränta för minst 10 år: 70 % av lånefordringens belopp;

övriga lån: 98 % av lånefordringens belopp.

Ett lägre värde å sparbanks här ovan angivna lagertillgångar än enligt nu angivna regler bör godtagas endast om och i den mån sparbanken *visar* att en lägre

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

värdesättning är påkallad antingen med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall eller med hänsyn till i 48 § sparbankslagen angivna regler angående värdesättning av tillgångarna ifråga.

4) Procenttal för avdrag för inkurans i lager inom optikerdetaljhandeln (Jfr nr 1/1957 p. 1, nr 2/1957 p. 1 och 3 samt nr 1/1958 p. 4)

Med stöd av punkt 1 nionde stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen har riksskattenämnden den 10 december 1965 beslutat, att ifråga om optikerdetaljhandeln avdrag för inkurans i lager skall — därest detta i det särskilda fallet icke framstår såsom uppenbart opåkallat — utan särskild utredning få vid inkomsttaxeringen åtnjutas med 10 procent av det lägsta utav lagrets anskaffnings- och återanskaffningsvärden.

5) Angående beskattning av vissa inköpsrätter

Genom meddelande i maj 1965 erbjöd styrelsen för Aktiebolaget Custos aktieägarna i bolaget att, för varje femtal av kupong nr 30 till preferens- och stamaktier i bolaget, från bolaget inköpa en aktie i Aktiebolaget Företagsfinans till ett pris av 60 kronor per aktie jämte halv fondstämpel och sedvanligt courtage. Rätten till inköp skulle begagnas under tiden 24 maj—2 juli 1965.

Hos riksskattenämnden har Aktiebolaget Custos hemställt att nämnden måtte fastställa det schablonvärde, efter vilket inköpsrätten skulle upptagas såsom skattepliktig utdelning för aktieägare i Aktiebolaget Custos, som begagnat sig av inköpsrätten.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 10 januari 1966 — med beaktande av de betalkurser, som noterats å Stockholms fondbörs — beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* uttala, att inköpsrättens schablonvärde borde, för varje aktie i Aktiebolaget Custos, anses utgöra 7 kronor, varvid avdrag för stämpel och courtage icke borde medgivas.

6) Vissa beskattningsfrågor i samband med överlåtelse av aktier i Wifstavarfs AB till Svenska Cellulosa AB .

Styrelserna för Svenska Cellulosa AB och Wifstavarfs AB hade under hösten 1965 enats om att för de bägge bolagens aktieägare framlägga förslag om ett samgående mellan bolagen. Enligt förslaget skulle samgåendet åstadkommas genom att Svenska Cellulosa AB förvärvade aktierna i Wifstavarfs AB mot betalning i form av aktier i Svenska Cellulosa AB, vilka skulle emitteras för detta ändamål. I överensstämmelse härmed hade styrelsen för Svenska Cellulosa AB den 6 oktober 1965 beslutat att bolagets aktiekapital, under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, skulle ökas genom nyteckning av högst 435.000 aktier mot betalning i form av aktier i Wifstavarfs AB. Genom meddelande i oktober 1965 hade aktieägarna i Wifstavarfs AB erbjudits att deltaga i nyteckningen. De nya aktierna, som skulle tillhöra serie B, skulle få likvideras endast genom överlämnande till Svenska Cellulosa AB av aktier i Wifstavarfs AB med tillhörande kuponger fr. o. m. nr 52 (avseende vinsten för räkenskapsåret 1964/1965). För en aktie i sistnämnda bolag skulle erhållas en aktie i Svenska Cellulosa AB jämte ett kontant belopp av trettiofem kronor. De nya aktierna skulle vara berättigade till utdel-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ning första gången för räkenskapsåret den 1 september 1965—31 augusti 1966. För räkenskapsåret 1964/65 hade föreslagits en utdelning av åtta kronor för aktie. Teckning skulle ske under tiden 20 oktober—30 november 1965. Emissionsbeslutet, som enligt ovan var beroende av godkännande av Svenska Cellulosa AB:s bolagsstämma, skulle föreläggas en extra bolagsstämma under december 1965. Därest aktieägare, representerande mer än 90 % av aktierna i Wifstavarfs AB, vid teckningstidens utgång begagnat sig av möjligheten att teckna aktier i Svenska Cellulosa AB, skulle styrelsen för Svenska Cellulosa AB vid bolagsstämman tillstyrka godkännande av emissionsbeslutet. I motsatt fall förbehöll sig styrelsen möjligheten att avstyrka emissionen. På extra bolagsstämma den 21 december 1965 med aktieägarna i Svenska Cellulosa AB godkändes styrelsens i bolaget ovannämnda beslut om ökning av aktiekapitalet. Nämnda dag hade aktieägare, representerande över 90 % av samtliga aktier i Wifstavarfs AB, begagnat sig av möjligheten att teckna aktier i Svenska Cellulosa AB.

I framställning till riksskattenämnden har Stockholms Enskilda Bank hemställt, att riksskattenämnden till främjande av en riktig och enhetlig taxering ville meddela taxeringsmyndigheterna anvisningar om tillämpningen av realisationsvinstbeskattningsreglerna såvitt gällde *dels* frågan till vilket pris de till Svenska Cellulosa AB såsom apportegendom överlåtna aktierna i Wifstavarfs AB skulle anses avyttrade *dels* ock frågan vilken dag avyttringen skulle anses ha ägt rum.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 28 januari 1966 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Ifrågavarande aktieteckning har skett under förutsättning att bolagsstämma i Svenska Cellulosa AB godkände styrelsens i bolaget beslut om ökning av aktiekapitalet. Något för Svenska Cellulosa AB bindande ställningstagande till frågan om aktieteckningen har sålunda icke skett förrän i och med att dylikt godkännande lämnats på extra bolagsstämma den 21 december 1965. På grund härav böra de aktier i Wifstavarfs AB, som i enlighet med ifrågavarande erbjudande överlåtits på Svenska Cellulosa AB, anses avyttrade den 21 december 1965.

Avyttringen bör i fråga om varje aktie i Wifstavarfs AB anses ha skett till det pris, som motsvarar den på Stockholms fondbörs den 21 december 1965 noterade betalkursen på aktier i Svenska Cellulosa AB, 195 kronor för aktie, efter avdrag för utdelning med åtta kronor för aktie och med tillägg för det aktietecknare tillkommande kontantbeloppet, trettiofem kronor för aktie. I enlighet härmed böra de i enlighet med ifrågavarande erbjudande såsom apportegendom till Svenska Cellulosa AB överlåtna aktierna i Wifstavarfs AB anses avyttrade till ett pris av 222 kronor för aktie.

(Stockholm den 4 februari 1966)

R I: 22

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 3 1966

Extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer

Riksskattenämnden har den 9 februari 1966 beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* angående extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer, avsedda att tillämpas *fr. o. m. 1966 års taxering.*

Enligt 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen skall — därest särskilda omständigheter icke till annat föranleda — skattskyldig, vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension, anses ha haft sådan nedsatt skatteförmåga, som berättigar till extra avdrag. Enligt anvisningarna till samma paragraf bör i fråga om skattskyldig, som för sin försörjning varit *helt* beroende av vad han uppburit i folkpension, den taxerade inkomsten regelmässigt minskas med ett belopp motsvarande vad han sålunda uppburit, dock högst 4.500 kronor. Om den skattskyldige mot låg avgift vistats på sjukhus eller annan anstalt eller om hans levnadskostnader rönt inverkan av annan därmed jämförlig omständighet, bör dock det belopp, varmed den taxerade inkomsten enligt vad nyss sagts må minskas, jämkas med hänsyn därtill. Om skattskyldig haft jämväl annan inkomst (sidoinkomst) men folkpensionen likväl utgjort den *huvudsakliga* delen av hans inkomst, bör den skattskyldige regelmässigt medgivas ett med hänsyn till omständig-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

heterna jämkat avdrag. Därest folkpensionen icke uppgått till minst hälften av den sammanlagda inkomsten, bör extra avdrag medgivas allenast då särskilda skäl därtill föranleda.

Enligt 9 § 2 mom. andra stycket förordningen om statlig inkomstskatt gälla enahanda regler vid taxeringen till statlig inkomstskatt.

Det är av vikt att största möjliga likformighet uppnås vid bedömandet av folkpensionärernas extra avdrag. I sådant syfte ha nedanstående tabeller utarbetats.

Tabellerna äro avsedda att tjäna till ledning vid bestämmande av det avdrag, som bör tillerkännas en folkpensionär med sidoinkomst. I folkpensionen inräknas bl. a. barntillägg, hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg, däremot icke invaliditetstillägg och invaliditetsersättning. Kommunalt bostadstillägg utgår enligt de grunder, vederbörande kommun bestämmer, och dess storlek varierar avsevärt inom olika kommuner.

Det bör understrykas, att tabellerna endast äro avsedda som hjälpmedel. Vid fastställande av det extra avdraget bör hänsyn således tagas till de särskilda förhållanden, som kunna föreligga i det enskilda fallet. Såsom av de förut återgivna anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen framgår, bör exempelvis avdraget minskas, då den skattskyldiges levnadskostnader varit låga till följd av att han mot låg avgift vistats på sjukhus eller annan anstalt. Å andra sidan kan det finnas skäl att höja avdraget om den skattskyldige haft kostnader för sjukdom.

Förmögenhet av ringa storleksordning bör i allmänhet icke föranleda minskning av avdraget. Sålunda bör exempelvis likvida medel såsom kontanter, bankmedel, fordringar och andra värdepapper icke överstigande 15.000 kronor ävensom sådan egnahemsfastighet eller mindre jordbruksfastighet, som är belånad till en tredjedel av taxeringsvärdet eller mera, icke påverka avdragets storlek. Räntelös fordran, som icke kunnat helt eller delvis uppsägas till betalning under beskattningsåret, bör i regel icke heller föranleda nedsättning av avdraget. Förmögenhet av större betydenhet än vad ovan sagts, exempelvis likvida tillgångar överstigande 15.000 kronor och fastighet av ovan nämnt slag, som är belånad till mindre än en tredjedel av taxeringsvärdet, bör däremot i regel medföra minskning av avdraget. Uppgår förmögenhet som nu avses till belopp överstigande 15.000 men icke 35.000 kronor, bör avdraget minskas på sätt framgår av följande tabell. Därvid bör förmögenhet, som är nedlagd i fastighet av ovan nämnt slag, beräknas till skillnaden mellan å ena sidan en tredjedel av taxeringsvärdet och å andra sidan det belopp, vartill fastigheten är belånad.

Förmögenhet, kronor	Avdraget bör minskas med, procent
15.100—18.000	10
18.100—21.000	20
21.100—23.000	30
23.100—25.000	40
25.100—27.000	50
27.100—29.000	60
29.100—31.000	70
31.100—33.000	80
33.100—35.000	90

Exempel: En folkpensionär äger bankmedel till ett belopp av 23.000 kronor samt en enfamiljsfastighet taxerad till

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

45.000 kronor och belånad till 10.000 kronor. Förmögenheten beräknas till $23.000 + \frac{45.000}{3} ./. 10.000 = 28.000$. Enligt reduceringstabellen ovan skall det avdrag, som skulle ha medgivits om förmögenhet icke funnits, minskas med 60 %.

Överstiger förmögenheten 35.000 kronor bör i regel avdrag för nedsatt skatteförmåga icke medgivas.

Har folkpensionär under beskattningsåret haft icke obetydliga kostnader till följd av sjukdom (200—300 kronor) bör tabellavdraget ökas med ett belopp svarande mot kostnadsbeloppet. Såsom folkpensionärs sjukdomskostnad bör därvid anses endast hans nettokostnad d. v. s. utgifterna efter avdrag för belopp som återbekommits från försäkringskassa eller annan. Det totala avdraget enligt dessa anvisningar får dock aldrig överstiga 4.500 kronor.

Med sidoinkomst avses i tabellerna i princip all inkomst utom folkpension och däri ingående invaliditetstillägg och invaliditetsersättning. Således inräknas i sidoinkomsten allmän tilläggspension (ATP), ävensom inkomster av icke skattepliktig natur såsom exempelvis den icke skattepliktiga delen av livränta enligt 32 § 2 mom. kommunalskattelagen, den del av inkomst av kapital och schablontaxerad fastighet, som motsvaras av utnyttjat extra avdrag i förvärvskällan i fråga, hyresinkomst av fastighet, där inkomsttaxeringen sker efter schablon, inkomst såsom delägare i dödsbo etc.

Den för gifta upprättade tabellen är avsedd för skattskyldiga, som äga rätt till ortsavdrag för gifta, medan tabellen för ogift är avsedd för ensamstående skattskyldig. Talen längst till vänster i tabellen för gifta avser makarnas *sammanlagda* sidoinkomster. Tabellerna äro upprättade med 300-kronors intervaller för folkpensionen och 200-kronors intervaller för sidoinkomsten. Då folkpensionen utgår med annat belopp än som upptagits i kolumnhuvudena respektive då sidoinkomsten uppgår till annat belopp än som upptagits i kolumnen för sidoinkomst, bör avdraget bestämmas med ledning av vad som gäller för *närmast* liggande, i tabellen upptagen folkpension respektive sidoinkomst. Då folkpension utgår med belopp, som ligger mitt emellan i kolumnhuvudena upptagna belopp, respektive då sidoinkomst uppgår till belopp, som ligger mitt emellan i kolumnen för sidoinkomst upptagna belopp, bör avdraget bestämmas med ledning av vad som gäller för närmast *lägre* folkpension respektive sidoinkomst.

Skulle med tillämpning av vederbörlig tabell de beskattningsbara inkomsterna bliva mycket låga såväl vid den statliga som den kommunala taxeringen (något hundratal kronor) bör avdraget höjas så att den beskattningsbara inkomsten blir 0, dock att det extra avdraget i intet fall får överstiga 4.500 kronor.

Därest endast den ene maken har folkpension, bör avdraget i första hand tillgodoföras nämnde make och vad som därefter må återstå av avdraget tillgodoföras den andre maken. Om båda makarna ha folkpension men endast den ene av dem har sidoinkomst, skall avdraget i första hand tillgodoföras den make som saknar sidoinkomst. I övriga fall skall avdraget fördelas i förhållande till deras till kommunal inkomstskatt taxerade inkomster.

Bestämmelserna om avdrag för nedsatt skatteförmåga böra iakttagas utan att särskilt yrkande därom framställes i vederbörandes självdeklaration.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Skattelindringsavdrag för folkpensionärer. *Ogifta.*

Sido-inkomst	Folkpension 2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900
0	—	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4500	4500	4500
200	200	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4500	4500	4500	4500
400	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500
600	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500
800	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500
1000	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500
1200	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500
1400	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500
1600	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500
1800	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3500	3800	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500
2000	500	800	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3300	3600	3800	4000	4300	4500	4500	4500	4500
2200	300	600	900	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3100	3300	3500	3800	4000	4200	4400	4500	4500
2400	100	400	700	1000	1200	1500	1800	2100	2400	2700	2900	3100	3300	3500	3700	3900	4100	4300	4500
2600	—	200	500	800	1100	1400	1700	1900	2200	2500	2700	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000	4200
2800	—	—	300	600	900	1200	1500	1700	2000	2300	2400	2600	2800	3000	3100	3300	3500	3600	3800
3000	—	—	100	400	700	1000	1300	1600	1800	2100	2200	2400	2500	2700	2800	3000	3200	3300	3500
3200	—	—	—	200	500	800	1100	1400	1700	1800	2000	2100	2300	2400	2600	2700	2800	3000	3100
3400	—	—	—	—	300	600	900	1200	1500	1600	1800	1900	2000	2100	2300	2400	2500	2700	2800
3600	—	—	—	—	100	400	700	1000	1300	1400	1500	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400
3800	—	—	—	—	—	200	500	800	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100
4000	—	—	—	—	—	—	300	600	900	1000	1100	1200	1300	1300	1400	1500	1600	1700	1700
4200	—	—	—	—	—	—	100	400	700	800	900	900	1000	1100	1100	1200	1300	1300	1400
4400	—	—	—	—	—	—	—	200	500	600	700	700	800	800	900	900	900	1000	1000
4600	—	—	—	—	—	—	—	—	300	400	400	500	500	500	600	600	600	700	700
4800	—	—	—	—	—	—	—	—	100	200	200	200	300	300	300	300	300	300	300
5000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

en access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Skatteinngringsavdrag för folkpensionärer. *Gifta* (ena eller båda makarna ha folkpension).

Sido-inkomst	Folkpension																												
	4000	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10000	10300	10600	10900	11200	11500	11800	121
0	—	—	—	—	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
200	—	—	—	200	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
400	—	—	100	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
600	—	—	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
800	—	200	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
1000	100	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
1200	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
1400	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
1600	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
1800	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3800	4100	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
2000	600	900	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2800	3100	3400	3700	4000	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
2200	500	800	1000	1300	1600	1900	2100	2400	2700	3000	3300	3500	3800	4100	4300	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
2400	500	700	1000	1200	1500	1700	2000	2300	2600	2900	3100	3400	3600	3900	4100	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
2600	400	600	900	1100	1400	1600	1900	2200	2500	2700	3000	3200	3500	3700	4000	4200	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
2800	400	600	800	1000	1300	1500	1800	2100	2300	2600	2800	3100	3300	3500	3800	4000	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
3000	300	500	700	900	1200	1400	1700	1900	2200	2500	2700	2900	3100	3400	3600	3800	4000	4200	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
3200	200	400	600	800	1100	1300	1600	1800	2100	2300	2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000	4200	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
3400	200	300	500	700	1000	1200	1400	1700	1900	2200	2400	2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000	4200	4400	4500	4500	4500	4500	4500	4500	45
3600	100	300	400	600	800	1100	1300	1600	1800	2100	2300	2500	2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	3900	4100	4300	4500	4500	4500	4500	4500	45
3800	100	200	300	500	700	1000	1200	1400	1700	1900	2100	2300	2500	2700	2800	3000	3200	3300	3500	3700	3900	4000	4200	4400	4500	4500	4500	45
4000	—	100	300	400	600	800	1100	1300	1600	1800	2000	2200	2300	2500	2600	2800	3000	3100	3300	3400	3600	3800	3900	4100	4300	4400	4500	45
4200	—	—	200	300	500	700	1000	1200	1400	1700	1900	2000	2100	2300	2500	2600	2800	2900	3100	3200	3400	3500	3700	3800	4000	4100	4200	44
4400	—	—	100	200	400	600	800	1100	1300	1500	1700	1800	2000	2100	2300	2400	2500	2700	2800	3000	3100	3200	3400	3500	3600	3800	3900	41
4600	—	—	—	100	300	500	700	900	1200	1400	1600	1700	1800	1900	2100	2200	2300	2500	2600	2700	2800	3000	3100	3200	3300	3500	3600	37
4800	—	—	—	—	200	400	600	800	1000	1300	1400	1500	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2500	2600	2700	2800	2900	3000	3200	3300	34
5000	—	—	—	—	100	300	500	700	900	1100	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	2900	30
5200	—	—	—	—	—	200	400	600	800	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2200	2300	2400	2500	2600	27
5400	—	—	—	—	—	100	200	400	600	900	1000	1100	1200	1200	1300	1400	1500	1600	1600	1700	1800	1900	2000	2000	2100	2200	2300	24
5600	—	—	—	—	—	—	100	300	500	700	900	900	1000	1100	1200	1300	1300	1400	1500	1500	1600	1700	1800	1800	1900	2000	20
5800	—	—	—	—	—	—	—	200	400	600	700	800	800	900	900	1000	1100	1100	1200	1200	1300	1300	1400	1500	1500	1600	1600	17
6000	—	—	—	—	—	—	—	100	300	500	600	600	700	700	800	800	800	900	900	1000	1000	1100	1100	1200	1200	1300	1300	14
6200	—	—	—	—	—	—	—	—	100	300	400	500	500	500	600	600	600	700	700	700	800	800	800	900	900	900	1000	10
6400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	300	300	300	400	400	400	400	400	500	500	500	500	600	600	600	600	700	7
6600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100	200	200	200	200	200	200	200	200	200	300	300	300	300	300	300	300	3
6800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

en access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

(Stockholm den 8 mars 1966)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 4 1966

1) Angående ändring av vissa för taxeringsarbetet avsedda formulär, m. m.

Riksskattenämnden har beslutat, att formulären för uppgifter för samtaxering och uppgifter för skönstaxering skola fr. o. m. 1966 års taxering erhålla ändrad lydelse.

Riksskattenämnden har därjämte beslutat fastställa formulär för s. k. kontantberäkning.

2) Fråga vid beräkning av avdrag för värdeminskning å byggnad vilket taxeringsvärde som skall anses utgöra det "under beskattningsåret" gällande taxeringsvärdet i sådana fall, då skattskyldig för den förvärvskälla, vari byggnaden ingår, tillämpar annat räkenskapsår än kalenderår

I förevarande fråga har riksskattenämnden den 9 februari 1966 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* uttala att, då räkenskapsår omfattar delar av flera kalenderår och olika taxeringsvärden varit gällande för resp. kalenderår, avdrag för värdeminskning å byggnad bör för vardera delen av räkenskapsåret beräknas å det taxeringsvärde, som gällt under den ifrågavarande delen av räkenskapsåret. Avdraget bör sålunda för den del av räkenskapsåret, som avser tiden *före* ingången av det taxeringsår då taxeringsvärdet ändras, beräknas å det äldre taxeringsvärdet och för den del av räkenskapsåret, som avser tiden *efter* ingången av nämnda taxeringsår, beräknas å det nya taxeringsvärdet.

3) I den centrala uppgörelsen den 7 april 1964 mellan SAF och LO bestämdes bl. a., att en fond för avgångsbidrag skulle bildas. Frågor angående den skattemässiga behandlingen av fonden samt av avsättningar till och bidrag från densamma

I skrivelse till riksskattenämnden har Nämnden för disposition av fonden för avgångsbidrag anfört bl. a. följande.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I den centrala uppgörelsen den 7 april 1964 mellan Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och Landsorganisationen i Sverige (LO) bestämdes, utom annat, att en fond för avgångsbidrag skulle bildas. Genom bilaga till nämnda uppgörelse samt "Regler angående fond för avgångsbidrag", vilka antagits av samma arbetsmarknadsparter den 4 januari 1965, ha närmare bestämmelser utformats angående fonden och användningen av dess medel.

Arbetsmarknadsparternas överenskommelse innebär att de av den centrala uppgörelsen i ifrågavarande del kollektivavtalsbundna företagen — vilka sysselsätta omkring 1,2 miljoner av uppgörelsen berörda arbetstagare — åtagit sig att, tillsvidare för vart och ett av avtalsåren 1964 och 1965, till fonden genom kontant inbetalning avsätta ett belopp, motsvarande 0,1 % av företagets lönesumma år 1964 för arbetare, därvid nämnda procenttal i vad avser företag utanför SAF:s kollektivavtalsområden — för vilka central lönesummestatistik i stort sett saknas — skall för vart och ett av nämnda år anses motsvara 17 kronor per årsarbetare. Fondens ändamål är att lämna bidrag till arbetare, som blivit arbetslösa på grund av driftsnedläggelse eller mera betydande driftsinskränkning vid ett företag och som uppnått högre ålder och varit anställda vid företaget under lång tid.

Fondens medel skola i sin helhet användas för sitt ändamål till dess fonden förbrukats (§ 12 fondreglerna) och få således icke disponeras för andra ändamål. Tillgångarna förvaltas och disponeras av nämnden, men den löpande administrationen av fonden, d. v. s. debitering och uppbörd av avgifter samt verkställande av bidragsutbetalning, ombesörjes av SAF:s och LO:s gemensamma försäkringsanstalt, Arbetsmarknadens Försäkringsaktiebolag (AFA). Denna administration faller icke inom ramen för bolagets försäkringsrörelse utan utgör en verksamhet vid sidan av denna, som AFA fullgör på uppdrag av arbetsmarknadsparterna.

Sedan vissa frågor angående den skattemässiga behandlingen av fonden samt avsättningarna till och bidragen från densamma aktualiserats, får fonden anhålla att Riksskattenämnden måtte till ledning för taxering utfärda anvisningar att tillämpas från och med 1966 års taxering i nedan angivna hänseenden.

1. Såsom av det sagda framgår inbetala de berörda företagen en årsavgift till AFA för fondens räkning. För de utbetalande företagen utgör avgiften en del av årets kostnader för de anställda och är för företagen att anse såsom en personalkostnad. Arbetsmarknadsparterna ha vid uppgörelsen förutsatt att företagens årliga avsättningar till fonden äro att vid företagens taxering anse såsom personalkostnad för dem och sålunda avdragsgill vid taxeringen. Fonden anhåller att Riksskattenämnden måtte uttala att så är fallet.

2. De hos de berörda företagen anställda arbetstagarna förvärva icke annan rätt på grund av avsättningen till fonden än att de, därest deras företag nedlägger eller väsentligt inskränker driften, kunna, allteftter nämndens bedömande, erhålla bidrag från fonden, om de därvid blivit arbetslösa. Med hänsyn härtill och till den omständigheten att den anställde icke genom avsättningen förvärvar något anspråk gentemot fonden eller någon annan nyttighet, som kan till beloppet fixeras, torde ingen del av avsättningen kunna upptagas såsom inkomst för de anställda. Fonden anhåller att Riksskattenämnden måtte uttala att företagens avgiftsbetalning till fonden icke skall föranleda beskattning av de anställda.

3. Fonden är enligt sin konstruktion en stiftelse med ändamål att utgiva arbetslöshetsunderstöd av engångskaraktär under de betingelser, som gäller för bidrag från fonden. Den har på grund av sin konstruktion icke kunnat konstitueras enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser. Om så varit fallet hade fonden varit skattskyldig allenast för inkomst av fastighet vid kommunaltaxeringen enligt 53 § d) kommunalskattelagen och i övrigt fri från skatt till stat och kommun. Fondens tillgångar ha placerats i

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

värdehandlingar av skilda slag, och fonden erhåller på dessa en avkastning, hänförlig till inkomst av kapital, vilken liksom kapitalet helt skall användas för fondändamålet. Fondens verksamhet — att mottaga, förvalta och för fondändamålet fördela företagens avsättningar — är enligt fondens uppfattning icke att hänföra till rörelse i skattelagarnas mening. Fonden hemställer därför att Riksskattenämnden måtte uttala att fonden icke i sin nämnda verksamhet skall anses driva rörelse. Vidare hemställer fonden att Riksskattenämnden måtte förklara att fonden på grund av sitt ändamål icke är skattskyldig för inkomst av kapital eller för förmögenhet (53 § KL, 7 § SI och 6 § SF jämte grunderna för dessa författningsrum). Fonden är materiellt att jämställa med sådana stiftelser för arbetslöshetsunderstöd och sådana understödsföreningar, som angivas under 53 § d) kommunalskattelagen.

4. De från fonden utgående bidragen utbetalas vid arbetslöshet. De utgå med efter stödbehovet avvägda belopp, äro därför starkt socialt betingade och ha för den anställde samma karaktär som sådana kontantunderstöd, som utgivas av arbetslöshetsnämnd eller erkänd arbetslöshetskassa och vilka enligt 19 § kommunalskattelagen icke utgöra skattepliktig inkomst. Med hänsyn till bidragens karaktär av arbetslöshetshjälp i en omställningssituation för den anställde, som förorsakats av förlorad arbetstrygghet, hemställer fonden att Riksskattenämnden måtte förklara att bidragen icke utgöra för mottagaren skattepliktig inkomst.

Efter att ha inhämtat yttranden i ärendet från allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden och samtliga förste taxeringsintendenter har Riksskattenämnden den 9 februari 1966 beslutat att såsom *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalanden, avsedda att tillämpas fr. o. m. 1966 års taxering.

Den för kollektivavtalsbundna företag föreliggande skyldigheten att genom kontant inbetalning till fonden avsätta ett belopp, som motsvarar 0,1 % av vederbörande företags lönesumma för arbetare år 1964 resp. 17 kronor per årsarbetare, grundar sig på en mellan arbetsmarknadsparterna träffad central uppgörelse. Med hänsyn härtill böra till fonden erlagda avgifter betraktas som personalkostnader och företagen vid inkomsttaxeringen medgivas avdrag såsom för driftkostnad för de till fonden avsatta medlen.

Företagens ifrågavarande avgiftsbetalning till fonden kan icke anses liktydig med att medlen utbetalas till de hos företagen anställda arbetstagarna eller bliva för dem tillgängliga för lyftning. Med hänsyn härtill bör avgiftsbetalningen till fonden icke föranleda beskattning av de anställda.

Den av fonden bedrivna verksamheten är icke att hänföra till rörelse i kommunalskattelagens mening. Vad skattskyldigheten för inkomst av kapital och för förmögenhet angår kan fonden — oaktat ändamålet med dess verksamhet — icke hänföras till de i 53 § 1 mom. d) och e) kommunalskattelagen samt 7 § e) och f) förordningen om statlig inkomstskatt angivna rättssubjekten. Vid angivna förhållanden bör fonden anses skattskyldig såväl för inkomst av kapital som för förmögenhet.

Vad slutligen angår från fonden utbetalade avgångsbidrag föreligger ett nära samband mellan bidragen och mottagarnas tidigare anställning. Vid sådant förhållande böra avgångsbidragen — oaktat de utbetalas från fonden och icke direkt från vederbörande arbetsgivare — anses utgöra för mottagarna skattepliktig inkomst.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

4) Realisation eller löpande försäljning av djur? (Jfr 5/1965 p. 1 och där gjorda hänvisningar)

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande.

a) Sökanden arrenderade sedan den 1 april 1950 A jordbruk i X köping (Kronobergs län). Arrendet omfattade 46 hektar åker, 15 hektar betesmark på gammal odlad mosse och 15 hektar ängsbeten. Nötkreatursbesättningens sammansättning ävensom omfattningen av inköp och försäljningar av kreatur hade nedan angivna år varit följande.

Beskattningsår	Tjurar	Kor	Ungdjur	Summa
1959	1	22	28	51
1960	1	26	47	74
1961	1	26	53	80
1962	1	28	56	85
1963	1	31	44	78

	Köp	Försäljning
1959	1.700	37.131
1960	695	978
1961	3.650	34.259
1962	1.450	18.517
1963	1.350	35.569

Besättningens mjölkavkastning var god. För det senaste kontrollåret redovisades 210 kilogram smörfett per ko. Sökanden, som under våren 1965 skulle upphöra med arrendet och övergå till annan verksamhet, ämnade sälja hela nötkreatursbesättningen på auktion. Han deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida försäljningen av mjölkdjursbesättningen bestående av 1 tjur, cirka 40 kor och 45 ungnöt vore att anse såsom realisation.

Den 26 mars 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att det normala rekryteringsunderlaget för ifrågavarande besättning bör, med hänsyn till den höga intensitet varmed mjölkproduktionen bedrives, beräknas till 100 procent av antalet kor.

På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden med anledning av frånträdet av arrendet på A jordbruk försäljer hela nötkreatursbesättningen, avyttringen i vad avser tjuren, mjölkkorna — dock till ett antal av högst 40 — samt lika många ungdjur av normal ålderssammansättning är att anses såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehaft besättningen mer än fem år skall vid avyttringen uppkommande vinst, i vad den avser den såsom realiserad ansedda delen av besättningen, icke heller utgöra skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår försäljningen av övriga djur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent i första hand, att Kungl. Maj :t måtte förklara att avyttringen i vad avsåg tjuren, högst 33 mjölkkor och lika många ungdjur av normal ålderssammansättning vore att anse som sådan realisation, därav intäkten icke skulle upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. I andra hand yrkades, att Kungl. Maj :t måtte förklara att avyttringen i vad avsåg tjuren, högst 35 kor och lika många ungdjur vore att anse som ovan angiven realisation.

I utslag den 5 oktober 1965 lämnade Regeringsrätten besvären utan bifall.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

b) Sökanden ägde sedan år 1953 en jordbruksfastighet, som omfattade 17,5 hektar. Vidare arrenderade sökanden sedan fem år 7,5 hektar och sedan år 1964 ytterligare 14 hektar. Nötkreatursbesättningens sammansättning vid utgången av ettvart av nedannämnda år ävensom omfattningen av inköp och försäljning av nötkreatur under respektive år hade varit följande:

År	Antal djur			Under året inköpta nötkreatur	Under året försålda	
	tjurar	kor	ungdjur		kor	ungdjur
1958	1	9	7	—	—	6 (916 kr)
1959	1	10	3	2 (1.825 kr)	5	6[1]
1960	1	10	8	—	2	3[2]
1961	1	10	9	6[3]	1	7[4]
1962	1	10	6	1 (1.010 kr)	1	7[5]
1963	2	11	6	4 (4.160 kr)	3	6[6]

[1] 13.526 kr sammanlagt för nötkreatur och svin.
[2] 10.376 » » » » » »
[3] 7.776 » » » » » » (5 suggor)
[4] 13.000 » » » » » »
[5] 23.159 » » » » » »
[6] 20.221 » » » » » »

För närvarande innehade sökanden 1 tjur, 12 kor, 12 kvigor, 5 kalvar och 4 modersuggor. Emellertid skulle arrendet å 14 hektar eventuellt upphöra. Vidare hade sökanden en son, som tidigare varit honom behjälplig i jordbruket men som nu hade övergått till annan verksamhet. Då sökanden och hans hustru icke längre orkade med arbetet med alla djuren, ämnade sökanden under år 1965 sälja samtliga djur utom modersuggorna, som han skulle behålla. — Sökanden deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Sökanden hemställde om förhandsbesked, huru den tilltänkta försäljningen skulle bedömas i beskattningshänseende.

Den 8 april 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att till sökandens mjölkdjursbesättning böra hänföras 1 tjur och 12 kor samt att rekryteringsunderlaget för en mjölkdjursbesättning i mellersta Sverige i allmänhet ej uppgår till mer än omkring två tredjedelar av antalet mjölkkor eller således för ifrågavarande besättning till 8 ungdjur.

På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden i samband med en stadigvarande omläggning av jordbruksdriften på sätt i ansökningen angives försäljer hela nötkreatursbesättningen, avyttringen i vad avser 1 tjur, 12 kor och 8 ungdjur av normal ålderssammansättning är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehaft besättningen mer än fem år skall vid avyttringen uppkommande vinst, i vad den belöper på den såsom realiserad ansedda delen av besättningen, icke heller utgöra skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår avyttringen av övriga djur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att Kungl. Maj:t måtte på det

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

sätt ändra riksskattenämndens förhandsbesked att avyttringen av 12 ungdjur hänfördes till skattefri realisation.

Regeringsrätten meddelade den 26 oktober 1965 följande utslag:

På grund av vad i målet upplysts om sökandens innehav av ungdjur under åren från och med 1958 finner Kungl. Maj:t, att avyttring av åtta av sökandens ungdjur är att hänföra till skattefri realisation, i följd varav Kungl. Maj:t fastställer det slut riksskattenämndens förhandsbesked innehåller.

c) Sökanden drev sedan den 14 mars 1958 jordbruk på fastigheten A i X kommun. I samband med startandet av jordbruksdriften köpte sökanden det på fastigheten befintliga djurbeståndet. Därvid hade djur förvärvats till följande antal och pris:

2 kor à 1.200 kr	2.400:—
Kviga och stut	1.800:—
3 ungdjur à 700 kr	2.100:—
3 kalvar à 400 kr	1.200:—
3 ungsuggor à 400 kr	1.200:—
2 modersuggor à 675 kr	1.350:—
2 suggor med grisar à 700 kr	1.400:—
1 sugga med 10 grisar	1.000:—
	12.450:—

För nämnda djurinköp hade avdrag icke yrkats. Sökanden innehade nu en nötkreaturs- och en svinbesättning. Besättningarnas sammansättning vid utgången av ettvart av nedannämnda år ävensom omfattningen av försäljning och inköp av nötkreatur och svin under respektive år hade varit följande:

Nötkreatur

Beskattningsår	Antal		Försäljningar			Inköp		Likvid för försåld mjölk
	kor	ungnöt	nötkreatur	kalvar	likvid	nötkreatur	likvid	
1958	2	12	3	—	3.433	—	—	1.050
1959	—	12	8	—	10.352	6	3.858	1.419
1960	1[1]	10	7	—	7.719	3	1.750	—
1961	2[1]	8	4	—	3.181	3	591	—
1962	1[1]	6	6	—	7.515	2	297	—
1963	1	10	1	—	1.445	?	1.791	—
Vid tiden för ansökan	3	20	—	—	—	—	—	—

[1] I respektive deklarationer har angivits "amkor".

Svin

Beskattningsår	Antal		Försäljning		Inköp	
	avelssvin	andra svin	antal	likvid	antal	likvid
1958	5	40	48	14.807	—	—
1959	5	40	159	39.938	50	5.349
1960	5	30	115	21.873	1	600
1961	8	50	67	12.859	1	850
1962	10	50	141	30.220	70	10.475
1963	8	40	124	32.723	?	725
Vid tiden för ansökan	7[1]	ca 33	—	—	—	—

[1] Varav 2 äldre dräktiga suggor, 2 modersuggor med grisar och 3 ungsuggor.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Sökanden planerade att under hösten 1965 försälja djuren enligt ettdera av följande alternativ.

"Alternativ 1

Samtliga djur kommer att försäljas, varefter lantbruket kommer att drivas helt utan djur, eller möjligen med inköp av betesdjur under våren och försäljning under följande höst.

Alternativ 2

Endast svinen kommer att försäljas, varefter jag fortsätter med korna och köttproduktion, i ungefär samma skala som den nuvarande."

Sökanden, som deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen, hemställde om förhandsbesked, huruvida och i vad mån en försäljning enligt ettdera av de i ansökningen angivna alternativen vore att anse såsom skattefri realisation. Vidare anhöll sökanden om förhandsbesked, huru djurförsäljningen skulle bedömas i beskattningshänseende, därest sökanden i stället upphörde med jordbruksdriften och försålde såväl levande som döda inventarier.

Efter remiss hade vederbörande taxeringsintendent avgivit yttrande över ansökningen, varefter sökanden inkommit med påminnelser och ytterligare skriftväxling ägt rum. I påminnelserna anhöll sökanden bl. a. — med hänsyn till att han vid startandet av jordbruksdriften icke utnyttjat någon avdragsrätt för inköpta djur — att försäljningssumman för 3 s. k. amkor samt 3 ungdjur icke måtte beskattas.

Den 8 april 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked:

Riksskattenämnden finner, att sökanden sedan år 1960 icke bedrivit mjölkproduktion å ifrågavarande fastighet utan endast uppfödning av djur till avsalu. Riksskattenämnden finner vidare, att 2 amkor böra hänföras till stamdjur.

I enlighet härmed förklarar riksskattenämnden att, om sökanden i samband med en stadigvarande omläggning av jordbruksdriften till kreaturslös drift eller i samband med upphörande med jordbruksdriften försäljer samtliga nötkreatur, avyttringen i vad avser två amkor är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehaft nötkreatursbesättningen mer än fem år skall vid avyttringen av nämnda amkor uppkommande vinst icke heller utgöra för sökanden skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår försäljningen av övriga nötkreatur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

Vad härefter angår sökandens svinbesättning finner riksskattenämnden att den del av nämnda besättning, som är att anse som stamdjur, bör beräknas omfatta 4 djur. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden försäljer hela svinbesättningen enligt alternativ 1 eller 2 i ansökningen eller i samband med att han upphör med jordbruksdriften, avyttringen i vad avser 4 stamdjur är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehaft svinbesättningen mer än fem år, skall vid avyttringen uppkommande vinst, i vad den belöper på den såsom realiserad ansedda delen av besättningen, icke heller utgöra för sökanden skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår försäljningen

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

till övrig del förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att förhandsbeskedet måtte ändras på så sätt att hela vederlaget vid sökandens tilltänkta försäljning av nötkreaturen måtte anses såsom löpande försäljning och utgöra skattepliktig intäkt för denne.

I utslag den 26 oktober 1965 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

5) I samband med utbyte av en bogserad skördetröska mot en självgående skola vissa äldre som reserv använda skördemaskiner överlåtas. Fråga om beräkning av avdrag för ersättningsanskaffning

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden bedrev sedan år 1947 jordbruk i X kommun. Vid övertagande av jordbruket hade sökanden för en klumpsumma förvärvat å gården befintliga döda inventarier, bland vilka ingick en 6 fots självbindare av märket Aktiv, ett tröskverk (2 ½ fot Västerås), en halmfläkt och en höinjektor. År 1955 hade sökanden anskaffat en 5 fots bogserad skördetröska av märket Aktiv och därvid erhållit avdrag såsom för ersättningsanskaffning med två tredjedelar av skördetröskans inköpspris, 9.900 kronor, eller med 6.600 kronor. De gamla skördemaskinerna hade sökanden behållit som reservmaskiner. Sökanden, som under år 1963 sålt samtliga nötkreatur och helt övergått till spannmålsodling, ansåg sig på grund av sjukdom nödsakad att byta förenämnda maskiner mot en självgående 7 fots skördetröska av märket Aktiv M 2 S. Inköpspriset för den nya självgående skördetröskan utgjorde 31.500 kronor och sökanden skulle vid bytet få avräknat ett belopp av 10.000 kronor för de gamla maskinerna, varav 2.500 kronor belöpte på självbindaren, 2.500 kronor på tröskverket med halmfläkt, 100 kronor på höinjektorn, 2.128 kronor på den bogserade skördetröskan och 2.772 kronor utgjorde "goodwill". Beträffande återanskaffningspriset för de gamla maskinerna lämnade sökanden följande specifikation:

Bogserad skördetröska Aktiv 5 fots inköpspris 1955 9.900:— nuvarande inköpspris	15.500	kronor
Självbindare Aktiv 6 fots inköpt 1946 nuvarande inköpspris	4.400	»
Tröskverk Västerås 2 ½ fots inköpt 1946 nuvarande inköpspris	14.000	»
Halmfläkt nuvarande inköpspris ..... c:a	1.000	»
Höinjektor nuvarande inköpspris ..... c:a	1.600	»

Sökanden hemställde om förhandsbesked, beträffande den skattemässiga bedömningen av det tilltänkta inventariebytet. — Sökanden redovisade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Den 29 april 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner — med hänsyn till den skördetekniska utvecklingen under senare år — att den självgående skördetröskan utgör ersättning för den bogserade skördetröskan och slutlig ersättning för följande, hittills såsom reservmaskiner använda äldre inventarier nämligen självbindaren, tröskverket och halmfläkten. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden verkställer in-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ventariebyte på sätt i ansökningen angivits, sökanden skall såsom intäkt av jordbruksfastighet upptaga beloppet 10.000 kronor, motsvarande vad som vid bytet tillgodoräknas honom för utbytta inventarier, samt äga åtnjuta avdrag för kostnad för ersättningsanskaffning av inventarier med $(15.500 + \frac{4.400 + 14.000 + 1.000}{3} =)$ 21.967 kronor.

Vederbörande byråchef anmälde avvikande mening och anförde:

Av jordbrukstekniska institutets utlåtande framgår bl. a., att man numera som regel kan använda skördetröska under alla förhållanden, även för skörd av vallfrö, och att man kan utgå ifrån att praktiskt taget all spannmål och allt frö i Sverige inom en period av cirka 10 år kommer att skördetröskas. För en sådan utveckling talar enligt utlåtandet också det förhållandet, att kostnaderna för arbetskraft redan nu är så höga att skörd enligt de gamla metoderna med fälttorkning och stationär tröskning inte längre är ekonomisk.

Även om den äldre skördemetoden med självbindare och stationärt tröskverk ännu långt ifrån spelat ut sin roll i svenskt jordbruk — jfr de uppgivna bytesvärdena för dessa maskiner i förevarande ärende — torde det med hänsyn till vad i utlåtandet upplysts numera vara helt klart att nya maskiner av denna typ inte längre kommer att återanskaffas. Angivna förhållande och särskilt den omständigheten, att skördetröskans användningsområde på grund av nya skördemetoder vidgats, bör enligt min mening leda till en omprövning av praxis beträffande avdrag för ersättningsanskaffning då övergång sker från äldre skördemetod med självbindare och tröskverk till skördetröskning.

Emellertid gäller vad i utlåtandet anförts därom att skördetröskan numera i stort sett är användbar under alla skördeförhållanden i lika mån den bogserade som den självgående skördetröskan. Att allt fler jordbrukare övergår till att använda självgående skördetröska i stället för bogserad beror enligt utlåtandet på att skördetröskningen härigenom kan ske med mindre arbetsinsats samtidigt som behovet av traktor minskar. Något samband med övergången från skörd med självbindare och stationärt tröskverk till skördetröskning föreligger sålunda enligt utlåtandet regelmässigt inte.

Med hänsyn till vad sålunda och i övrigt upplysts bör enligt min mening den omständigheten, att sökanden — i samband med utbyte av en bogserad skördetröska mot en självgående — jämväl avyttrar de äldre såsom reservmaskiner använda inventarierna, självbindaren, tröskverket och halmfläkten inte grunda avdragsrätt i vidare mån än att sökanden förklaras äga rätt att åtnjuta avdrag med belopp, motsvarande vad en ny bogserad skördetröska av samma slag och med samma utrustning som den utbytta skulle hava betingat i inköp.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att Kungl. Maj:t med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked måtte förklara sökanden icke vara berättigad åtnjuta avdrag för kostnad för anskaffande av självgående 7 fots skördetröska av märket Aktiv M 2 S med högre belopp än som motsvarade priset för en ny bogserad skördetröska av märket Aktiv 5 fot vid tiden för inköpet av den nya tröskan.

I utslag den 26 oktober 1965 lämnade Regeringsrätten besvären utan bifall.

6) Jordstyckningsrörelse? (Jfr 6/1965 p. 2 och där gjorda hänvisningar)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

Riksskattenämnden hade den 15 januari 1957 meddelat sökandena (ett flertal personer) förhandsbesked i enlighet med

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

vad som framgår av nedanstående utdrag ur protokollet över ärenden rörande förhandsbesked:

Sökandena ägde gemensamt de inom — — stad belägna egendomarna X gård och Y gård. Fastigheterna hade inköpts av A och efter hans död år 1921 tillskiftats hans sju barn, av vilka ett alltjämt innehade en sjundedel. Övriga delar av fastigheterna hade övergått till de övriga barnens avkomlingar. Åren 1896, 1904 och 1906 hade tre områden frånsålts. Dessa hade av köparna styckats och försålts till villatomter. Åren 1923, 1927 och 1930 utbrötos vissa områden, vilka därefter försåldes. Därefter hade någon markförsäljning icke ägt rum. Fastigheterna hade brukats för jordbruksdrift till en början av A:s änka och därefter av delägarna själva. På grund av stadens utveckling ansåge sig sökandena emellertid nödsakade att inom kort försälja X gård, enär eljest en expropriation icke torde kunna undvikas. Delägarna ansåge att från denna överlåtelse skulle kunna undantagas det område, varå X gårds byggnader och park vore belägna.

Sökandena anhöllo om förhandsbesked *dels* huruvida köpeskillingen vid överlåtelse på en gång — antingen till ett av sökandena bildat aktiebolag eller till annan köpare — av X gård med ovannämnda undantag av viss mark utgjorde för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse *dels* huruvida — därest i stället för försäljning expropriation skulle ske — därvid utgående ersättning till någon del komme att beskattas såsom inkomst av rörelse.

Riksskattenämnden beslöt meddela följande

Förhandsbesked

Såvitt utredningen i ärendet visar, bedriva sökandena icke för närvarande yrkesmässig försäljning av tomtmark från ifrågakomna egendomar.

På grund härav förklarar riksskattenämnden att — därest sökandena vid ett och samma tillfälle till en och samma köpare — försälja X gård, eventuellt med undantag för det område, varå X gårds byggnader och park äro belägna — det vid försäljningen erhållna vederlaget oavsett om försäljningen skett till ett av sökandena bildat aktiebolag eller till annan köpare, icke till någon del utgör för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse.

Riksskattenämnden förklarar vidare, att — därest i stället för försäljning expropriation sker av ifrågavarande mark — därvid utgående ersättning icke till någon del utgör för sökandena skattpliktig intäkt av rörelse.

Riksskattenämnden erinrar om att — därest den ifrågakomna försäljningen sker till ett av sökandena bildat aktiebolag för ett pris, som överstiger allmänna saluvärdet — skattskyldighet för förtäckt utdelning från bolaget kan i anledning härav uppkomma för sökandena.

Sökandena inkommo därefter i november 1964 med en ny ansökan om förhandsbesked.

Av handlingarna i det nya ärendet inhämtades i huvudsak följande. Sedan sökandena med undantag av B, C, D och E bildat handelsbolaget med firma — — — försålde sökandena till handelsbolaget i september 1959 X gård med undantag av det område, varå X gårds byggnader och park voro belägna. Handelsbolaget påbörjade tomtförsäljning under år 1960. Rörelsen hade stor omfattning. Sökandena hade fortsatt det på Y egendom bedrivna jordbruket. Staden önskade nu för tätbebyggelse förvärva delar av sistnämnda egendom, vilken omfattade 271.000 kvadratmeter. Y egendom var obebyggd och belägen på ett avstånd av omkring 200 meter från den av handelsbolaget år 1959 förvärvade delen av X gård. Staden hade föreslagit en uppgörelse med sökandena, vars genomförande krävde att Y egendom

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

förvärvades av handelsbolaget för att därefter delvis bytas mot staden tillhörig mark inom och i anslutning till det område, som skulle omfattas av stadsplan för stadsdelen. Handelsbolaget hade ansett sig böra biträda stadens förslag. Förda förhandlingar med sökandena hade resulterat i en preliminär överenskommelse, enligt vilken handelsbolaget mot ett vid sakkunnig värdering fastställt värde skulle få förvärva Y egendom. Härvid hade förutsatts, att ersättningen icke skulle anses utgöra inkomst av skattepliktig rörelse. Därest förhandlingarna med staden icke skulle leda fram till en uppgörelse, förelåg två möjligheter: antingen exproprierade staden egendomen Y eller — om staden avstod härifrån — kommo delägarna, då även Y måste bedömas snart behöva tagas i anspråk för bebyggelse, att inom en mycket snar framtid försälja egendomen i föreliggande skick; i detta fall troligen ej till handelsbolaget.

Sökandena hemställde om förhandsbesked,

dels huruvida de på en gång till handelsbolaget eller annan köpare kunde överlåta Y egendom, utan att det erhållna vederlaget till någon del skulle utgöra för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse

dels ock huruvida — därest egendomen i stället skulle tagas i anspråk genom expropriation — därvid utgående ersättning till någon del skulle utgöra för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse.

Den 13 maj 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandena med undantag av B, C, D och E bedriva jordstyckningsrörelse genom handelsbolaget — — —. Riksskattenämnden finner vidare att — såvitt av utredningen i ärendet framgår — en försäljning av Y egendom är, såvitt angår delägarna i handelsbolaget, att anse som ett led i nämnda rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökandena på en gång till handelsbolaget — — — eller till annan köpare försälja Y egendom, köpeskillingen, i vad den belöper på sökande som är delägare i handelsbolaget, utgör för ifrågavarande sökande skattepliktig intäkt av rörelse samt att, om egendomen i stället tages i anspråk genom expropriation, motsvarande skall gälla beträffande expropriationsersättning, som belöper å sådan sökande.

Riksskattenämnden finner slutligen, att B, C, D och E — såvitt visats — icke bedriva jordstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter samt att en försäljning av Y egendom på i ansökningen angivet sätt för deras del icke kan anses innebära, att dylik rörelse påbörjas. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att den del av köpeskillingen vid en dylik försäljning, som belöper på envar av dessa sökande, icke utgör för respektive sökande skattepliktig intäkt av rörelse samt att — därest egendomen i stället tages i anspråk genom expropriation — motsvarande skall gälla beträffande expropriationsersättning till sökande som nyss nämnts.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Sökandena ha inte gjort någon försäljning från Y egendom eller vidtagit någon åtgärd i syfte att exploatera fastigheten som tomtområde.

Om sökandena på en gång försälja egendomen till handelsbolaget — — —, i vilket de flesta av sökandena äro delägare, eller till annan köpare, anser jag, att Riksskattenämnden bort förklara, att det vid försäljningen erhållna vederlaget icke

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

skall utgöra för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse och att, om egendomen tages i anspråk genom expropriation, den erhållna ersättningen likaledes ej utgör skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade delägarna i handelsbolaget, att köpeskillingen vid en försäljning av Y egendom på en gång till handelsbolaget med firma — — — eller till annan köpare måtte förklaras icke utgöra skattepliktig intäkt av rörelse samt att — därest egendomen i stället togs i anspråk genom expropriation — expropriationsersättningen måtte förklaras icke utgöra skattepliktig intäkt av rörelse. För den händelse yrkandet beträffande köpeskillingen vid försäljning av Y egendom icke skulle vinna bifall, hemställde delägarna i handelsbolaget — under påstående att denna försäljning innebure avyttring av andelar i annat handelsbolag än det ovannämnda — att köpeskillingen vid en sådan andelsförsäljning till de fyra övriga delägarna i Y egendom måtte förklaras icke utgöra skattepliktig intäkt av rörelse.

Regeringsrätten meddelade den 7 december 1965 följande utslag:

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas ovanberörda underdåniga besvär och finner ej skäl att göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked.

Den av klagandena först hos Kungl. Maj:t väckta frågan kan icke av Kungl. Maj:t upptagas till prövning.

Ett regeringsråd anförde:

Av utredningen framgår, att X gård och Y gård utgöra två närbelägna men geografiskt och fastighetsrättsligt åtskilda jordegendomar, vilka vid olika tidpunkter under 1800-talet genom köp förenats i samme ägares hand. Huvudsakligen genom arv och gåva ha egendomarna sedermera övergått till de 22 sinsemellan befryndade personer, som voro sökande hos riksskattenämnden. Dessa ha gemensamt ägt och bedrivit jordbruk å de båda egendomarna till år 1959, då de sålde huvuddelen av X gård till omförmälda handelsbolag för att bilda grundval för av detta bolag bedriven jordstyckningsrörelse. Y gård har däremot förblivit i säljarnas ägo och dessa ha fortsatt att där bedriva jordbruk.

Med hänsyn till vad sålunda upplysts rörande äganderättsförhållandena och övriga angivna omständigheter kan det icke anses, att Y gård utgör omsättningstillgång i nämnda jordstyckningsrörelse. Ej heller eljest föreligger, såvitt visats, grund för att anse en försäljning av denna egendom som ett led i sagda rörelse.

På grund härav finner jag skäligt att, med ändring av nu ifrågavarande förhandsbesked, i vad det överklagats, förklara, att vid en försäljning av egendomen Y till handelsbolaget — — — eller annan köpare köpeskillingen icke skall för de hos Kungl. Maj:t klagande utgöra skattepliktig intäkt av rörelse samt att så ej heller skall vara fallet med expropriationsersättningen, därest egendomen i stället blir föremål för expropriation.

7) Fråga huruvida travhäst utgjorde tillgång i rörelse

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden bedrev travsportverksamhet. I denna verksamhet hade han nedan angivna år haft följande antal hästar (under större delen av året):

År	Antal hästar
1956	1
1957	1
1958	1
1959	2
1960	3
1961	3

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

1962	2
1963	1
1964	1

Sökanden hade numera endast en häst. Mellankommunala prövningsnämnden hade ansett, att sökandens angivna verksamhet under åren 1961 och 1962 varit att hänföra till rörelse. Frågan huruvida verksamheten var att hänföra till rörelse eller ej var på besvär av sökanden föremål för prövning av kammarrätten, såvitt avsåg 1962 och 1963 års taxeringar, samt av mellankommunala prövningsnämnden, såvitt avsåg 1964 års taxering. Sökanden hade för avsikt att under år 1965 avveckla verksamheten och därvid försälja sin kvarvarande häst.

Sökanden anhöll, att riksskattenämnden genom förhandsbesked måtte förklara, att den av honom under år 1965 bedrivna verksamheten med en häst utan samband med egen uppfödning och träning icke skulle anses utgöra rörelse samt att eventuell vinst vid försäljning av hästen icke skulle upptagas till beskattning vid sökandens inkomsttaxering. Om verksamheten skulle bedömas som rörelse, avsåg sökanden att använda vinsten vid försäljningen till inbetalning av premie för pensionsförsäkring. Om rörelse icke ansågs föreligga, skulle vinsten disponeras på annat sätt.

Den 22 juni 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandens travsportverksamhet under tidigare år varit att hänföra till rörelse samt att den omständigheten, att sökanden sålt övriga hästar, icke medfört att den återstående hästen upphört att vara tillgång i rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden säljer ifrågavarande häst, försäljningssumman utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att Kungl. Maj:t med ändring av förhandsbeskedet måtte förklara, att sökandens travsportverksamhet icke utgjorde rörelse och att vinst vid en försäljning av den i verksamheten använda hästen icke skulle upptagas till beskattning.

Regeringsrätten lämnade i utslag den 26 oktober 1965 besvären utan bifall.

8) Fråga om avdrag för avgift till Nordisk Skibsrederforening. Tillika fråga om skatteplikt för genom medlemskap i föreningen återvunna processkostnader

I en framställning från ett rederiaktiebolag om förhandsbesked anfördes bl. a. följande:

Bolaget är medlem i Nordisk Skibsrederforening, Oslo, och betalar härför årligen medlemsavgifter till föreningen. För avgifterna ha, i överenstämmelse med utslag från skattedomstolarna i liknande ärenden, avdrag under tidigare år icke yrkats.

Bolaget har ingått som medlem i föreningen väsentligen av det skälet att föreningen kontinuerligt lämnar sina medlemmar anvisningar beträffande avtalsnormer inom rederinäringen samt även har skyldighet att stå för eventuella juridiska och övriga processkostnader vid fall av avtals- och skadeståndstvister mellan en medlem i föreningen och en utomstående part. Bolaget kan också ofta undvika kostsamma och besvärliga tvister genom att föreningens råd och anvisningar om tolkning och tillämpning av avtal i allmänhet respekteras av inblandade parter.

Avgiften till föreningen är sålunda i realiteten att betrakta icke som en traditionell medlemsavgift utan snarast som en försäkringspremie.

Mot bolaget riktas för närvarande stora

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

skadeståndsanspråk från ett utländskt bolag för påstådda fel från bolagets sida i samband med försäljning år — — — av ett bolaget tillhörigt fartyg. Vissa delar av processkostnaderna för denna tvist kommer att betalas av Nordisk Skibsrederforening. Ett à-conto belopp av 100.000 svenska kronor har hittills erhållits från föreningen. Beloppet har tills vidare bokförts såsom förskott från föreningen och har alltså icke ännu avräknats såsom resultatspost i bokföringen. Så kommer emellertid att ske så snart definitiva underlag föreligger, sannolikt under år 1965.

Enligt bolagets uppfattning bör erlagda avgifter i föreningen vara avdragsgilla vid taxeringen i det de uppenbarligen är att betrakta som kostnad för intäktens förvärvande — i detta fall för att erhålla nödiga informationer om avtalsfrågor och avtalstolkning samt för att försäkra sig mot riskerna av omfattande processkostnader i hithörande frågor. Skulle denna bolagets uppfattning av någon anledning icke vara tillämplig borde alternativt återvunna processkostnader vara att hänföra till icke skattepliktiga intäkter hos bolaget.

Sökandebolaget hemställde om förhandsbesked enligt följande.

1. Skall vid 1965 års taxering erlagda avgifter till Nordisk Skibsrederforening behandlas som avdragsgill omkostnad i rörelsen?
2. Därest Nämnden skulle finna att avdragsrätt icke föreligger för avgiften ifråga, så hemställer bolaget, att Nämnden förklarar *dels* att genom medlemskapet i föreningen återvunna kostnader icke till någon del skola upptas som skattepliktig intäkt hos bolaget *dels* att frågan om avdragsrätt för havda processkostnader skall bedömas utan hänsyn till ifrågavarande kostnaders behandling hos föreningen i återvinningshänseende.

Den 22 juni 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att ifrågavarande avgift till Nordisk Skibsrederforening — såvitt av utredningen i ärendet framgår — icke är att anse som en försäkringsavgift utan är att bedöma som en i taxeringshänseende icke avdragsgill föreningsavgift. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att avgiften icke utgör för sökandebolaget vid inkomsttaxeringen avdragsgill omkostnad i bolagets rörelse.

Riksskattenämnden förklarar vidare, att av sökandebolaget genom medlemskap i föreningen återvunna processkostnader skola utgöra för sökandebolaget skattepliktig intäkt i den mån de motsvaras av för sökandebolaget vid inkomsttaxeringen avdragsgilla dylika kostnader.

I den mån framställningen icke blivit besvarad genom vad riksskattenämnden sålunda förklarat, finner riksskattenämnden förhandsbesked icke böra meddelas och avvisar förty ansökningen härutinnan.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget att Kungl. Maj:t måtte förklara, att av bolaget erlagda avgifter till Nordisk Skibsrederforening utgjorde i bolagets rörelse avdragsgill omkostnad. Vidare yrkade bolaget att — för den händelse avdragsrätt skulle befinnas icke föreligga för ifrågavarande avgifter — Kungl. Maj:t måtte förklara, att utbetalningar från föreningen till bolaget, föranledda av bolagets medlemskap i föreningen och utgående som bidrag till havda processkostnader, icke utgjorde för bolaget skattepliktig intäkt.

Regeringsrätten meddelade den 14 december 1965 följande utslag:

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas ovanberörda underdåniga besvär

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

och finner ej skäl att göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked i vad därigenom avgiften till Nordisk Skibsrederforening förklarats icke utgöra för bolaget vid inkomsttaxeringen avdragsgill omkostnad i bolagets rörelse.

Vid nu angivna förhållande finner Kungl. Maj :t, vad angår bolagets fullföljda talan i övrigt, att till bolaget från föreningen gjorda utbetalningar, som föranledas av bolagets medlemskap i föreningen och som avses såsom bidrag till havda processkostnader, icke vid inkomsttaxeringen kunna anses såsom intäkt i bolagets rörelse. På grund härav och då sådana utbetalningar, såvitt utredningen i målet giver vid handen, icke heller på annan grund utgöra för bolaget skattepliktig intäkt prövar Kungl. Maj :t lagligt att, med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked i denna del av målet, förklara dylika utbetalningar icke utgöra för bolaget skattepliktig intäkt.

Ett regeringsråd anförde:

Lika med riksskattenämnden förklarar jag, att avgiften till Nordisk Skibsrederforening icke utgör för bolaget vid inkomsttaxeringen avdragsgill omkostnad i bolagets rörelse.

Enär vad nyss sagts grundats därå, att bolagets medlemskap i föreningen icke i beskattningshänseende har samband med bolagets rörelse, finner jag de förmåner bolaget i anledning av medlemskapet erhåller av föreningen i form av exempelvis tjänster eller kontanter icke utgöra för bolaget skattepliktig intäkt av rörelse. Då sådana förmåner ej heller kunna anses utgöra för bolaget skattepliktig intäkt av annat slag, förklarar jag, med ändring härutinnan av överklagande förhandsbeskedet, att utbetalningar från föreningen till bolaget, föranledda av bolagets medlemskap i föreningen och utgående som bidrag till havda processkostnader, icke utgöra för bolaget skattepliktig intäkt.

9) Fråga om tillämpningen av tilläggsavtalet den 22 oktober 1963 till det mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater den 23 mars 1939 ingångna avtalet för undvikande av dubbelbeskattning m. m. beträffande inkomst- och andra skatter. Tillika fråga om beräkning av avdrag för resekostnader och ökning i levnadskostnader på grund av vistelse i Förenta Staterna

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden, som innehade tjänst vid högskola i Sverige, hade för läsåret 1965/66 engagerats såsom "visiting lecturer" vid det statliga University of California, Los Angeles, USA, mot ett överenskommet arvode av 9.864 dollar för tiden september—juni. Resekostnaderna skulle icke ersättas av universitetet men var det möjligt, att ett bidrag härför kunde erhållas från högskolan på upp till 4.000 kronor. De totala resekostnaderna för sökanden och hans familj, bestående av hustru och två minderåriga barn, kunde med båt till New York och buss över kontinenten beräknas till 11.000 kronor, med flyg i ekonomiklass till 14.000 kronor och med fraktbåt hela vägen 26.000 kronor. Tidsvinsten med flyg tur och retur kunde uppskattas till i det närmaste fyra veckor. Bostaden i Los Angeles skulle utgöras av en hyrd villa ungefärligen i klass med den till 75.000 kronor taxerade egnahemsfastighet, som sökande nu bebodde. Hyran kunde beräknas till cirka 250 dollar för månad.

Sökanden anhöll om förhandsbesked av innehåll i första hand, att han, jämlikt artikel XI (a), alternativt artikel X, i avtalet den 23 mars 1939 mellan Sverige

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

och Amerikas Förenta Stater för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande inkomst- och andra skatter, i dess lydelse enligt tilläggsavtal den 22 oktober 1963 (SFS 1965:38) icke skulle vara skattskyldig i Sverige för ifrågavarande inkomst. Därvid gjorde sökanden gällande, "att sista punkten av de särskilda anvisningarna till artiklarna X, XI och XII såsom stridande mot avtalet icke kan anses bindande". I andra hand hemställde sökanden att riksskattenämnden måtte i förhandsbesked förklara, att han — på grund av den av anställningen i USA betingade bortovaron under tiden juli 1965 till augusti 1966 — icke skulle för nämnda tid anses såsom här i riket bosatt.

Därest icke någotdera av ovannämnda yrkanden kunde bifallas anhöll sökanden om förhandsbesked, i vilken omfattning han vid inkomsttaxeringen var berättigad till avdrag för resekostnader och fördyrade levnadskostnader på grund av vistelsen i USA.

Den 22 juni 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner — jämlikt ifrågavarande avtal och Kungl. kungörelsen den 29 januari 1965, nr 38, om tillämpningen därav — att sökanden icke enligt någondera av de av honom åberopade bestämmelserna är befriad från skattskyldighet här i riket för ifrågavarande arvode från University of California. Riksskattenämnden finner vidare att, om sökanden under i ansökningen angivna förhållanden vistas i USA under tiden juli 1965—augusti 1966, sökanden likväl skall anses såsom här i riket bosatt skattskyldig.

På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökanden är skattskyldig här i riket för det för nämnda tid från University of California uppburna arvodet. Vidare förklarar riksskattenämnden, att sökanden vid inkomsttaxeringen äger åtnjuta avdrag för kostnaderna för sökandens och hans familjs av uppdraget föranledda resor med flyg i ekonomiklass samt — med hänsyn till omständigheterna — för den ökning i levnadskostnaderna sökanden får vidkännas på grund av sin egen och familjens ifrågavarande vistelse i USA. Slutligen förklarar riksskattenämnden — som finner den avdragsgilla ökningen i levnadskostnaderna icke kunna i förväg till beloppet anges — att vid avdragets bestämmande skall beaktas, att dollarn representerar ett lägre köpkraftsvärde i USA än som motsvaras av gällande valutakurs.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

I Kungl. Maj:ts proposition nr 22 till 1964 års riksdag hemställdes om bl. a. godkännande av tilläggsavtalet av den 22 oktober 1963. Någon hemställan om fullmakt för Kungl. Maj:t att till avtalet foga bindande, utöver avtalet gående tillämpningsanvisningar har alltså icke framförts i propositionen. Med beaktande härav bör sammanställas vad i propositionen anförts om syftet, nämligen "att underlätta de mellanstatliga kulturella förbindelserna" genom "en regel om skattebefrielse", vilka uttalanden legat till grund för riksdagens godkännande, samt vad Kungl. Maj:t i kungörelsen nr 38/1965 s. 179 anfört: "Inkomst som omfattas av art. XII beröres ej av bestämmelserna i art. X och XI". I den mån förarbeten skall läggas till grund för lagtolkning synes de i propositionen gjorda uttalandena böra vinna beaktande i större mån än den i tiden efter riksdagens beslut utfärdade tolkningsanvisningen i kungörelsen.

En tillräckligt säker grund för bedömandet erhålles emellertid direkt genom

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

sedvanlig tolkning av avtalet. Enligt art. X skulle arvodet beskattas i USA, men USA avstår från beskattningsrätten jämlikt art. XII. Art. X, som har en generell avfattning, ger icke Sverige någon beskattningsrätt för arvoden m. m. som utbetalas av USA eller av annat i art. angivet amerikanskt offentligrättsligt subjekt. Att den fördelningsnorm, som är upptagen i art. X, är undantagslös har sin givna motivering, vilken icke behöver närmare utvecklas.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent att förhandsbeskedet måtte ändras så att avdragsrätt förklarades föreligga endast för resekostnader och ökning i levnadskostnader, som belöpte på sökanden personligen och ej på hans familj, medan sökanden yrkade i första hand, att förhandsbeskedet måtte ändras i överensstämmelse med den mening, som uttalats av den i riksskattenämnden skiljaktige ledamoten, i andra hand, att sökanden måtte förklaras icke vara här i riket bosatt under sin vistelse i Amerikas Förenta Stater, samt i tredje hand, att förhandsbeskedet måtte ytterligare preciseras i avseende å sökandens rätt till avdrag för fördyrade levnadskostnader.

Regeringsrätten meddelade den 23 november 1965 följande utslag:

Med hänsyn till tiden för och ändamålet med sökandens vistelse i Amerikas Förenta Stater får sökanden anses därunder alltjämt vara bosatt i Sverige.

Artiklarna X och XI (a) i det i målet åberopade avtalet utgöra enligt *72 § 2* mom. kommunalskattelagen och *20 § 2* mom. förordningen om statlig inkomstskatt överenskomna undantag från bestämmelserna i 53 § 1 mom. kommunalskattelagen och 6 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, att fysisk person är för tid, under vilken han varit här i riket bosatt, skattskyldig även för all inkomst som han å utländsk ort förvärvat. Artikel XII (3) (a) i avtalet, vilken är i förevarande fall tillämplig, måste anses i sin tur utgöra undantag från artiklarna X och XI (a). Vid sådant förhållande bör sökanden anses skattskyldig i Sverige för nu ifrågavarande inkomst.

Författningsenligt stöd saknas för förklaring, att sökanden skall på grund av vistelsen i Förenta Staterna vara berättigad till avdrag för resekostnader och ökning i levnadskostnader som avse hans hustru och barn.

Möjlighet kan icke anses föreligga att i vidare mån än som framgår av överklagade förhandsbeskedet på förhand angiva omfattningen av sökandens rätt att för egen del erhålla avdrag för resekostnader och ökning i levnadskostnader.

Kungl. Maj:t förklarar förty, med ändring såtillvida av nämnda besked, att sökanden vid inkomsttaxering äger åtnjuta avdrag allenast för sina egna av uppdraget föranledda resekostnader och ökning i levnadskostnader.

(Stockholm den 7 april 1966)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 5 1966

1) Angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av försäkringsföretagens lager av fastigheter, aktier, obligationer, lånefordringar m. m. (Jfr nr 1/1959 p. 3).

Den 25 november 1958 meddelade riksskattenämnden anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av försäkringsföretagens lager av fastigheter, aktier, obligationer, lånefordringar m. m. Anvisningarna voro avsedda att tillämpas fr. o. m. 1959 års taxering och tills vidare. I anvisningarna anmärktes, att riksskattenämnden avsåg att följa verkningarna av anvisningarna samt att, sedan tillräcklig erfarenhet därom vunnits, föranstalta om de ändringar i och tillägg till anvisningarna, som kunde finnas erforderliga.

I två till riksskattenämnden den 3 september 1965 och 18 januari 1966 inkomna skrivelser har Svenska Försäkringsbolags Riksförbund hemställt om vissa ändringar i anvisningarna. Med anledning härav har riksskattenämnden inhämtat yttranden från allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden och vissa förste taxeringsintendenter samt haft överläggningar i ämnet med representanter för Svenska Försäkringsbolags Riksförbund och vissa försäkringsföretag. Riksskattenämnden har därefter den 22 februari 1966 beslutat att *ifrågavarande anvisningar skola, med tillämpning fr. o. m. 1966 års taxering, erhålla följande ändrade lydelse.*

Enligt lagen den 17 juni 1948 om försäkringsrörelse må här avsedda tillgångar icke upptagas vare sig över verkliga värdet eller till högre belopp än det, vartill kostnaderna för dess anskaffning uppgått (93 § 1 mom.). Undantag gäller dock för värdehandlingar, i vilka försäkringsfond jämlikt 274 § första stycket 1—7 eller premiereserv jämlikt 275 §, i vad den

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

hänvisar till 274 § första stycket 1—7, redovisas. Om dylika värdehandlingar beräknas kunna å tider, som med hänsyn till beskaffenheten av bolagets förbindelser prövas tillfredsställande, förvandlas i penningar till belopp motsvarande det bokförda värdet, må nämligen värdehandling, som vid räkenskapsårets slut användes till sådan redovisning, kunna upptagas till samma värde som i närmast föregående balansräkning eller, där värdehandlingen anskaffats under räkenskapsåret, till det belopp som motsvarar kostnaderna för dess anskaffning (93 § 5 mom.).

De värdehandlingar, i vilka försäkringsfond eller premiereserv enligt 274 och 275 §§ helt eller delvis redovisas, skola förvaras avskilda från bolagets övriga tillgångar och under minst två lås med olika nycklar, av vilka en innehaves av ett av försäkringsinspektionen förordnat ombud (276 § 1 mom.). I de sålunda förvarade handlingarna njuta försäkringstagarna panträtt såsom i handfången pant till säkerhet för fullgörande av bolagets på försäkringsavtalen grundade förbindelser. Det bokförda värdet av de sålunda pantsatta tillgångarna skall motsvara försäkringsfonden för livförsäkringar respektive premiereserv, som avses i 275 §. En nedskrivning i räkenskaperna av de pantsatta tillgångarna medför därför skyldighet för försäkringsföretaget att pantsätta ytterligare värdehandlingar. De pantsatta tillgångarna utgöras till helt övervägande delen av värdehandlingar av de slag, som angivas i 274 § första stycket 1—7. För dessa tillgångar gäller — som ovan nämnts — den särskilda värderingsregeln i 93 § 5 mom. För övriga pantsatta tillgångar gäller huvudregeln i 93 § 1 mom.

A) Gjorda undersökningar ge vid handen, att sådana pantsatta värdehandlingar, för vilka värderingsreglerna i 93 § 5 mom. lagen om försäkringsrörelse gälla, regelmässigt icke värderats lägre än som kan godkännas vid inkomsttaxeringen. Vid sådant förhållande — och då en nedskrivning av pantsatta tillgångar medför förpliktelse för försäkringsföretaget att pantsätta ytterligare tillgångar — bör i räkenskaperna gjord värdesättning av sådana pantsatta värdehandlingar, för vilka nyssnämnda värderingsregler gälla, tills vidare godtagas vid inkomsttaxeringen.

B) Beträffande övriga lagertillgångar av här ifrågavarande slag bör följande iakttagas.

Den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av innehav av utländska valutor och värdehandlingar i utländska valutor bör — med hänsyn till de speciella förhållanden, som föreligga beträffande försäkringsföretagen, och till svårigheten att förebringa utredning angående förlustriskerna — frångås vid inkomsttaxeringen endast om och i den mån gjorda nedskrivningar framstå som uppenbart oskäliga.

Beträffande övriga lagertillgångar bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godtagas, därest det *sammanlagda* bokförda värdet av dessa tillgångar icke understiger det sammanlagda lägsta värde å tillgångarna, som skolat erhållas om värdesättningen av de olika tillgångsposterna skett enligt nedan angivna principer. Därvid bör observeras att, därest anvisningarna för visst slag av tillgångar angiva alternativa värderingsprinciper, *samma* princip skall tillämpas för samtliga tillgångar av det ifrågavarande slaget.

1. *Fastigheter*

För hela fastighetsbeståndet 85 procent

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

av summa anskaffningsvärden för fastigheterna.

Vid lagervärdering enligt angivna regel bör hänsyn icke tagas till det avdrag för värdeminskning av byggnader, som medgives enligt vederbörlig fastighetsbilaga.

2. *Aktier*

För hela innehavet av aktier det lägsta av summa anskaffningsvärden eller 60 procent av summa marknadsvärden å balansdagen.

3. *Obligationer*

För hela innehavet av obligationer det lägsta av summa anskaffningsvärden, summa marknadsvärden å balansdagen eller summa värden efter 7 procent effektiv förräntning.

4. *Förlagsbevis*

För hela innehavet av förlagsbevis det lägsta av summa anskaffningsvärden, summa marknadsvärden å balansdagen eller summa värden efter 8 procent effektiv förräntning.

5. *Kommunlån*

a) bundna lån, varmed avses lån som bundits till en fast ränta för minst 10 år:
summa värden efter 7 procent effektiv förräntning

b) övriga lån:
99 procent av anskaffningsvärdena.

6. *Inteckningslån*

Värdering av dessa lagertillgångar må för hela innehavet ske enligt ettdera av nedan angivna alternativ (alt. A eller alt. B).

A. I Inteckningslån inom 2/3 av taxeringsvärdet
a) bostads-, kontors- och affärsfastigheter: 98 procent av anskaffningsvärdena
b) andra fastigheter: 95 procent av anskaffningsvärdena.

II Inteckningslån över 2/3 av taxeringsvärdet
a) bostads-, kontors- och affärsfastigheter: 95 procent av anskaffningsvärdena
b) andra fastigheter: 92 procent av anskaffningsvärdena.

B. a) Inteckningslån i bostads-, kontors- och affärsfastigheter: summa värden efter 7 procent effektiv förräntning

b) Inteckningslån i andra fastigheter: summa värden efter 7½ procent effektiv förräntning.

Vid värdering enligt de under alternativ B angivna reglerna må i förenklingssyfte lånens återstående löptid generellt beräknas till 5 år.

7. *Övriga värdehandlingar*

95 procent av anskaffningsvärdena.

Ett lägre värde å försäkringsföretags ifrågavarande lagertillgångar än enligt ovan angivna regler bör godtagas endast om och i den mån försäkringsföretaget *visar* att en lägre värdesättning är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall.

I en den 1 april 1966 till riksskattenämnden inkommen skrivelse har Svenska Försäkringsbolags Riksförbund anfört att riksförbundet, efter det förestående anvisningar utfärdats, fått känne-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

dom om att de nya anvisningarna för vissa försäkringsanstalter skulle komma att medföra avsevärda uppskrivningar av lagertillgångar i form av fastigheter, vilka uppskrivningar i det särskilda fallet icke torde kunna kompenseras av nedskrivningar av andra lagertillgångar. Riksförbundet har därför hemställt att nämnden måtte komplettera anvisningarna med en övergångsbestämmelse för att möjliggöra ett successivt framtagande av sålunda föreliggande överreservering.

Riksskattenämnden har med anledning härav den 5 april 1966 beslutat följande *övergångsbestämmelser till* de den 22 februari 1966 meddelade *anvisningarna.*

Vid *1966 års taxering* bör godtagas, att försäkringsföretag vid värdering av lagertillgångarna tillämpar de i anvisningarna av den 25 november 1958 angivna värderingsreglerna, därest sistnämnda regler medföra ett lägre värde å tillgångarna än som följer av de nya anvisningarna.

Vid *1967 års taxering* böra de nya anvisningarna tillämpas jämväl beträffande sådant företag, för vilket värdesättningen av lagertillgångarna vid 1966 års taxering skett i enlighet med vad i föregående stycke angives. Vid 1967 års taxering bör emellertid i fråga om sådant företag godkännas en ytterligare nedskrivning av lagret — utöver vad som följer av de nya anvisningarna — dock endast i den mån denna ytterligare reservering icke överstiger hälften av skillnaden mellan den vid 1966 års taxering i fråga om lagertillgångar godtagna reserveringen och den reservering, som då skulle ha godtagits om de nya anvisningarna tillämpats för företaget i fråga redan vid 1966 års taxering.

2) Fråga om skatteplikt för ersättning i viss familjedaghemsverksamhet (Jfr nr 4/1963 p. 3).

I skrivelse till riksskattenämnden har Fristads kommuns barnavårdsnämnd anfört följande:

Fristads barnavårdsnämnd anordnar fr. o. m. 1966 familjedaghemsverksamhet. Nämnden träffar därvid överenskommelse med ett antal husmödrar om att mottaga barn till förvärvsarbetande mödrar mot en ersättning av 12:— kr. per dag och barn. Antalet barn som placeras i varje hem torde bli 1—3 st. Barnen får därvid tillsyn och mat hela dagarna i hemmet.

Barnavårdsnämnden anhåller om besked om i vilken mån ersättningarna ifråga är skattepliktig inkomst för familjedaghemmen.

Efter att ha inhämtat yttrande från förste taxeringsintendenten i Älvsborgs län och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde, har riksskattenämnden i skrivelse till barnavårdsnämnden den 13 april 1966 anfört följande:

"Riksskattenämnden får inledningsvis erinra om, att nämnden tidigare uttalat sig beträffande skatteplikten för liknande ersättningar i anledning av förfrågan från Degerfors köpings barnavårdsnämnd (Se Meddelanden från riksskattenämnden Ser. I nr 4/1963 p. 3). I nämnda ärende upplystes bl. a., att ersättningarna skulle uppgå till högst 7 kronor per dag och barn samt att vårdarinnorna i allmänhet ej torde komma att taga hand om mer än ett barn samtidigt. Med hänsyn till bl. a. dessa omständigheter uttalade riksskattenämnden att — ehuru ersättningarna i princip finge anses utgöra skattepliktig inkomst för vårdarinnorna — ersättningarna av praktiska skäl icke borde göras till föremål för taxering, därest blott ett eller högst två barn samtidigt togs om hand.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I nu förevarande fall avses ersättning skola utgå med 12 kronor per dag och barn. Vidare avses varje vårdarinna skola mottaga 1—3 barn. Ersättningarna per år och vårdarinna kommer sålunda här att uppgå till så pass stora belopp att man icke kan underlåta att — på sätt i princip bör ske — göra ersättningarna till föremål för taxering. Ersättningarna om 12 kr per dag och barn bör sålunda upptagas som skattepliktig intäkt för vårdarinnorna. Självfallet föreligger emellertid då rätt till avdrag vid inkomstberäkningen för av barnens vård föranledda kostnader. Enligt riksskattenämndens mening bör vid prövning av dylika avdragsyrkanden kraven på bevisning ej ställas höga. Vidare bör vid bedömningen av skäligheten av yrkade avdrag beaktas, att kostnader jämväl uppkomma för slitage i vårdarinnans hem i anledning av barnens vård därstädes.

3) Fråga om avdrag för värdeminskning å till fjärrvattenanläggning hörande tunnlar och rörledningar

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde samarbetskommittén för sydvästra Sveriges vattenförsörjning[1] i huvudsak följande. Samarbetskommittén hade tillsatts av städerna Malmö, Hälsingborg, Lund, Landskrona och Eslöv för att utreda de tekniska, organisatoriska och ekonomiska frågor, som uppkommo vid anläggandet av ett fjärrvattenverk för västra Skånes vattenförsörjning. En av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen verkställd utredning anvisade tre olika lösningar på vattenförsörjningsproblemet. I ansökningen anfördes bl. a.:

Ett alternativ utgöres av uttag av vatten från Bolmen, framställning av renvatten i ett för västra Skåne gemensamt vattenverk och transport av vattnet till förbrukningsområdena med ett transportsystem, som går omedelbart väster om Söderåsen. Det andra alternativet avser uttag av vatten från Lagan vid Skogaby, gemensamt vattenverk vid Skogaby samt ett transportsystem, som går väster om Söderåsen. Det tredje alternativet slutligen utgöres av uttag av vatten från Lagan vid Traryd, transport av råvatten i ledningar eller tunnel till Ringsjön, magasinering av vatten i Ringsjön samt framställning av renvatten i ett gemensamt vattenverk vid Ringsjön.

Investeringskostnaden för fjärrvattenverket beräknas i dagens kostnadsläge utgöra 300 à 350 milj. kronor. Tekniskt sett är det avsett att fjärrvattenverkets anläggningar skall bestå av ett bergtunnelsystem från intagningsstället, vilket tunnelsystem leder vattnet till en råvattenbassäng t. ex. en sjö. Därifrån ledes vattnet till vattenverk för rening och distribution till anknytningsstationer för de olika mottagande städerna eller kommunerna. Ledningarna från råvattenbassängen till anknytningsstationen skall bestå av underjordiska rörledningar. En summarisk kostnadssammanställning utvisar, att de största kostnadsposterna för fjärrvattenverket är kostnaden för tunnel i berg samt för huvudvattenledningar mellan råvattenpumpstationen och leveranspunkterna vid resp. samhällen. Dessa kostnader beräknas i själva verket utgöra mer än ⅔ av anläggningskostnaderna. Det kan i och för sig tänkas, att vattnet på vissa sträckor kan komma att transporteras i ledningsrör upplagda ovan marken på särskilda fundament (pipelines).

Det göres nu till föremål för övervägande och undersökningar vilken företagsform, som lämpligen bör komma till användning för fjärrvattenverket. Med hänsyn till projekterings- och förberedelsearbeten är det angeläget, att beslut fattas härom inom förhållandevis nära framtid. De alternativ, som står till förfogande, är framför allt kommunalförbundet och aktiebolagsformen. Oavsett om det ena eller andra alternativet väljes, ger

[1] Namnet publicerat med samarbetskommitténs medgivande.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

fjärrvattenverket anledning till skattetekniska frågor av stor betydelse och ekonomisk räckvidd. Detta gäller särskilt för det fall aktiebolagsformen kommer till användning beroende på den väsentligt högre skattesats, som gäller för aktiebolag i jämförelse med kommunalförbund.

Oavsett om för fjärrvattenverket väljes kommunalförbundsformen eller aktiebolagsformen är det avsett, att verket skall drivas så att vattenavgifterna skall, förutom löpande kostnader, täcka såväl avskrivning å anläggningskostnaderna som ränta å nedlagt kapital.

En fjärrvattenanläggning av förevarande typ är underkastad såväl fysisk som ekonomisk förslitning. Man kan sålunda icke räkna med att tunnlarna och rörledningarna utgör en för evärderlig tid framåt bestående anläggning. Det är icke uteslutet, att man inom de närmaste 30—40 åren finner andra och mer ekonomiskt lönsamma utvägar att tillgodose vattenbehovet än vad de traditionella vattenledningarna innebär.

De skattetekniska frågor, som nu uppkommer, gäller *dels* huruvida avdrag för beskattningen erhålles för avskrivning på i första hand anläggningskostnaden för tunnlar och underjordiska rörledningar samt pipelines, *dels* med vilken procentsats i så fall avskrivning får verkställas.

Med hänvisning till det ovan sagda hemställes om förhandsbesked i följande punkter.

1) Må vid beskattningen avdrag medgivas för värdeminskning å anläggningskostnaden för tunnlar resp. underjordiska rörledningar?

2) Medgives värdeminskningsavdrag för sådana delar av ledningssystemet, som drages ovanför markytan och som vilar på fundament?

3) Om frågan under 1) resp. 2) besvaras jakande, hemställes om besked angående den procentsats med vilken avskrivning må verkställas.

Vid ansökningen hade fogats bl. a. en schematisk beskrivning av tunnlarnas och ledningarnas tekniska konstruktion.

Den 10 december 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att till ifrågakomna fjärrvattenanläggning hörande tunnlar och underjordiska rörledningar icke äro att hänföra vare sig till byggnad eller till inventarier i det tilltänkta kommunalförbundets resp. aktiebolagets rörelse. Riksskattenämnden finner vidare att, därest rörledningarna på vissa delsträckor dragas ovan jord och därvid uppläggas på särskilda fundament, motsvarande får anses gälla beträffande dessa delar av ledningssystemet. På grund härav besvarar riksskattenämnden nekande de under 1) och 2) i ansökningen framställda frågorna.

Med hänsyn till vad riksskattenämnden ovan förklarat erfordras intet svar på den under 3) i ansökningen framställda frågan.

Tre ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Väl finna vi att tunnel och rörledning under jord i annans mark i beskattningshänseende är att hänföra varken till byggnad eller till inventarier. Däremot anse vi att rörledning å annans mark ovan jord på fundament i beskattningshänseende är att hänföra till inventarier och att det tilltänkta kommunalförbundet resp. aktiebolaget är berättigat att åtnjuta avdrag i beskattningshänseende för värdeminskning däråå enligt för inventarier gällande bestämmelser.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade samarbetskommittén att besked måtte avgivas i överensstämmelse med vad kommittén anfört hos riksskattenämnden.

I utslag den 19 april 1966 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

(Stockholm den 13 maj 1966)

R I: 52

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 6 1966

1) Angående skattskyldigheten för vissa till polisman utgående ersättningar

I skrivelse till riksskattenämnden har rikspolisstyrelsen hemställt om nämndens uttalande angående skattskyldigheten för vissa till polisman utgående ersättningar.

Efter att ha inhämtat yttranden i ärendet från samtliga förste taxeringsintendenter och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde har riksskattenämnden i skrivelse till rikspolisstyrelsen den 1 juli 1966 anfört följande:

Beklädnadsersättning

Dylik ersättning utgår till polisman enligt specialbestämmelserna del XV till Allmänt avlöningsavtal för statliga och vissa andra tjänstemän (AST). Innehavare av polismanstjänst med vilken är förenad skyldighet att inneha uniform — dock icke polisaspirant eller sådan extra polisman som är skyldig att inneha allenast partiell uniform — äger första gången han tillträder ordinarie eller extra ordinarie tjänst åtnjuta ekiperingshjälp med 850 kronor. Vidare äger innehavare av polismanstjänst som här avses åtnjuta ekiperingsbidrag med 480 kronor för år, dock icke under året närmast efter det att rätt till ekiperingshjälp inträtt. Ekiperingsbidraget utgår med endast 240 kronor för år till polisman, som äger att regelmässigt under tjänstgöringen bära civila kläder. Såsom skyddsbeklädnad etc. tilldelas vidare polisman viss utrustning t. ex. overall.

Enligt riksskattenämndens mening får den kontant utgående beklädnadsersättningen (ekiperingshjälp och ekiperingsbidrag) anses utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren. Fri skyddsbeklädnad utgör däremot sådan förmån som avses i 32 § 3 mom. sista stycket kommunalskattelagen och skall sålunda icke upptagas som skattepliktig intäkt.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Ersättning för telefonkostnader m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 15 januari 1965 till rikspolisstyrelsen utgår ersättning för telefonkostnader m. m. till vissa befattningshavare med belopp varierande mellan 6—18 kronor för månad. Denna ersättning är avsedd att täcka kostnader för tjänstesamtal till abonnenter inom polisdistriktet (verksamhetsområdet).

Riksskattenämnden anser att i förevarande fall fråga är om sådan av staten anvisad ersättning till bestridande av särskilda med tjänsten förenade kostnader, vilken jämlikt 32 § 3 mom. första stycket kommunalskattelagen icke skall upptagas såsom skattepliktig intäkt.

Viss ersättning för särskilda utgifter i polistjänsten

Enligt rikspolisstyrelsens föreskrifter den 22 december 1964 utgår dylik ersättning till vissa befattningshavare utan företeende av verifikationer med högst 35 resp. 20 kronor för månad. Till särskilda utgifter hänföres exempelvis kostnader för cigarretter till anhållna personer eller ersättningar för vissa informationer. I räkning avseende ersättning på högst nyssnämnda belopp skall tecknas försäkran, att ersättningen avser räkningsutställarens särskilda utgifter i tjänsten.

Enligt riksskattenämndens mening är ersättningen att hänföra till sådan av staten anvisad ersättning till bestridande av särskilda med tjänsten förenade kostnader, vilken jämlikt 32 § 3 mom. första stycket kommunalskattelagen icke skall upptagas såsom skattepliktig intäkt.

Ersättning för tillhandahållande av kontorslokal

Enligt rikspolisstyrelsens föreskrifter den 22 december 1964 utgår ersättning för tillhandahållande av kontorslokal med följande belopp för år räknat

ortsgrupp	kronor
2	580
3	620
4	670
5	710

Enligt vad under hand upplysts förekommer dylikt tillhandahållande i ett begränsat antal fall. Ersättningen utgör beräknad gottgörelse för hyra inklusive värme, belysning, städning och allmänt intrång men däremot inte för nödiga inventarier för expeditionstjänstens behöriga skötande, såsom skrivmaskin, skrivbord, skrivstol, bokhylla, blankettskåp eller dylikt.

Riksskattenämnden finner, att ifrågavarande ersättning är skattepliktig och sålunda skall upptagas såsom intäkt. Med hänsyn till att lokalen användes som expeditionslokal för allmänheten föreligger dock rätt till avdrag för kostnader i anledning av tillhandahållandet av kontorslokalen.

Ersättning för tillhandahållande av hund m. m.

Enligt rikspolisstyrelsens föreskrifter den 22 december 1964 utgår ersättning till hundförare för skötsel och underhåll av hund, som ägs av statsverket och som användes i polisverksamheten, med 165—150 kronor för månad. Ersättning för tillhandahållande av annan än av statsverket ägd hund utgår med högst 600 kronor för år för hund, som regelmässigt användes i fjällräddningstjänsten, samt med 10 kronor per dag för annan hund, som användes i polisverksamhet, dock högst 200 kronor för kalendermånad.

Med hänsyn till att ersättningen även

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

innefattar ersättning för skötsel av hunden får ersättningen i princip anses utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren. Emellertid kan antagas, att kostnaden för underhållet av hunden utgör den helt övervägande delen av ersättningen och att kostnadsmomentet sålunda är helt dominerande. Enligt riksskattenämndens mening bör man därför av praktiska skäl kunna underlåta att göra ersättningen till föremål för taxering.

Ersättning för radioanläggning, som ägs av statsverket och som inmonteras i polisman tillhörig bil

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 30 december 1964 till rikspolisstyrelsen utgår sådan ersättning med dels ett engångsbelopp av 50 kronor och dels 20 kronor för varje månad, varunder anläggningen användes i bilen mer än 10 dagar, eller 10 kronor för varje månad, varunder den användes en till tio dagar.

Enligt riksskattenämndens mening får engångsbeloppet om 50 kronor anses utgöra ersättning för skada å bilen och förty anses som icke skattepliktig inkomst. Vad angår den månatliga ersättningen finner riksskattenämnden, att denna icke kan hänföras till sådan kostnadsersättning, som avses i 32 § 3 mom. första stycket kommunalskattelagen. Ersättningen i denna del får därför anses utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren.

Ersättning för begagnande av egen cykel och egna skidor i tjänsten

Enligt rikspolisstyrelsens föreskrifter den 22 december 1964 utgår dylik ersättning med 60 kronor för år.

Enligt riksskattenämndens mening får ersättningen anses utgöra sådan av staten anvisad ersättning till bestridande av särskilda, med tjänsten förenade kostnader, vilken jämlikt 32 § 3 mom. första stycket kommunalskattelagen icke skall upptagas såsom skattepliktig intäkt.

2) Angående avdrag för ökade levnadskostnader för vissa svenska forskare m. fl. i USA

Enligt artikel XII (3) (a) i tilläggsavtalet den 22 oktober 1963 till det mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater den 23 mars 1939 ingånga avtalet för undvikande av dubbelbeskattning m. m. beträffande inkomst- och andra skatter (se SFS 1965 nr 38) gäller att en fysisk person — som är bosatt i en av de avtalsslutande staterna och som på inbjudan av universitet, högskola, skola eller annan erkänd undervisningsanstalt i den andra avtalsslutande staten tillfälligt vistas i denna andra stat uteslutande i syfte att bedriva undervisning eller forskning eller såväl undervisning som forskning vid ifrågavarande institution — skall under en tidrymd ej överstigande två år räknat från dagen för hans ankomst till den andra staten vara undantagen från beskattning i sistnämnda stat för ersättning, som han uppbär för dylik undervisning eller forskning.

I anslutning till nämnda bestämmelse i tilläggsavtalet har riksskattenämnden — som i frågan inhämtat uppgifter bl. a. från utrikesdepartementets administrativa byrå och byggnadsstyrelsens utrikesavdelning — den 9 juni 1966 beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* vid prövning av yrkanden om avdrag för ökade levnadskostnader för ifrågavarande lärare och forskare under vistelsen i Förenta Staterna.

Med hänsyn till att bostadskostnader-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

na väsentligt variera mellan olika orter i Förenta Staterna kan avdrag för ökade bostadskostnader under vistelsen därstädes icke schablonmässigt bestämmas. Avdrag för ökade bostadskostnader för ifrågavarande lärare och forskare bör därför i varje särskilt fall medgivas med det belopp, vartill bostadskostnaderna i Förenta Staterna visas hava uppgått. Avdraget bör i förekommande fall reduceras med belopp motsvarande den inbesparing, som skett genom att den skattskyldige uthyrt sin ordinarie bostad under tiden för utlandsvistelsen.

Vad beträffar övriga ökade levnadskostnader i samband med utlandsvistelsen bör med hänsyn till föreliggande förhållanden avdrag medges

a) ifråga om professor, laborator och likställd med 60 kronor för dag, samt

b) ifråga om annan lärare eller forskare med 45 kronor för dag.

Skillnaden i avdragsbelopp motiveras av att de under a) angivna skattskyldiga — vid vistelse vid amerikanskt universitet eller annan undervisningsanstalt — erfarenhetsmässigt icke kunna undvika att i högre grad än övriga lärare och forskare påtaga sig merutgifter av skilda slag.

Ovanstående anvisningar äro avsedda att tillämpas vid längre tids vistelse i Förenta Staterna inom ramen för den i artikel XII i tilläggsavtalet angivna tidsperioden av två år.

3) Angående tillämpningen av 46 § 2 mom. 4) KL i dess lydelse enligt lag den 9 april 1965 (nr 71)

I skrivelse till riksskattenämnden har centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden anfört följande:

Enligt 46 § 2 mom. kommunalskattelagen i dess lydelse av den 9 april 1965 (SFS 1965:71) äger skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, i hemortskommunen njuta avdrag ”för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogat intyg från barnavårdsnämnd, barnavårdsman eller kommunal förtroendeman utgivit under beskattningsåret för underhåll av sådant hans barn under 16 år som icke varit hemmavarande, dock högst med 1.000 kronor för varje barn”.

Häradsskrivaren i Eksjö fögderi har i skrivelse till centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden anhållit om besked i vissa hithörande frågor angående jämkning av preliminär skatt, då utbetalning avser barn utomlands.

Med anledning härav får centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden anhålla om besked om, på vilket sätt ovannämnt avdrag skall styrkas i de fall, då utbetalning avser barn utomlands. Vidare anhålles om besked om reducering av sådant avdrag skall verkställas enligt tredje stycket av ifrågavarande lagrum med hänsyn till den tid under beskattningsåret den skattskyldige varit bosatt här i riket eller om avdraget skall begränsas endast på sätt framgår av 4) av första stycket i ovannämnda lagrum, d. v. s. med högst 1.000 kronor för varje barn.

Riksskattenämnden, som förehaft ärendet vid plenisammanträde, har i skrivelse till centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden den 16 maj 1966 anfört följande:

De i centrala folkbokförings- och uppbördsnämndens skrivelse citerade bestämmelserna i 46 § 2 mom. 4) kommunalskattelagen tillkom på förslag av 1965 års bevillningsutskott. Med anledning av att utskottet ansåg sig böra förorda, att avdragsrätten på så sätt utvidgades att avdraget fr. o. m. 1967 års taxering bestämdes till högst 1.000 kronor per barn och år, uttalade utskottet beträffande be-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

viskravet i betänkande nr 16 (sid. 69) följande: "Det åligger enligt gällande bestämmelser den skattskyldige att styrka utgivet bidragsbelopp. Enligt vad utskottet erfarit medges dock ofta avdrag vid taxeringen utan egentlig prövning av det berättigade i avdragsyrkandet. Vid en på ovan angivet sätt utökad avdragsrätt är det enligt utskottets mening nödvändigt med en effektiv kontroll av ifrågavarande avdrag för att förhindra skattefusk. Utskottet föreslår därför, att en uttrycklig bestämmelse införes i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen om att det åligger den skattskyldige att styrka det i deklarationen yrkade avdraget genom intyg från barnavårdsnämnd, barnavårdsman eller kommunal förtroendeman."

Bevillningsutskottets uttalande ger sålunda ej någon möjlighet till undantag från det i lagrummet stadgade beviskravet när det gäller barn bosatt utomlands. För att avdrag för underhåll till sådant barn skall kunna medgivas fordras alltså intyg på samma sätt som gäller för barn, som är bosatt här i riket. Enligt riksskattenämndens mening bör skattskyldig, som yrkar avdrag för underhåll av barn bosatt utomlands, för att styrka sin avdragsrätt lämpligen förfara på så sätt, att han vänder sig till någon kommunal förtroendeman och för denne med identitetspapper eller andra personliga handlingar styrker, att han har barn under 16 år, och medelst kvitton från exempelvis posten eller mottagaren visar storleken av det bidrag, som han sänt till barnet. Den kommunale förtroendemannen kan därefter på grundval av de för honom företedda handlingarna utfärda det erforderliga intyget.

På grund av bestämmelserna i 46 § 2 mom. tredje stycket kommunalskattelagen får, därest skattskyldig endast under en del av beskattningsåret varit här i riket bosatt, nu ifrågavarande avdrag åtnjutas allenast i den mån det belöper å nämnda tid.

4) Avdrag för avsättning till garantifond? (Jfr nr 2/1964 p. 10 och där gjord hänvisning)

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökandebolaget tillverkade produkterna A och B. Produkten A var bolagets huvudprodukt. Antalet tillverkade A-produkter utgjorde

före 1.7 1961	cirka	5.200
1.7 1961—30.6 1962	»	7.300
1.7 1962—30.6 1963	»	20.000
1.7 1963—30.6 1964	»	42.400
1.7 1964—30.6 1965	»	53.000

På A-produkterna lämnade bolaget 5 års garanti. Under garantitiden avhjälpte bolaget alla sådana fel, som kunde hänföras till material- eller fabrikationsfel. Detta garantiåtagande utgjorde ett av bolagets främsta försäljningsargument. Bolaget hade under räkenskapsåret 1964/65 verkställt en utredning angående garantikostnaderna. Av utredningen framgick, att dessa kostnader uppgingo till cirka 1 krona per A-produkt och år. Vid bokslutet per den 30 juni 1965 ämnade sökandebolaget därför avsätta medel till en garantifond med 1 krona per A-produkt och år.

Sökandebolaget hemställde om förhandsbesked, huruvida nämnda avsättning utgjorde vid inkomsttaxeringen avdragsgill kostnad.

Den 9 februari 1966 meddelade riks-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

skattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner väl, att sökandebolaget lämnar femårig garanti för av bolaget levererade A-produkter, innebärande skyldighet för bolaget att under garantitiden avhjälpa alla sådana fel, som kunna hänföras till material- eller fabrikationsfel. Riksskattenämnden finner emellertid vidare, att de risker för skadeståndsskyldighet som bolaget sålunda står — såvitt utredningen i ärendet visar — icke äro av sådan särskild art och omfattning, att bolaget i anledning därav bör erhålla avdrag för avsättning till garantifond. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget vid inkomsttaxeringen icke äger åtnjuta avdrag för avsättning till garantifond.

Tre ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Vi finna det överensstämma med allmänna bokföringsgrunder och god köpmannased, att skälig avsättning till garantifond göres i sökandebolagets räkenskaper för täckande av de utgifter, som sökandebolaget i framtiden kommer att få vidkännas på grund av garantiåtaganden avseende under räkenskapsåret eller tidigare år gjorda försäljningar. Den i ärendet förebragta utredningen synes styrka, att avsättningen skäligen kan bestämmas till 1 kr. per A-produktgarantiår.

På grund av det anförda anse vi att riksskattenämnden bort förklara, att sökandebolaget äger vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning till garantifond med ett belopp av 1:— kr. per A-produktgarantiår, enligt den definition därå, som sökanden givit i ansökningen. Som förutsättning för avdragsrätten skall gälla, att medel som under ett räkenskapsår avsatts, nästkommande räkenskapsår återföras till beskattning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget ändring.

I utslag den 7 juni 1966 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

5) Periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt (Jfr nr 6/1965 p. 7 och där gjord hänvisning)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden, som var född år 1886, förvärvade genom köp år 1935 stadsägorna nr A, B och C i X-stad. Genom köpeavtal den 16 december 1964 hade sökanden till staden överlåtit fastigheterna på bl. a. följande villkor:

"2. Köpeskillingen skall gäldas på följande sätt:

a) Staden erlägger vid detta avtals undertecknande kontant sextiotusen (60.000) kronor mot erhållande av gravationsbevis samt i fastigheterna gällande inteckningar och nyttjanderättsavtal.

b) Staden erlägger härutöver ett belopp, som är till storleken obestämt och som staden äger räntefritt amortera månatligen under säljarens återstående livstid. Beloppets storlek är således beroende dels av månadsamorteringarnas storlek, dels av säljarens livslängd, dock att, därest säljaren avlider, innan hon genom amorteringar erhållit minst 60.000 kronor utöver under a) nämnd kontantlikvid, staden skall till hennes dödsbo erlägga mellanskillnaden mellan summan av vid dödsfallet gjorda amorteringar och 60.000 kronor. Envar amortering skall uppgå till minst 1.250 kronor i månaden och erläggas senast den 1 i varje kalendermånad med början vid det månadsskifte, som infaller näst efter tillträdesdagen. Huruvida amorteringarnas belopp skall höjas, skall vara beroende av vad därom stadgas i en till detta avtal fogad indexklausul."

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Den i köpeavtalet omförmälda indexklausulen hade följande lydelse:

"Den i köpeavtalet angivna månadsamorteringen skall under amorteringstiden omräknas med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex (totalindex) med 1949 som basår i enlighet med följande grunder.

I köpeavtalet omförmält belopp om 1.250 kronor för månadsamorteringen är basbelopp och skall anses vara anpassat till indextalet för mars månad 1965. Detta tal är bastal. Skulle indextalet någon påföljande mars månad ha stigit med minst tre enheter i förhållande till bastalet, skall månadsamorteringens storlek ändras med samma procenttal varmed indextalet ändrats i förhållande till bastalet. I fortsättningen skall månadsamorteringen höjas eller sänkas — dock aldrig under basbeloppet — i förhållande till indexändringarna, varvid förändringen beräknas på basis av den procentuella förändringen mellan bastalet och indextalet för resp. mars månad. För att ändring skall ske, fordras dock, att index höjts eller sänkts med minst tre enheter. Vid beräkning av indexenheter skall endast hela tal beaktas och omräkning av amorteringen skall göras på basis av hela procenttal, varvid höjning resp. sänkning göres till närmast hela tal. Amorteringen avrundas på samma sätt till heltal kronor. Ändring av amorteringen sker alltid från och med den 1 april det år, då marsindex föranlett omräkning."

Sökanden hemställde om förhandsbesked, huruvida någon del av de månatliga belopp, som tillkom sökanden på grund av köpeavtalet och indexklausulen, utgjorde skattepliktig inkomst för henne.

Den 22 november 1965 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden innehaft stadsägorna nr A, B och C i X-stad mer än tio år. Riksskattenämnden finner vidare *att* de månatliga belopp, som sökanden enligt ifrågakomna köpeavtal och indexklausul äger uppbära, icke i någon mån hava karaktär av pension till sökanden utan utgöra del av köpeskillingen för fastigheterna *samt att* enbart den omständigheten att nämnda köpeskilling fördelats till betalning på sätt framgår av köpeavtalet icke kan föranleda att utbetalningarna skola hänföras till sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, som avses i 32 § 1 mom. kommunalskattelagen. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att ifrågavarande månatliga belopp utgöra för sökanden icke skattepliktig intäkt.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande förste taxeringsintendent, att de månatliga belopp, som sökanden under sin återstående livstid ägde uppbära enligt köpeavtalet med X-stad, måtte förklaras utgöra sådan periodisk intäkt, som avses i 31 § och 32 § 1 mom. kommunalskattelagen, och därmed utgöra för henne skattepliktig intäkt av tjänst.

Regeringsrätten meddelade den 26 april 1966 följande utslag:

De belopp, som sökanden enligt avtalet med staden äger månatligen utfå under sin återstående livstid, måste anses utgöra sådan annorledes än på grund av försäkring utgående livränta, vartill rätten enligt 31 § andra stycket kommunalskattelagen likställes med tjänst.

På grund härav prövar Kungl. Maj:t lagligt att, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, förklara beloppen ifråga utgöra för sökanden skattepliktig intäkt av tjänst.

(Stockholm den 9 sept. 1966)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 7 1966

1) Fråga om avdrag för förlust på insats i mejeriförening

I skrivelse till riksskattenämnden har en förste taxeringsintendent anfört bl. a. följande:

Den 1 augusti 1965 har A. Mejeriförening genom fusion uppgått i B. mejeriförening. Vid bokslutet per den 31/7 1965 för A. mejeriförening företogs i enlighet med fusionsavtalet vissa avskrivningar av tillgångarna. Härigenom uppkom en förlust på — — — kronor. Likaledes i enlighet med fusionsavtalet täcktes denna förlust genom ianspråktagande av medlemmarnas insatskapital efter fördelningsgrunden erlagt insatskapital. Fråga har nu uppkommit, huruvida den förlust en enskild medlem i A. mejeriförening åsamkats är att hänföra till kapitalförlust eller till vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet avdragsgill driftsförlust:

1) därest inkomsten beräknas enligt bokföringsmässiga grunder (punkt 8 av anvisningarna till 22 § KL),

2) därest inkomsten beräknas enligt den s. k. kontantprincipen (punkt 5 av anvisningarna till 20 § KL).

Efter att ha inhämtat yttranden från vissa förste taxeringsintendenter och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde, har riksskattenämnden i skrivelse till vederbörande förste taxeringsintendent den 16 september 1966 anfört följande.

För ägare eller brukare av jordbruksfastighet utgör medlemskap i mejeriförening ett naturligt led i hans förvärvsverksamhet. Förlust i sådan förenings rörelse, som drabbar alla medlemmar lika i förhållande till deras inbetalda insatser och som inte grundas på särskilt åtagande därutöver, får därför anses ha karaktär av driftförlust. Som allmän förutsättning för rätt till avdrag vid taxeringen gäller emellertid att en *definitiv* förlust skall föreligga. I förevarande fall synes det ifrågavarande fusionsavtalet innebära, att medlem med viss nominell insats i A. mejeriförening efter fusionen i stället erhåller insats i B. mejeriförening med ett lägre nominellt belopp. Därigenom kan emel-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

lertid inte anses klarlagt, att medlemmen gjort någon definitiv förlust. Något förlustavdrag bör således icke medgivas.

Skulle däremot medlem utträda i samband med fusionen, får en förlust i samband med återbetalningen av hans insatskapital anses konstaterad. Vid sådant förhållande bör i enlighet med bestämmelserna i 22 § 3 mom. kommunalskattelagen och punkt 8 av anvisningarna till nämnda paragraf avdragsrätt såsom för driftförlust föreligga, under förutsättning att inkomsten av jordbruksfastigheten beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. Kommunalskattelagen medger däremot icke någon motsvarande avdragsrätt för det fall att inkomsten beräknas enligt kontantprincipen.

2) Tvångssituation av sådan art, som avses i 35 § 4 mom. KL?

I skrivelse till riksskattenämnden har flygplatsbullerdelegationen anfört bl. a. följande:

I brev den 15 juni 1965 förordnade Kungl. Maj:t att för vissa uppgifter i samband med verkställandet av riksdagens beslut rörande vidtagande av åtgärder för att minska verkningarna av flygplatsbuller (prop. 1965:28, rd skr 1965:151) skulle finnas inrättad en särskild delegation (flygplatsbullerdelegationen). Enligt de för delegationen i samma brev meddelade bestämmelserna äro delegationens huvudsakliga uppgifter att — under beaktande av vad föredragande departementschefen i propositionen 1965: 28 anfört i frågan — *dels* förhandla om inlösen av fastighet, som icke kan bebos utan påtaglig olägenhet, *dels ock* — där inlösen av fastighet icke bör komma i fråga — avgiva förslag till andra åtgärder för avhjälpande av olägenheterna. Enligt samma bestämmelser åligger det delegationen, bland annat, att, under förutsättning av för kronan godtagbara villkor kunna ernås, å kronans vägnar sluta avtal om inlösen av fastighet. Delegationen har hittills i enlighet med sin uppgift förvärvat ett antal bostadsfastigheter, belägna intill flottiljflygplatserna i Karlsborg (Västgöta flygflottilj), Frösön (Jämtlands flygflottilj) och Kallinge (Blekinge flygflottilj).

Under delegationens arbete har fråga uppkommit om vinst vid avyttring till kronan av här avsedda fastigheter blir föremål för realisationsvinstbeskattning enligt bestämmelserna i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen. I 4 mom. sämma paragraf stadgas — med visst förbehåll — att vinst, som uppkommit genom att fast eller lös egendom tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttrats under sådana förhållanden, att tvångsförsäljning som nyss sagts måste anses vara för handen, icke i något fall är att anse som skattepliktig realisationsvinst.

Delegationen anser det uppenbart att — lika litet som i de i 35 § 4 mom. kommunalskattelagen avsedda tvångssituationerna — realisationsvinstbeskattning bör komma i fråga vid här avsedda avyttringar. En avgörande förutsättning för att delegationen för kronans räkning skall förvärva en fastighet är att fastighetens ägare och dennes familj bedömes icke fortsättningsvis kunna bebo fastigheten utan allvarlig hälsorisk. Tvånget att avyttra fastigheten är alltså mycket reellt även om möjlighet att avyttra öppnats först genom förenämnda riksdagsbeslut. Därest realisationsvinstbeskattning tillämpades i dessa fall, skulle vederbörandes möjlighet att skaffa sig annan likvärdig bostad i åtskilliga fall helt omöjliggöras.

Åberopande det anförda får flygplatsbullerdelegationen hemställa om riksskattenämndens yttrande i berörda beskattningsfråga.

Efter att ha inhämtat yttranden från vissa förste taxeringsintendenter och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde, har riksskattenämnden i skrivelse

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

till flygplatsbullerdelegationen den 13 september 1966 anfört följande.

Av framställningen framgår att delegationen inte har möjlighet att på rättslig väg genomdriva tvångsinlösen av flygbullerstörd fastighet utan har till uppgift bl. a. att förhandla om inlösen av sådan fastighet, som på grund av flygplatsbuller inte kan bebos utan påtaglig olägenhet. Vid angivna förhållande kan beträffande här avsedda fastigheter fråga icke anses vara om tvångssituation av sådan art, som avses i 35 § 4 mom. kommunalskattelagen. Vinst vid inlösen av fastighet, som innehafts mindre än 10 år, utgör förty skattepliktig realisationsvinst i den utsträckning, som i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.

3) Fråga huruvida viss inredning i svinstallar var att anse som inventarier

I en framställning om förhandsbesked anförde sökanden bl. a.:

På jordbruksfastigheten A, för vilken inkomsten beräknas enligt bokföringsmässiga grunder, har jag sedan år 1964 bedrivit en förhållandevis omfattande gödsvinsproduktion. Produktionen har hittills varit helt baserad på inköp av smågrisar, men jag har nu för avsikt att grunda produktionen på egen uppfödning av smågrisar. I samband därmed erfordras viss komplettering av inredningen i befintliga svinstallar. Den avsedda kompletteringen består i huvudsak av, att särskilda grisningsburar för modersuggor kommer att anskaffas och monteras i boxarna. Burarna är utförda av stålrör och består av två sidogrindar och en front. Fronten är försedd med foderho av rostfri plåt i vars ena ände finns ett vattenfack med tryckventil. Foderhon är löstagbar och kan utan svårighet borttagas för rengöring. Burarna levereras i ”paket” färdiga för montering genom fastskruvning i golvet med vanliga expanderbult och betinga ett pris av cirka 500 kronor per styck. Genom enkla åtgärder kan burarna med lätthet nedmonteras och flyttas.

Med hänvisning till det anförda anhålles om förhandsbesked enligt följande: Är inköp av ifrågavarande burar för nämnda ändamål att betrakta såsom sådana för stadigvarande bruk avsedda inventarier i förvärvskällan för vilka kostnaderna får avdragas genom årliga värdeminskningsavdrag i enlighet med bestämmelserna i 22 § 3 mom. och punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

I ärendet företeddes broschyrer utvisande grisningsburarnas konstruktion.

Den 5 april 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: På grund av vad i ärendet upplysts angående grisningsburarnas konstruktion samt med hänsyn till *att* burarna icke fast infogas i svinstallarna utan endast ställas på golvet och fästas vid detta med expanderbult, *att* burarna med lätthet kan flyttas ur byggnaden vid annan användning av densamma, *att* sådan flyttning i praktiken sker samt *att* burarna kan flyttas utan skada å byggnaden eller å burarna finner riksskattenämnden, att burarna bör anses som inventarier i sökandens jordbruk.

På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökanden är berättigad att vid inkomstberäkningen åtnjuta avdrag för anskaffningskostnaden för burarna i form av årliga värdeminskningsavdrag i enlighet med bestämmelserna i 22 § 3 mom. och punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

Två ledamöter anförde med instämmande av vederbörande byråchef:

Väl får av utredningen anses framgå, att grisningsburarna kan flyttas utan att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

nämnvärd fysisk skada uppkommer på byggnaden eller burarna. Emellertid föreligger enligt vår mening ett sådant ändamålssammanhang mellan grisningsburarna och byggnadens användning att, om byggnaden förses med dylika burar, dessa får anses anskaffade till stadigvarande bruk för byggnaden. Då vid angivna förhållande burarna har karaktär av tillbehör till byggnaden anser vi, att riksskattenämnden bort nekande besvara den av sökanden framställda frågan.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande förste taxeringsintendent att Kungl. Maj:t måtte förklara, att sökanden ej ägde vid inkomstberäkningen åtnjuta avdrag för anskaffningskostnader för de aktuella burarna i form av årliga värdeminskningsavdrag enligt bestämmelserna i 22 § 3 mom. kommunalskattelagen och punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 29 § samma lag.

Regeringsrätten meddelade den 13 september 1966 följande utslag:

I målet är upplyst att de svinstallar, i vilka ifrågavarande grisningsburar avses skola användas, är planerade för gödsvinsproduktion och att stallarna är försedda med härför avsedd inredning i form av avbalkningar för boxar, foderhoar, ledningar och dylikt. Med hänsyn härtill och med beaktande av grisningsburarnas konstruktion och ändamålet med dem får inmontering av sådana burar i byggnaderna anses medföra, att burarna kommer att utgöra fast inredning, ägnad till stadigvarande bruk för byggnaderna.

På grund av det anförda förklarar Kungl. Maj:t, med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked, att sökanden vid inkomstberäkningen icke äger rätt till avdrag för värdeminskning å burarna enligt bestämmelserna i 22 § 3 mom. kommunalskattelagen.

4) Jordstyckningsrörelse? (Jfr 4/1966 p. 6 och där gjorda hänvisningar)

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande.

a) Sökandena (fem syskon) var delägare i dödsboen efter sina föräldrar. Fadern hade avlidit år 1957 och modern år 1958. Genom köp år 1906 och arvskifte år 1908 förvärvade föräldrarna vissa jordbruksfastigheter, vilka numera var betecknade stg A, B och C och belägna i — — — kommun. Från fastigheterna hade föräldrarna under tiden 1928—1951 avyttrat nio markområden, varav en försäljning förväntades återgå. Dödsboen hade år 1959 försålt ett område, som var bebyggt med en äldre mangårdsbyggnad. Vidare hade sökanden X genom köp år 1947 förvärvat större delen av fastigheterna för jordbruksändamål. Sökanden Y hade år 1956 förvärvat ett utmarksskifte, som användes till campingplats. Sökandena hade själva icke sålt några tomter. På kommunens initiativ hade förslag till byggnadsplan omfattande 32 tomter upprättats för dödsboens fastigheter. Sökandena avsåg nu att skifta fastigheterna på så sätt att tre delägare erhöll sex tomter vardera och två delägare sju tomter vardera. Vidare skulle ett skogsskifte tillskiftas sökanden Z samt ett annat skogsskifte gemensamt försäljas av delägarna till kommunen för sportanläggning. Återstoden av fastigheterna, vilken huvudsakligen skulle komma att utgöras av vägmark och gemensamma områden utan särskilt värde, skulle tillskiftas delägarna i form av ideella andelar. Delägarna avsåg var för sig att på olika sätt förfoga över de tillskiftade tomterna. Två dödsbodelägare ämnade icke sälja sina tomter utan

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

behålla dem i sin ägo, dock att fråga kunde uppkomma för dem att genom gåva överlämna någon eller några tomter till egna barn. Två dödsbodelägare ämnade sälja två till tre tomter — antingen på en gång till en köpare eller till skilda köpare vid skilda tidpunkter — och behålla återstoden i familjens (d. v. s. egen eller barnens) ägo, medan en dödsbodelägare slutligen ämnade sälja samtliga sina tomter, likaledes antingen på en gång till en köpare eller till skilda köpare vid skilda tidpunkter.

Sökandena hemställde om förhandsbesked, att berörda fastigheter icke skulle anses utgöra omsättningstillgång i någon av dem bedriven jordstyckningsrörelse och att sökande, som sålde någon, några eller samtliga honom tillskiftade tomter antingen på en gång till en köpare eller till skilda köpare vid skilda tillfällen, icke heller skulle anses inleda sådan rörelse. Därest de tilltänkta försäljningarna för någon eller några av sökandena skulle anses utgöra led i jordstyckningsrörelse hemställdes om förhandsbesked, att rörelsen för ifrågavarande sökande skulle anses taga sin början i och med den första försäljning, som denne gjorde efter byggnadsplanens upprättande.

I ärendet företeddes karta över ifrågavarande fastigheter.

Den 21 februari 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandenas föräldrar under sin livstid icke bedrivit jordstyckningsrörelse, att icke heller dödsboen efter föräldrarna bedrivit sådan rörelse samt att, om sökandena genom arvskiften tillskiftas dödsboens fastigheter på sätt angives i ansökningen, de sökandena sålunda tillskiftade fastigheterna icke utgör omsättningstillgångar i någon av dem bedriven rörelse. På grund härav och då förutsättningar för realisationsvinstbeskattning icke föreligger, förklarar riksskattenämnden att, om någon av sökandena på en gång till en och samme köpare med vilken han icke är i intressegemenskap avyttrar samtliga de honom tillskiftade tomterna, köpeskillingen vid dylik avyttring icke utgör för honom skattepliktig intäkt annat än i den mån köpeskillingen jämlikt 21 § första stycket c) kommunalskattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk.

Riksskattenämnden finner åter att, om någon av sökandena styckevis avyttrar de honom tillskiftade tomterna, sökanden därigenom får anses påbörja jordstyckningsrörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingen vid en dylik styckevis företagen försäljning av tomterna utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse samt att rörelsen skall anses påbörjad i och med den första tomtförsäljningen.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

I likhet med majoriteten anser jag att tomtstyckningsrörelse ej bedrivits av sökandenas föräldrar eller av dödsboet efter dem. Sökandena har ej heller bedrivit dylik rörelse. Vid angivna förhållanden och då ingen av sökandena erhåller i arv mer än sju tomter finner jag att deras försäljning av de arvfallna tomterna ej utgör rörelse.

Till vidare utveckling av mitt votum vill jag blott anföra att en arvinges inkomstbeskattning ej rättsligen är beroende av medarvinges ekonomiska förhållanden eller dispositioner i vilka den förstnämnda arvingen ej har del.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandena att — därest någon av dem styckevis avyttrade de honom eller henne tillskiftade fastigheterna — köpeskillingen vid försäljningen måtte förklaras icke

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

utgöra skattepliktig intäkt av jordstyckningsrörelse.

Regeringsrätten meddelade den 6 september 1966 följande utslag:

Utredningen giver vid handen att därest sökanden X icke avyttrar mark från de honom tillhöriga jordbruksfastigheter, vilka gränsar till de nu ifrågavarande tomterna, för var och en av sökandena endast ett relativt ringa antal tomter kan ifrågakomma till försäljning.

På grund härav förklarar Kungl. Maj:t med ändring av förhandsbeskedet, såvitt nu är ifråga, att den omständigheten att tomterna av sökandena avyttras styckevis icke medför att köpeskillingen blir att anse såsom för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse.

Ett regeringsråd fann ej skäl att göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked, i vad det överklagats.

b) Sökanden ägde jordbruksfastigheten A inom X kommun. Fastigheten omfattade cirka 22 hektar, därav sökanden inköpt cirka 15 hektar år 1942 och cirka 7 hektar år 1945. Sökanden bedrev travhästuppfödning på fastigheten och odlade även en del råg på densamma. Han ägde förutom nämnda fastighet dels en från denna sedan minst 20 år tillbaka avstyckad villafastighet, där han själv bodde, dels ock en jordbruksfastighet, B, vilken f. n. var utarrenderad, skogsmarken till ett av sökanden helägt aktiebolag, som därå bedrev uthyrning av fritidshus, och jordbruket till en jordbrukare. Från fastigheten A hade avstyckats fyra tomter, som sålts en år 1960, en år 1961 och två år 1962. Beskattning hade skett såsom för inkomst av rörelse. Kommunen önskade nu förvärva viss del av sistnämnda fastighet. Ett område om cirka 50.000 kvadratmeter skulle avstyckas i och för bostadsbebyggelse. Sökanden hade själv ej vidtagit några åtgärder för att få området exploaterat, utan hade initiativet från början och även i fortsättningen helt omhänderhafts av kommunen. Sökanden var ej intresserad av att sälja området men hade förstått att, om frivillig försäljning ej kom till stånd, kommunen hade möjlighet att expropriera området.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida vinst vid en försäljning av området till kommunen utgjorde för honom skattepliktig inkomst antingen området såldes frivilligt eller det exproprierades av kommunen.

Den 21 februari 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Med hänsyn till i ärendet upplysta förhållanden finner riksskattenämnden, att sökanden bedriver jordstyckningsrörelse å fastigheten A samt att ifrågavarande område av fastigheten får anses utgöra omsättningstillgång i nämnda rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om kommunen förvärvar ifrågavarande område av sökanden antingen genom en frivillig försäljning från sökandens sida eller genom expropriation, vederlaget vid överlåtelsen utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Då sökandens helägda aktiebolag bedriver uthyrningsrörelse av fritidshus och alltså icke jordstyckningsrörelse, och då sökanden från fastigheten A under åren 1960, 1961 och 1962 endast avstyckat 4 tomter och ej heller vidtagit åtgärder för att planlägga området, anser jag att Riksskattenämnden bort förklara, att sökanden icke bedriver jordstyckningsrörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden att köpeskillingen vid en försäljning av ifrågavarande område måtte

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

förklaras utgöra för honom icke skattepliktig intäkt.

I utslag den 21 september 1966 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

c) Sökanden ägde sedan den 10 december 1956 jordbruksfastigheterna A, B och C i X kommun. Åren 1959 och 1960 avstyckades A:2 om 8.057 kvadratmeter och A:3 om 40.273 kvadratmeter. Den förstnämnda tomten hade sålts av sökanden för 6.000 kronor medan den sistnämnda skänkts till ett religiöst samfund. Sökanden hyrde därjämte ut tomter för fritidsbebyggelse enligt följande.

År	1958	uthyrdes	1 tomt
„	1959	„	2 tomter
„	1960	„	2 „
„	1961	„	7 „
„	1962	„	7 „
„	1963	„	6 „
„	1964	„	10 „
„	1965	„	3 „

Tomterna uthyrdes på 10 år, på 25 år eller på 30 år. Av byggnadsnämndens i X kommun protokoll — — — 1965 framgick, att överenskommelse träffats med sökanden att byggnadsplan skulle upprättas innan fortsatt fritidsbebyggelse ägde rum på sökandens fastigheter. Senare samma år hade länsstyrelsen utfärdat byggnadsförbud för fastigheterna A och B. Vid sammanträde i januari 1966 hade vederbörande lantbruksnämnd efter framställning från sökanden tillstyrkt planläggning för fritidsbebyggelse av ett område om cirka 65 hektar av fastigheten A, enär området var synnerligen lämpligt för sådant ändamål och saknade väsentlig betydelse ur jord- och skogsbrukssynpunkt. Sökanden ämnade nu avstycka sistnämnda område och sälja detsamma efter den 10 december 1966.

Sökanden hemställde om förhandsbesked enligt följande:

Blir denna försäljning skattefri

1. Om området säljes till enskild person eller bolag, som avser att exploatera det för fritidsbebyggelse?
2. Om det säljes till bolag med ovan angivna syfte, i vilket säljaren själv är huvuddelägare?
3. Påverkar en avstyckning före den 10 dec. 1966 beskattningen vid försäljningen efter nämnda datum?
4. För närvarande hyr jag ut ett 50-tal tomter på det område som jag tänker sälja. Kommer av det skälet försäljningen att beläggas med skatt, även om området säljes efter den 10 dec. 1966?
5. Kan kartläggning och planering av området ifråga ske före den 10 dec. 1966 utan att detta medför skattskyldighet? Jag förutsätter, att försäljningen sker enl. 1 och 2 ovan.

I ärendet företeddes kartor över sökandens fastigheter.

Den 22 mars 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden genom köp den 10 december 1956 förvärvat fastigheterna A, B och C. Riksskattenämnden finner vidare, att sökanden icke bedrivit jordstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter samt att en försäljning till en fysisk eller juridisk person av ifrågavarande område från fastigheten A icke kan anses innebära att sökanden påbörjar dylik verksamhet. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — därest sökanden avyttrar området efter den 10 december 1966 — köpeskillingen icke utgör för sökanden skattepliktig intäkt annat än i den mån köpeskillingen jämlikt 21 § första stycket c) kommunalskattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Riksskattenämnden erinrar emellertid om att, därest försäljningen sker till en juridisk person, vari sökanden är intressent, och till ett pris överstigande det överlåtna områdets allmänna saluvärde vid tidpunkten för försäljningen, fråga kan uppkomma om beskattning av sökanden såsom för förtäckt utdelning.

Vad riksskattenämnden ovan förklarat skall gälla oavsett om sökanden låter avstycka eller kartlägga och planlägga området före den 10 december 1966.

Med hänsyn till vad riksskattenämnden sålunda förklarat erfordras intet svar på den av sökanden under punkt 4 i ansökningen framställda frågan.

Tre ledamöter var skiljaktiga och anförde:

Sökanden har inom det område, som han nu ämnar sälja, utarrenderat tomter för fritidsbebyggelse i betydande omfattning. Arrendeförhållandena har ägt bestånd endast några få år. En del av arrendeavtalen är ingångna på så kort tid som tio år. På grund härav och omständigheterna i övrigt anser vi att utarrenderingsverksamheten utgör förberedelse för tomtstyckningsrörelse och att en försäljning av området innebär att sökanden påbörjar sådan rörelse. Enligt vår mening hade därför riksskattenämnden bort förklara att köpeskillingen vid en försäljning av området utgör för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse. I övrigt instämmer vi med majoriteten.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande förste taxeringsintendent att köpeskillingen vid den tilltänkta försäljningen av området måtte förklaras utgöra för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

Regeringsrätten meddelade den 21 september 1966 följande utslag:

(Stockholm den 7 november 1966)

R I:68

Av handlingarna i målet framgår bland annat följande. Sedan sökanden i december 1956 förvärvat ifrågavarande fastighet, har han genom hyreskontrakt till olika personer upplåtit åtminstone ett fyrtiotal tomter på fastigheten för fritidsbebyggelse. I vissa av dessa kontrakt har förklarats, att det stode hyresgästen fritt att, om avstyckning finge ske, friköpa tomten. I vissa andra kontrakt har hyran för en hyrestid av trettio år angivits till ett för hela hyrestiden bestämt belopp att erläggas under fem år med rätt för hyresgästen att, om överenskommelse rörande köp av tomten träffades under hyrestiden, få tillgodoräkna sig större delen av nämnda belopp såsom del av köpeskillingen. Enligt vad i målet upplysts är det område, som avses i ansökningen, lämpligt för fritidsbebyggelse. I avvaktan på utredning av frågan om åvägabringande av byggnadsplan för delar av fastigheten har förbud mot nybyggnad utfärdats.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit — särskilt att det vid uthyrningen av tomter uppenbarligen förutsatts att dessa tomter senare skulle kunna komma att försäljas — finner Kungl. Maj:t att den verksamhet, som bedrivits för exploatering av vissa områden av fastigheten, är att hänföra till rörelse samt att det i ansökningen avsedda området bör anses såsom omsättningstillgång i rörelsen.

På grund härav finner Kungl. Maj:t skäligt att, med ändring av riksskattenämndens beslut, meddela sökanden det förhandsbeskedet, att en försäljning av ifrågavarande område på något av de sätt som angives i ansökningen skall föranleda taxering för inkomst av rörelse.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 15 Nr 8 1966

Värden å djur och inventarier vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder.

För beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder har riksskattenämnden att årligen fastställa värden å djur och inventarier. Dessa värden är avsedda att användas som ingångsvärden vid övergång till ifrågavarande redovisningsmetod. Värdena å djur är därämte avsedda att ligga till grund för värdesättningen av djur för skattskyldiga, som redan tillämpar bokföringsmässig redovisning.

För ifrågavarande ändamål har riksskattenämnden med verkan från och med den 25 november 1966 fastställt de värden å djur och inventarier, som angives i efterföljande förteckning. De däri upptagna *värdena motsvarar 80 procent av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1965—den 30 september 1966.*

Beträffande tillämpningen av värdena gäller följande

a) för skattskyldig, som övergår till bokföringsmässig redovisning.

För skattskyldig, som övergår till beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skall — enligt övergångsbestämmelserna till lagen den 7 december 1951 (nr 790) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) -- djur och inventarier vid beskattningsårets *ingång* värderas till belopp motsvarande den ursprungliga kostnaden för nyuppsättning av djuren och inventarierna. Därest nämnda kostnad icke kan visas, skall värdet å befintliga djur och inventarier, där icke särskilda omständigheter till annat föranleder, upptagas till belopp, som motsvarar de värden, som av riksskattenämnden fastställts närmast före det första räkenskapsårets ingång. Har riksskattenämnden icke fastställt värde å djur, bestämmes värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med det procenttal, varmed de av nämnden närmast före nyssnämnda tidpunkt fastställda

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

värdena å olika slag av djur understiger motsvarande genomsnittspriser å dessa djurslag.

Härav framgår att beträffande såväl djur som inventarier två olika metoder ifrågakommer för fastställande av ingångsvärdet. I första hand skall såsom ingångsvärde upptagas den skattskyldiges ursprungliga nyuppsättningskostnad och detta oavsett om den skattskyldige köpt inventarierna nya eller i andra hand. Om denna kostnad icke *kan* visas — exempelvis därför att nyuppsättningen ligger långt tillbaka i tiden — må en schablonmässig värdering ske enligt de av riksskattenämnden fastställda värdena; dock bör den omständigheten, att den ursprungliga nyuppsättningskostnaden icke kan visas beträffande en i sammanhanget relativt betydelselös del av djurbeståndet resp. inventariebeståndet, icke föranleda till schablonmässig värdering av beståndet i fråga. Då förhållandena därtill föranleder, må värderingen av djur ske enligt den ena metoden och värderingen av inventarier enligt den andra metoden. Däremot kan icke båda metoderna användas samtidigt för värdering *inom* den ena respektive andra gruppen. Den värderingsmetod, som kommer till användning, skall sålunda — med den avvikelse som följer av det nyss sagda — avse *hela* djurbeståndet respektive *hela* inventariebeståndet.

De av riksskattenämnden fastställda värdena för *djur* utgör medelvärden. Jämkning av värdena kan ifrågakomma, där särskilda omständigheter därtill föranleder, exempelvis om djurbesättningen är särskilt god eller särskilt dålig. Vid bedömande av huruvida jämkning bör komma i fråga bör värdet å besättningen jämföras med de verkliga genomsnittspriserna under nämnda tidsperiod d. v. s. de i förteckningen angivna värdena ökade med 25 procent. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, som icke upptages i förteckningen, bestämmes värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

Värdena för *inventarier* kan likaledes jämkas i särskilda fall, t. ex. om befintligt inventarium avsevärt skiljer sig från i förteckningen upptaget. Däremot skall någon jämkning av värdena icke ske med hänsyn till inventariernas ålder eller det skick vari de befinner sig. Icke heller påverkas värderingen enligt schablonmetoden av den omständigheten att ett redskap inköpts i begagnat skick. Självfallet må dock värde upptagas allenast för i bruk varande inventarier (inklusive erforderliga reservmaskiner) och sålunda icke för utrangerade inventarier.

De i förteckningen upptagna värdena avser icke *fasta maskiner* och *andra fasta inventarier*. Värdet å sådana maskiner och inventarier skall — enligt punkt 2 b) sista stycket i nämnda övergångsbestämmelser — upptagas till belopp, motsvarande anskaffningskostnaden, minskad med beloppet av åtnjutna å maskinerna belöpande värdeminskningsavdrag. Kan anskaffningskostnaden icke visas, skall värdet bestämmas till skäligt belopp, motsvarande uppskattat saluvärde.

Oavsett om värderingen av djur och inventarier sker till den ursprungliga nyuppsättningskostnaden eller till de av riksskattenämnden fastställda värdena gäller slutligen — enligt punkt 2 d) i ovannämnda övergångsbestämmelser — att därest det i något fall skulle befinnas, att den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärd för att skattskyldig skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt, och

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

det kan antagas att detta skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, anskaffningsvärdet skall i skälig mån jämkas. Jämkning bör sålunda ske t. ex. om den skattskyldige i sådant syfte, som nyss sagts, i betydande utsträckning köpt inventarier i andra hand.

b) för skattskyldig, som redan tillämpar bokföringsmässig redovisning.

Nedan upptagna värden å djur skall — i enlighet med bestämmelserna i punkt 1 tolfte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen — ligga till grund för värdesättningen av djur vid *utgången* av beskattningsår, för vilket taxering sker år 1967. (Om räkenskapsåret gått till ända före den 25 november 1966 tillämpas dock de av riksskattenämnden tidigare fastställda, i meddelande nr 8/1965 upptagna värdena å djur.) De nedan upptagna värdena å djur skall i vissa fall tillämpas även med avseende å 1968 års taxering, nämligen då räkenskapsåret går till ända före den dag (hösten 1967), per vilken riksskattenämnden fastställer nya värden med ledning av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1966—30 september 1967.

Värdena är minimivärden, vilka icke får underskridas, såvida icke särskilda förhållanden därtill föranleder. Sådana särskilda förhållanden kan anses föreligga om den skattskyldige kan visa, att djurbeståndet i sin helhet har lägre värde än det som skulle framkomma om minimivärdena tillämpades, t. ex. då det verkliga värdet till följd av kreatursjukdom eller annan liknande orsak ligger under minimivärdet. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, å vilka riksskattenämnden icke fastställt värden, må värdet icke upptagas lägre än till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

VÄRDEN Å DJUR

(värdena avse kastningssjukefria och reaktionsfria djur)

Hästar

Draghästar

Levande vikt, kg	*4—7 år, kr*	*över 15 år, kr*
550	2020—2180	1200
650	2100—2270	1410
750	2180—2350	1640

För Norrland jämte Kopparbergs och Värmlands län beräknas i gruppen 4—7 år 300 kr högre pris.

För draghästar fr. o. m. det åttonde t. o. m. det femtonde levnadsåret bör värdet för varje år nedsättas med en åttondel av skillnaden mellan yngre och äldre hästars värde i den ifrågavarande viktklassen.

För *unghästar* upptages värdet till följande procent av värdet å motsvarande klass av 4—7-åringar:

Föl	25 %
Ett-åringar	45 %
Två-åringar	70 %
Tre-åringar	90 %

Svin

Smågrisar	< 2 mån.	60— 85 kr
Gödsvin	2—4 »	80—110 »
»	4—6 »	165—195 »
»	> 6 »	275—315 »
»	per kg levande vikt	2:85 »

Värdet å *tackor* upptages till 120 à 140 kr för mindre, 140 à 185 kr för medelstora samt 185 à 215 kr för större raser.

Värdet å *höns* upptages till 1:70 à 2:70 kr per styck.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Nötkreatur, kronor per ko, vid olika levande vikt och mjölkavkastning

	Levande vikt, kg	Avkastning per ko och år, kg 4 %-ig mjölk 2.000	3.000	4.000	5.000	6.000
Yngre kor (upp till 7 år)	300	900	1.080	1.240	1.420	1.600
	400	1.120	1.260	1.420	1.560	1.700
	500	1.330	1.450	1.570	1.700	1.830
	600	1.570	1.650	1.740	1.830	1.920
Äldre kor (över 7 år)	300	750	940	1.120	1.310	1.500
	400	1.010	1.160	1.320	1.490	1.660
	500	1.250	1.380	1.510	1.640	1.770
	600	1.510	1.600	1.710	1.810	1.910

Ungnöt	Åldersklass	Värde i % av medelvärde å yngre kor
Kvigor	> 2½ år	100
	2—2½ »	90
	1½—2 »	75
	1—1½ »	60
	9—12 mån.	45
	6—9 »	35
Kvigkalvar	4—6 »	25
	2—4 »	17
	< 2 »	10

VÄRDEN Å LANTBRUKSINVENTARIER

(I nedanstående värden har allmän varuskatt inräknats)

I. Lantbrukstraktorer

Fabrikat och modell[1]	Max. eff. på kraftuttag hk (DIN)	I standardutrustningen ingår bl. a. följande[2]	Värde kronor
1	2	3	4
Bolinder-Munktell/Volvo:			
BMV 400 Buster	43	a c e f g (k) g (d)	14.240
BMV 350 Boxer	54	a c e f g (o)	18.560
BMV 470 Bison	72	a c e f g (k)	25.040
David Brown:			
850 Impl. Stand.	33	a b c e f g (k)	12.240
880 Impl. Livedrive 6 V	38	a b c e f g (o)	14.240
990 Impl. Livedrive	49	a b c e f g (o)	17.040
Ford:			
Dexta 2000 Ekonomi	34	a b c e f g (k)	10.880
Super Dexta 3000 Spec. 9	40	a b c e f g (o)	13.600
County Super 4, 4-hjulsdr.	56	a b c e f g (o)	36.480

[1] Samtliga traktorer med dieselmotor

[2] Standardutrustning:
a = skyddsram
b = ställbar framaxel
c = styrbromsar
d = belastningsvikter
e = hydraulisk lyft
f = anordn. f. viktöverför. fr. redskap t. traktor
g (k) = kraftuttag, kopplingsberoende
g (o) = » , oberoende
g (d) = » , drivhjulsberoende

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

1	2	3	4
John Deere			
710	50	a b c e f g (o)	17.520
Massey-Ferguson:			
MF 130 Stand.	29	a b c e f g (k)	10.800
MF 135 Spec.	37	a b c e f g (o) g (d)	14.160
MF 165 Allmatic	49	a b c e f g (o) g (d)	19.760
MF 90 Stand.	70	a b c e f g (o) g (d)	27.520
Mc Cormick International:			
B-275 Standard	31	a b c d f g (k)	12.000
B-414	37	a b c d f g (o)	14.400
B-614	56	a b c d g(o)	20.240
Nuffield:			
10/42 Universal	42	a b c e f g (k)	13.680
10/60 Special	57	a b c e f g (o)	17.200
Valmet:			
565	47	a b c e f g (k)	13.520
Zetor:			
3011	35	a b c e f g (o) g (d)	11.760

Om de traktorer, som skall värderas, är försedda med utrustningsdetaljer i mindre eller större omfattning än som ovan angivits, skall värdena i motsvarande grad minskas eller ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Värden för vissa utrustningsdetaljer till traktorer:

	Värde kr
Hydraulisk lyft	1.520-2.000
Kraftuttag	
frontmonterat	180
kopplingsberoende	240- 320
oberoende	560- 880
drivhjulsberoende, merkostnad	180
Remskiva	400- 880
Hydraulisk hjälpstyrning	720-1.200
Utrustning f. fjärrmanövrering f. bogser. redskap	320
Vakuumbroms med pump	560
Handreglagesats	160- 240
Tryckluftsbroms	960-1.200
Manöverventil, enkelverkande	160
dubbelverkande	360
Manövercylinder	440
Ställbar framaxel	160
Skyddsram	480- 800
Skyddshytt	400-1.600
Hyttkompletteringssats	280- 880
Traktorsits, spec. mod., merkostnad	240
Värmeanläggning för traktorhytter	480- 640
Defrosteranläggning	200- 320
Mätare (varv- och timräknare)	80- 120
Draganordning	
lantbruksdrag	160- 240
armédragkrok	320- 400
industridragkrok	120- 240
livab-drag	640
hitchkrok	160- 480
Belastningskoppling	160
Hjul m. däck, spec.dim., pristillägg	80- 520
Slirskydd, per par	240- 960
Kedjor, per par	
Standard	160- 240
Special	200- 480
Halvbandsutrustning, monterad	
jordbruks- och snöband, lätt typ	2.400-2.800
skogsband, lätt typ	2.800-3.200

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

	Värde kr
jordbruks- o. snöband, vanlig typ	4.000-4.400
skogsband, vanlig typ	4.400-4.800
tillägg för hydraulisk tryckanordn.	720-1.000
Stänkskärm av plåt, fram	80
bak	160- 200
Belastningsvikter	
fram 2 st.	120- 160
bak 4 »	160- 400
Belastningsbrygga och frontskydd .	200
Gnistsläckare	80
Motorvärmare	80- 240
Traktorpump "Alreco" med slangar	560
Domkraft	80- 120

II. Redskap för jordbearbetning

Plogar:

Buren traktorplog	
lätt, enskärig 14—16"	720
tvåskärig 11—14"	1.120
vanlig, enskärig 14—18"	800
tvåskärig 12—16"	1.200
treskärig 12—16"	2.000
tung, tvåskärig 12—14"	2.000
Bogserad traktorplog	
vanlig, tvåskärig 12—14"	2.960
tung, tvåskärig 12"	3.200
treskärig 12—14" fjärrmanövrerad	3.600
fyrskärig 14" fjärrmanövrerad	4.800
Tallriksredskap för traktor	
bogserat 14 tallrikar 26"	3.040
» 18 » 26"	4.000
» 22 » 26"	4.640
extra tillbehör:	
belastningslådor, per par	100
transportanordning	560

Lättharvar:

Sicksackharv 40—200 pinnar	200- 960
Långfingerharv, hydr. buren	
med stödhjul 60 pinnar 1 sekt...	640
80 » 3 » ..	840
90 » 6 » ..	1.320
120 » 8 » ..	2.080
utan stödhjul 60 » 1 » ..	440
80 » 3 » ..	600
Nätharv	
trubbiga tänder 112—224 st.	240- 580
mejselformade » 112—224 »	240- 760

Tunga harvar med fjädrande pinnar:

Sladdfjäderharv	
bogserad, lätt 7—15 pinnar ...	200- 320
14—33 » ...	320- 800
tung 17—45 » ...	400-1.120
hydr. buren 2 axlar 13—26 pinnar	480- 800
3 » 15—30 »	560-1.040
Kulturharv, 3-axlig	
bogserad 33—90 »	1.360-4.000
hydr. buren 17—42 »	640-1.520

Tunga harvar med stela pinnar:

Krokpinnharv	
bogserad,	
medeltung 40—120 pinnar	280-1.120
tung 40—120 »	380-1.400
hydr. buren,	
medeltung 40— 80 »	560-1.080
tung 40— 80 »	640-1.280
efterharv	100

Kultivatorer (djupharvar):

Kultivator, buren	
fjädrande pinnar 19—28 pinnar ..	800-1.120
för tillsatsharv	160- 240
Kultivator-harv, buren	
med stödhjul 4-radig 19—35 pinn.	1.200-1.680
med » 3- » 17—23 »	880-1.120
utan » 3- » 17—23 »	720- 880
efterharv	160- 240

Rullharvar:

Tallriksharv	
buren 24—28 tallrikar 18"....	2.160-2.400
bogserad 24—40 » 18"....	1.920-2.480
Spadrullharv, buren 44—60 knivar	1.040-1.200
Rotorkultivator, buren	
kraftuttagsdriven 30—54 knivar .	3.360-4.640

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

	Värde kr
Sladdar och vältar:	
Cambridgevält	
1 sekt. 19— 47 ringar	320- 720
3 » 57—141 »	1.200-2.640
Kuggvält	
3 sekt. 30 ringar	1.840
5 » 50 »	3.280
Hack- och kupredskap:	
Traktorhacka	
buren knivbalk 5—7 rader	1.520-1.760
3-delad balk 6—9 »	2.400-2.880
tillägg för	
individuell radlyft	480
självrensande UNIK-skaft	80
uttunnare per st.	80
Fronthacka 6—9 rader	1.680-2.640
Fronthacka med hydraulisk reglering av arbetsorgan 6—12 rader	5.760-8.960
Kupredskap	
buret 2—4 rader	320- 640
Kupaggregat	
buret 2—4 rader specialbillar	640-1.040
Extra tillbehör för harvar och hackor:	
belastningslåda	80- 160
harvlyft	120- 200
dragbom	80- 240
» med gummihjulsutrustn.	320- 480
centrumdrag för hydraulisk lyft	240- 400
upphängningsanordning	240

III. Maskiner för sådd och sättning

Radsåmaskin för traktor	
buren 17—21 raka billar	1.840-2.880
17—21 dubbla skivbillar	2.480-3.600
bogsrad 21—33 släpbillar	2.640-4.880
17—33 skivbillar	3.280-6.720
extra tillbehör:	
spårluckrare efter traktorhjulen	80- 160
arealmätare	160
frölåda	320- 800
tillsatsharv	200- 320
transportanordning	320
Frösåmaskin	
för handkraft, på kärra	160
Maskin för enkornssådd 5—12 rader, direktdriven	2.880-6.000
Uttunnare, aggregat t. hacka, per rad	280
Potatissättare	
för traktor, buren 2—4 rader	800-5.600
bogserad 3 »	2.160
Planteringsmaskin, buren	
för plantor 2—7 rader	1.280-4.240
potatis 2—4 »	1.360-2.400
potatis och plantor 2—4 »	2.240-3.840

IV. Maskiner och redskap för gödselspridning

För handelsgödsel	arbetsbredd mtr	
Handelsgödselspridare		
Bredspridare		
för häst	2,0—3,8	800-1.920
» traktor		
buren, tallr.-utmatning	2,0—2,5	800- 960
bogserad, tallr.-utmatning	3,8—4,8	3.680-4.480
Rotationsspridare		
centrifugalspridning, behållare 200—500 l.		640- 800
pendelspridning		1.040-1.440

För stallgödsel	
Stallgödselspridare för traktor	
markdriven 20—25 hl rågat mått	2.640-2.880
direktdriven 25—40 » » »	3.840-4.640
lossningselevator	800-1.200
Kombinationsvagn (stallgödselspr. o. självloss. trpt.vagn) lastkapac. 3–4 ton	3.440-4.320
Gödselvattenpump exkl. motor turbinpump, uppfordringshöjd 3,0—6,0 m	160– 240
Gödselpump m. blandare, exkl. motor kapac. 1.500—5.000 l/min	800–1.760

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

	Värde kr
Gödselvattentunnor med kran och bladspridare	
600— 800 l	240- 280
1.000—3.000 l	320- 720
Spridarvagn, med pump, rymd 3.000–5.000 l	2.800-5.200

V. Maskiner och redskap för bekämpning av ogräs, växtsjukdomar och skadedjur

	Värde kr
Tryckluftsspruta ryggburen, rymd 10—18 l	120- 240
Spruta för kontinuerlig handpumpning ryggburen, rymd 15—23 l	160- 280
tunnspruta med kärra, rymd 65 l	440
Puderspridare för kontinuerlig handpumpning ryggburen, rymd 8—12 l	160- 200
Motordriven fläktspruta ryggburen, rymd 10—18 l	720- 880
Motorspruta handbogserad, rymd 100—150 l	2.000-3.200
självgående, rymd 200 l	4.400
Fläktspruta för traktor rymd 75 l puder, utan pump	2.400
» 140—900 l vätska, med pump	1.200-5.200
Traktordriven spruta, monterad på traktorn arbetsbredd 7,5 m, rymd 200—300 l	800-1.040
8 » » 400 l	1.280
8—10 » » 500 l	2.800-3.200
Traktordriven spruta, bogserad arbetsbredd 8 m, rymd 600 l	3.200
8—10 » » 800 l	4.000-5.600
10 » » 1.000 l, med dubbelhydraulik	8.000-10.000

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

VI. Självgående skördetröskor

Fabrikat och typ	Skärvidd cm	Motor-bränsle	I standardutrustningen ingår bl. a. följande[1]	Värde kr. (med tank)
Aktiv				
M 2 S	212	diesel	b c d e f h	24.560
M 89	255	»	a b d e f h	33.840
M 133	289	»	a b d e f h	40.400
M 140	470	»	a b d e f h	56.480
BM-Volvo				
ST 257	198	bensin	b d e f h	21.600
S 950 A	488	diesel	a b d e f h	47.840
Claas				
Columbus	210	bensin	a b d e f h	20.640
Europa	210	diesel	a b d e f h	27.040
Mercur	260	»	a b d e f h	31.840
Matador-Stand.	300	»	a b d e f h	36.080
Matador-Gigant	480	»	a b d e f h	45.440
John Deere				
330	210	»	b d e f h	29.120
430	260	»	a b d e f h	34.400
630	425	»	a b d e f h	46.720
Kola				
Combi	265	»	b d e f g h	28.800
Favorit	300	»	b d e f g h	39.520
Massey-Ferguson				
MF-31	215	bensin	b d e f g h	21.200
MF-87	252	diesel	b d e f h	33.440
MF-400	305	»	a b d e f h	43.040
MF 510	360	»	a b d e f h	50.480
Mc Corm. Intern.				
D 8-61	183	»	b d e f g h i	21.040
8-41	305	»	b d e f h	35.200
S 8-413	396	»	b d e f h	43.920
Dronningborg	229	»	b d e f g h i	27.680
Sampo				
657 LP	182	bensin	b d f g h i	16.880
10 LPS	214	diesel	b d e f h	23.680
892 I.PS	244	»	a b d e f h	29.120

[1] Standardutrustning:

a = steglös cylindervariator
b = » drivhjulsvariator
c = gummiduk
d = hydraulisk manövr. av bord
e = » » » haspel
f = kamhaspel
g = ogräsavskiljare
h = stenficka
i = säckuttag f. avskiljt ogräsfrö

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

VII. Bogserade skördetröskor

Fabrikat och typ[1]	Skärvidd cm	I standardutrustningen ingår bl. a. följande[2]	Värde kronor	
			med säckuttag	med tank
Aktiv				
M	150	a c	8.400	9.760
JF, MS 5	150	f g h	7.680	8.240
BM-Volvo				
BT-45A	152	c d e f h	11.360	11.520
BT-66	180	c d e f h	13.600	14.960
Claas				
Junior Automatic	180	a c d e f h	10.240	11.520
Super Automatic	210	a c d e f h	13.360	14.320
IH Dronningborg				
5′	145	c f g h i	9.920	11.520
6′	175	c d e f g h	11.280	13.040
Saxonia				
5½′	167	c f g h i	10.160	11.680
VETY				
5′	146	c d e f h		11.520

[1] Samtliga skördetröskor utan hjälpmotor.
[2] Standardutrustning: Se not föreg. sida.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Om de skördetröskor, som skall värderas, utöver standardutrustningen är försedda med utrustningsdetaljer m. m. som nedan angivits, skall värdena i motsvarande grad ökas. Till ledning för **sådan justering av värdena meddelas följande**

Värden för vissa utrustningsdetaljer till skördetröskor:	Värde kr
Halmhack, buren	1.280-3.040
Halmbuntare, buren	2.320
Halmpress, buren	1.440-3.600
bogserad	4.400
Dukpick-up	1.840-3.840
Hydraulstyrning	1.760
Hydraulisk lyft f. skärbord och haspel, merpris	760
Ställbar ogräsavskiljare	720- 960
Säckplattform	1.040
Säckningsanordning för tanktröska	120
Spannmålstank	1.840
Utrustning för frötröskning	200- 360
Andra rensverk	2.080
Luftsorterare	800
Utväxling till kraftuttag	200
Torpedstråskiljare	80- 160
Roterande stråskiljare	400- 640
Kamhaspel, merpris	560- 720
Däck, spec.dim., merpris	400-1.320
Slirskydd för däck, per par	240
Drivhjul, spec.dim.	3.520
Gummiduk	240
Domkraft	80
Belysning	200
Trailer för skärbord	2.240

VIII. Tröskverk

Enkelrensande,	stationärt	375 mm cyl. bredd	1.600
	transportab.	375 » » »	2.000
Helrensande,	stationärt	375—500 » » »	2.000-2.800
	transportab.	375—500 » » »	2.400-4.000
Dubbelrensande,	stationärt	500 » » »	3.200
	transportab.	500—700 » » »	4.400-5.200

Extra utrustning och tillbehör för tröskverk:

Bossfläkt, med 10 m rör	720
Returfläkt	400- 480
Självmatare	1.120-1.760
Dammfläkt, med 3 m rör	520- 640
Spännrulle	120
Skruvbroms	320
Säcklyftare	160
Luftgummihjul (i st. f. järnhjul)	480- 640
Utrustning för frötröskning	200
Motorhylla	600
Kilremsdrift	240
Presenning	200- 240
Spannmålsfläkt	320- 480
Domkraft	120
Skoställanordning	200

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

IX. Övriga maskiner för skörd och rensning

	Värde kr
För höskörd och ensilering:	
Traktorslåttermaskin	
för hydr. lyft, direktdriven skärvidd 5—7'	1.200-1.440
d:o med anslutning till stjälkkross	1.440-1.600
Ärtbalk	480
Strängläggare, bogserad	3.200-4.000
Hövändare,	
med 6 gafflar, för häst	1.040
» 6—8 » , » traktor	1.040-1.280
rotorvändare	2.400-2.800
Hjulräfsa	
för häst 32 pinnar	520
» traktor, buren 36 »	560
Släpräfsa	
för häst	200
» traktor, buren 12—23 pinnar	360- 600
Högaffel och transporträfsa	
för hydr. lyft eller frontlastare	560- 640
med höglyft	960
Fingerhjulsräfsa, frontmonterad,	
med 4—5 hjul	1.280-1.440
Kombinerad sidräfsa och hövändare	
frontmonterad 4—6 fingerhjul	1.280-1.680
5—6 » ,	
länkade	2.640-2.960
med pinnsektioner	2.000
Stjälkkross, bogserad	3.600-4.800
Fälthack	
bogserad, kapac. max. 16 ton/tim.	2.560
18 »	2.960
25 »	3.600
25—45 »	16.800
Pick-up-press	
löspress, kapac. 8—14 ton hö/tim.	6.400-7.200
hårdpress, 6—12 » »	10.400-14.400
balkastare, motordriven	4.400
ballastningsbrygga	280
Balsamlingsvagn	960-1.600
Motorgräsklippare	280- 640
För sädesskörd:	
Självbindare, för traktor	
järnhjul och vinghaspel 5—6'	3.200
direktdriven 5—7'	2.800-4.400

	Värde kr
Pick-up-press	
löspress, kapacitet	
4—6 ton halm/tim.	6.400
hårdpress, kapacitet	
6—10 ton halm/tim.	10.000
ballastare, motordriven	4.400
ballastningsbrygga	280
Spannmålsvåg 3—12 ton/tim.	400-1.360
För spannmålsrensning:	
Aspiratör med motor 8—40 ton/tim.	1.200-3.840
Sädesrensmaskin	
med motor 5—6 ton/tim.	2.000-2.800
För potatis- och rotfruktsskörd:	
Potatisupptagare, kasthjulsmaskin	
med traktor, buren	1.080
kastgaller	80
strängläggare	400
Sållmatteupptagare, hydr. buren och	
direktdriven	2.000
med gummihjul och gummiklädd	
elevatormatta	2.320
Helautomatisk potatisupptagare	
lätt, —1.000 kg	6.000-6.800
tung, 1.000— », 1-rad	12.000—13.200
Potatissorterare, exkl. motor	
för hand- eller motordrift	360- 600
motordrift	1.320
Potatissorterare, exkl. motor, med	
pålastningselevator och rullbord	4.000-4.800
Elevator till potatissorterare	
bordssorterare, inkl. såll	640
rullbord	1.120
Betlossare för traktor,	
buren 3–4 radig	960
Betlyftare för traktor,	
buren 3–4 radig	1.200
Betupptagare m. elevator 1—2 radig	3.200-6.400
Betskördemaskin, bogserad och	
direktdriven	12.000-17.600
Betlastare, buren o. direktdriven	2.000-4.000

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

X. Vagnar, kälkar och kärror

	Värde kr
Vagn med gummihjul	
Utan broms och utan tipp	
enaxlig med flak	
lastförmåga 2 ton	1.200
2,5 »	1.360
3 »	1.520
3,5 »	1.680
4 »	1.840
tvåaxlig med flak	
lastförmåga 2 ton	1.280
2,5 »	1.440
3 »	1.600
3,5 »	1.760
4 »	1.920
4,5 »	2.080
5 »	2.240
Med broms och utan tipp	
vagn med enkelmonterade hjul, mek. broms	
enaxlig med flak	
lastförmåga 2 ton	1.360
2,5 »	1.520
3 »	1.680
3,5 »	1.840
4 »	2.000
tvåaxlig med flak	
lastförmåga 2 ton	1.440
2,5 »	1.600
3 »	1.760
3,5 »	1.920
4 »	2.080
4,5 »	2.240
5 »	2.400
tillägg för:	
hydraulisk broms å bakhjulen..	400
alla hjulen .	640
vakuumbroms å bakhjulen..	200
alla hjulen .	480
Med tipp	
vagn med enkelmonterade hjul, mek. broms, 1-vägs hydr. tipp	
enaxlig med flak	
lastförmåga 2,5 ton	1.920
3 »	2.240
3,5 »	2.560
4 ton	2.880
4,5 »	3.200
5 »	3.600
5,5 »	4.000
6 »	4.400
tvåaxlig med flak	
lastförmåga 2,5 ton	2.000
3 »	2.400
3,5 »	2.800
4 »	3.200
4,5 »	3.600
5 »	4.000
5,5 »	4.400
6 »	4.800
tillägg för:	
mekanisk broms	120
hydraulisk broms å bakhjulen..	400
alla hjulen .	640
vakuumbroms å bakhjulen..	200
alla hjulen .	480
handtipp, hydr.	400
hydr. 2-vägs tipp	640
» 3-vägs »	800
Kombinationsvagn, självlastande, direktdriven	
3–4 ton	3.600-5.200
grönfoderhäck	560
avlastningselevator	800-1.120
Skogsvagn, m. klättrande hjulställ	
max. last 4–12 ton	3.440-8.960
medar, 1 par	1.440-1.760
Redskapskärra för traktor	320- 480
Släpkärra till personbil	400- 800
Släpsax, för häst	80
traktor	160- 280
Släpkälke, för häst	200- 280
traktor	400
Övriga kälkar, för häst	160- 240
traktor	360
Kälkkärra, för häst	360
traktor	480
Släprede	160
Massavedsrede	160
Hjulrede	280
Lastbankar, per st.	160- 480

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

	Värde kr
Kärror	
Skottkärra, gummihjul	100
Skyffelkärra	140
Cykelkärra	120
Dragkärra	140
Säckkärra, stålhjul	80
gummihjul	120
Fodervagn 2–3 hjulig	
180–500 l	200- 360

XI. Motorer

	Värde kr
El-motor, trefas, kompl. m. 10 m kabel	
helkapslad, mantelkyld, remskiva,	
utan startapparat 1 — 2 hk	240- 320
3,5— 5 »	440- 520
8 —10 »	800- 960
15 —20 »	1.200–1.440
25 —30 »	1.920–2.240
Förgasarmotor	
2— 2,5 hk	440- 480
3— 5 »	600- 640
6—10 »	880
Dieselmotor	
9 hk	2.000
18 »	3.200
27 »	5.200
36 »	6.000

XII. Lastapparater för traktor eller vagn

	Värde kr
Frontlastare	
med automatiskt återg. redskap	
Medelvärde	
lyftkapac. 600-1.000 kg	1.280(1.040-1.600)
» 1.100-1.500 »	1.520(1.200-1.600)
med separat oljepump och hydrauliskt manövrerade redskap	
lyftkapac. 1.000-1.500 kg	2.800(1.600-5.600)
» 1.600-2.500 »	5.360(4.000-5.600)
utrustning:	
gödselgrep	320- 480
» och insatsskopa	520- 600
grusskopa	320- 560
högrep	560- 920
räfsa	440- 640
betgrep	560-1.600
lyftgaffel	160- 320
snöskopa	440- 640
schaktblad	480- 960
diagonalblad	800
jordplåt	80
Transportbox för traktor	120
Timmerkran, monterad till traktorns hydraul (dragkraft 1.250 kg och lyftkraft 850 »)	1.280
Timmerkran, monterad på traktorvagn	2.160
med hydraulisk svänganordning	3.040
Vinsch, frontmonterad	
dragkraft 1.100—2.000 kg	800- 960

XIII. Inventarier för foderberedning m. m.

	Värde kr
Hammarkvarn, utan motor och fläkt	
avverkning spannmål	
0,2–0,5 ton/tim.	800-1.200
1,0–2,0 »	1.600-2.800
Gröpkvarn, utan motor	
avverkning 0,4–2,0 ton/tim.	800-2.000
Sädeskross, utan motor	
avverkning 0,5—2,5 ton/tim.	1.360
Foderblandare, utan motor	
av galvan. plåt 650–3.900 l	800-2.320
Hackelsemaskin, för handdrift	120- 160
eldrift	640- 800
Stationär hack m. egen fläkt	
kapacitet 6–15 ton grönmassa/tim.	680- 800
Rotfruktsskärare och -rivare	
för handkraft	120
eldrift	120- 320
Foderkokare 160–400 l	400- 560
Vattenvärmare	
el-uppvärmning	
30—110 l öppet system	320- 560
30—250 l slutet »	400- 800
ved-uppvärmning	
85—200 l kopparkittel	200- 360
85—200 l rostfri kittel	240- 400

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

XIV. Inventarier för transport av foder m. m.

	Värde kr
Injektorfläkt, lös, utan motor	
för rör 500—600 mm	640-1.040
rör per m	15- 30
½-böj 310—600 mm per st	20- 40
¾- » 310—600 » » »	20- 25
munstycke 310—600 » » »	40- 80
Spannmålsfläkt	
för rör 150—225 mm utan motor	640-1.040
med »	1.040-2.080
fläktrör	10- 20
½-böj för säd	40- 70
grenrör	180- 280
Hö-, halm- och kärvtransportör	
längd 4–10 m	1.000-1.920
för längre transportör, pris per m	140
transportörvagn	480-1.200
Skruvtransportör längd 3—12 m	
diam. 4″ med motor	480-1.040
utan »	240- 600
5″ med »	640-1.600
utan »	400-1.000
6″ med »	800-2.160
utan »	480-1.280
påfyllningstratt till 4—6″	160- 200
Säcklyftare (träkonstruktion)	120
Säckhållare	80
Gripklo	280
Hissvåg	280
Hissblock (spel)	360
Silofläkt, kapacitet grönfoder 10—20 ton/tim.	2.800-4.240
Avlastarbord, med motor 3,4—5,8 m	7.200-8.400

XV. Inventarier för djurskötsel

Mjölkmaskinsaggregat	
med el-motor	640
förbränningsmotor	960
mjölkningsmaskin, spann av aluminium	480
rostfritt stål	560
Mjölkkylare utan elektriskt kylaggregat	
med el-motor	320
utan »	80- 160
Diskapparat	120- 240
Klippapparat	
vakuum-drift	160
el-drift	240
Elstängselapparat	160
Äggkläckningsmaskin 1.500–10.000 ägg	2.160-5.200
Kycklingbatteri (helt av metall)	
200–1.000 kycklingar	160- 880
Kallbatteri (av järn och plåt)	
100–500 kycklingar	160- 640
Kallbatteri med automat. utgödsling 4 våningar, 6–15 m längd	1.600-3.200
Värprede, löst, 6 fack	40
Kullhus	240
Utfodringsmaskin för fjäderfä kapacitet 150–175 kg	1.200-2.800
Fodertråg, löst, 2 m.	20
Vattentråg av stål, hopfällbar	200- 240
Svinvåg	440- 640
Foderautomat 30–300 l	120- 400
Värmelampa	80- 120
Pump för betesmark (självbetjäning)	240
Plåttunnor 600–3.000 l	240- 720
Trätunnor 500–3.000 l	220- 720

XVI. Inventarier för markanläggningar och vägar

Jordborrmaskin f. hydr. lyft	640-1.360
Täckdikningsplog	
buren	1.280
bogserad	800
direktdriven	3.040
Dikningsmaskin, kopplad t. traktor, direktdriven	9.200-13.600
Snöplog, för traktor	
diagonalplog 200 cm	640-1.440
spetsplog 220 »	1.120-1.680

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

	Värde kr
Schaktblad, kompl. m. ram 200—240 cm	1.200-2.000
Vägsladd, snöplog och schaktblad f. hydr. lyft 200 cm	320
Väghyvelblad, kompl. med kantskär 200—240 cm	800- 960
Röjningskrok	480- 560

XVII. Diverse inventarier för växtodling, brandskydd m. m.

Trädgårdstraktor	
Enaxlig traktor med standardutrustning	
Motorstyrka hk — Drivmedel	
2— 5 bensin	1.000–3.600
6— 7 bensin, diesel	1.600–5.200
8—12 bensin, diesel, fotogen	3.600–7.200
Transportvagn, tillägg	400–1.600
Drivmedelstank 2.000—5.000 l	560– 960
Slipsten, för motordrift	400
Decimalvåg, med vikter	200
Automatisk spannmålsvåg kapacitet 3—7,5 ton	360– 880
Fuktighetsmätare	240
Presenning av väv per m²	6
plast » »	2
Luftkompressor	
direktdriven från traktorns kraftuttag	160
med motor och utjämningstank	480
» » , helautomatisk	680
Brandsläckningsapparat	
kolsyresnösläckare	100- 160
pulverdimsläckare	200- 280

XVIII. Bevattningsanläggningar

Elmotordriven pump, med motor, startapparat och sugledning om 5—6 m	
kapacitet 100— 150 l/min.	1.200
200— 300 »	1.440
400 »	2.160
600 »	2.400
1.200 »	3.200
Traktordriven pump kapacitet 250—1.500 l/min	2.000-3.360
Snabbkopplingsrör, varmgalvaniserade	
50 mm 150 l/min	6- 8
70 » 500— 600 »	9- 12
89 » 1.000 »	12- 14
Spridare	
långsam spridare per st	40– 160
spridare för snabb-bevattning per st	160— 480

XIX. Specialinventarier för maskin- och byggnadsunderhåll

Skruvstycke	20- 200
Städ	40- 80
Slipmaskin, för handkraft	80- 120
motordrift, med motor	320- 480
Fältässja	80- 200
Järnsvarv	720-1.760
Träsvarv	640-1.600
Borrmaskin, lös, eldriven	240
stativ till borrmaskin	100

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

	Värde kr
Gängmaskin	1.600-2.000
Fast avbitare	80- 240
Svetsaggregat	
för eldrift	560-1.200
gas	240- 800
gastubkärra	160- 240
behållare	480
Kompressoraggregat	160- 400
Sprutmålningspistol, rymd 1 lit.	80- 120
Laddningsaggregat	160
Likriktare	160

	Värde kr
Bandsåg	560-1.200
Cirkelsåg, enkel klyvsåg	400
Hyvelbänk	160
Hyvelmaskin	480- 640
Hylsnyckelsats	80- 200
Maskinvårdsanläggning	2.080
Domkraft	
mekanisk, 1 — 5 ton	20- 40
hydraul. 1,5—15 »	80- 120
Domkraft med dubbel bromsanordning 1,5—10 ton	160- 400

XX. Torkar, silor och transportanordningar

Arbetssätt	Rymd hl	Avverkning vid 4 % nedtorkning dt/tim.	(Omonterad)
Varmluftstorkar			
a sats	50	15	12.000
b »	68	10—14	8.000
c »	55—175	6—17	5.200-14.400 (exkl. uppv.anordn.)
d »	70—145	15—30	8.800-14.400
e kontinuerlig+sats	25— 75	12—24	13.200-20.000
Kall-luftstorkar		Material	
a silotorn	30— 70	betong	2.400-4.400
b planbotten	165	trä, board	1.200
c silotork	110	järn, trä	3.760
Fläkt för planbotten- eller skulltork för 100–750 dt spannmål per sats resp. 11–44 ton hö	560-1.600	Spannmålssilo (lagersilo)[1]	
Varmluftspannor, oljeeldade		tornsilo av	
för varmluftstorkar		betong, omonterad, per m³	35- 65
kapac. 50—150 tkcal/tim	3.200-8.800	galv. plåt » » »	40- 65
för kalluftstorkar		Självtömmande bottenkon 10—25 hl	1.200-2.000
kapac. 10—40 tkcal/tim	2.000-4.000	Kraftfodersilo[1], med skruvutrustning	
Elevator med 1—4 hk motor	2.400-4.400	för lättrinnande foder 11—14 m³	2.400-2.560
Elevatorgrop med galler 15—100 hl	2.000-4.000	» svårrinnande » 11—20 »	3.520-4.160
Plantransportör med 2—10 hk motor	2.000-5.600	Silo för ensilage[1]	
Aspiratör 8—25 ton/tim.	960-1.600	tornsilo	
Cyklon	320- 400	av trä el. aluminium omonterad, per m³	30- 45
Spannmålssilo (luftningssilo)[1]		betong » »	35- 90
av betong omonterad, per m³	60- 110	gravsilo	
» plywood » » »	45- 55	av trä » »	30- 35
» klippnät » » »	100- 160	betong » »	25- 30
		plansilo	
		av trä » »	30- 35
		betong » »	25- 30
		gropsilo av betong » »	20- 65

[1] Såsom framgår av texten sid. R I:70 ovan avses här icke sådana silor, som är att hänföra till fasta maskiner (och givetvis ej heller silor som i och för sig är att anse som byggnader).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

XXI. Vattenpumpar och hydroforer

		Värde kr
Vattenpump för eldrift, med motor, ¾-1 hk		320- 360
Hydroforanläggning, med motor		
vattenringpump	300 l hydrofor	640- 800
»	500 l »	720- 880
»	750 l »	960
kolvpump	100 l hydrofor	800- 960
»	150 l »	880-1.040
»	200 l »	960-1.120

XXII. Mekaniska anläggningar i djurstallar

	Värde kr
Spannmjölkningsanläggning, inkl. motor	
1 maskin, för 5—6 kor	1.200-1.440
2 maskiner för 10—20 kor	2.000-2.400
extra maskin, aluminium	480
» » , rostfri	560
Rörmjölkningsanläggning med plaströr, inkl. motor	
med 2 st mjölkn.organ för 4—12 kor	3.200-3.600
med 3 st mjölkn.organ för 20 kor	5.200-5.600
» 3 » » » 30 »	6.000-6.400
» 4 » » » 40 »	9.600-11.200
extra mjölkningsorgan	400
Pumpaggregat, drivet från traktor	320
Diskapparat	120
Mjölkkylningsanläggning med elektriskt kylaggregat	
mindre typ, med el-motor	600- 800
större » , » »	1.440
Elektrisk vattenvärmare	
öppet system 30— 50 l	320- 400
» » 80—110 l	480- 560
slutet » 30— 60 l	400- 480
» » 100—250 l	560- 800
Utgödslingsanordning (exkl. montering)	
Helautomatisk med 15 m ränna + bana och drivspel 1 hk	
returkätting i taket	3.360
» i golvkanal	2.640
Helautomatisk med max. 45 m ränna + bana och drivspel 2-3 hk	
för 15—20 djur (1 ränna)	6.000
» 40—50 » (2 rännor)	8.400

XXIII. Inventarier för skogsbruket

Motorsåg	Medelvärde
—4 hk	880 (600–1.040)
4—6 »	880 (680–1.040)
6— »	1.040 (960–1.200)
Röjningssåg, utan motor	560- 640
med »	880-1.440
Barkningsmaskin,	
bärbar motorsågdriven	640
traktorburen kraftutt.driven	4.000
mobil »	6.800
Skogskultivator	
buren	1.160-1.400
bogserad, enkel	3.200
dubbel	6.800
Cirkelsågklinga, 600—1.000 mm	80- 260

Skogsutrustning för lantbrukstraktor	
Specialframaxel	480-1.040
Skyddsram	800-1.200
Hyttutrustning och skyddsplåtar	880-1.360
Halvband	1.920-2.640
d:o med hydraulisk sträckanordn.	2.880-3.600
Hydraulpump	1.360-1.760
Hydrauliskt uttag för vagnbroms	400
Lastkran inkl. rotator och grip	9.600-11.200
Stödcylinder	640
Lastkran, hydrauliskt svängbar	2.160-2.480
Belysning på kranarm	320
Hydraulvinsch med kabelutrustning	6.560
Vinsch för manuell manövrering	3.440
d:o med kabelutrustning	5.040-6.000
Stållinespel med vinsch	2.480-3.360
handmanöverventil	+400
el-manöverventil	+1.600
radiomanövrering	+2.800

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Specialtraktorer för skogsbruk	Band-utrust-ning	Skydds-båge	Kran	Vinsch	Värde kr
a) *Värde under 25 tusen kronor*					
Agria Drabant	×	×	—	×	12.000
Agria Myran	×	×	—	×	14.400
Bungartz L 5	×	—	—	—	9.600
Holder A 20	—	—	—	—	15.200
Timmerbjörn 12	×	×	—	—	10.400
b) *Värde 25—75 tusen kronor*					
Bam-Bam	×	×	—	—	31.200
David Brown 990	×	×	—	—	43.200
Kvicke	×	×	×	—	32.800
MF Kubik	×	×	×	×	41.600
Röde Olle	—	×	—	×	32.000
Valmet	—	×	—	×	52.800

XXIV. Inventarier för övrig verksamhet

Markförbättringsredskap:

Kompressor hydraulburen 1.500—3.300 l/min.	4.400-5.200
Kompressorvagn	5.200-8.400
Bergborrmaskin	960-1.280

Betongblandare:

Stationär, 150 l, utan motor	1.120
Transportabel, 150 l, utan motor med gummihjul	1.360
tillägg för elmotor	440
» » bensinmotor	640

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

XXV. Lastbilar, dragbilar och kombivagnar

Märke, modell, typ	Antal hk	Lastförmåga kg	Bränsle	Typ	Värde kr
BMC A 40 stnv	50 SAE	250	bensin	kombi	8.720
Fiat 1500 stnv	80 SAE	325	»	»	12.400
Ford 17 M Super stnv	78 SAE	525	»	»	11.920
TT-1250 skåp	60 SAE	700	»	skåp	11.280
Land-Rover 88 stnv.	77 SAE	800	»	»	17.280
Opel Caravan stnv	84 SAE	500	»	kombi	12.000
300-42	79 SAE	1925	»	hytt	12.320
Renault 4 stationsvagn	32 SAE	225	»	kombi	6.960
Saab herrgårdsvagn	46 SAE	500	»	kombi	10.640
Scania-Vabis					
L 5638 130	140 SMMT	6.500	diesel	hytt	35.440
Volkswagen					
233 Kombi	44 DIN	825	bensin	skåp	11.200
Volvo					
P 210 Duett	75 SAE	550	»	kombi	11.760
Amazon hrgv	75 SAE	500	»	»	14.560
F 83-30	65 SMMT	4.500	diesel	hytt	22.320
N 84-41	105 SMMT	6.500	»	»	27.600
F 83-348	120 DIN	3.000	bensin	»	20.000

(Stockholm den 1 december 1966)

R I: 88

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Sakregister till Meddelanden från Riksskattenämnden ser. I år 1966

(Beträffande åren 1952—1960 hänvisas till det i nr 6 år 1960 införda registret. För åren 1961—1965 finns register i meddelandena nr 6 år 1961, nr 8 år 1962, nr 8 år 1963, nr 6 år 1964 och nr 8 år 1965)

Aktier, försäkringsföretags lager av, värdering av 5:1
— i AB Custos, ang. beskattning av vissa inköpsrätter 2:5
— i Wifstavarfs AB, överlåtelse av till Svenska Cellulosa AB 2:6
Amerikas Förenta Stater, dubbelbeskattningsavtal med Sverige den 23/3 1939, fråga om tillämpning av tilläggsavtalet den 22/10 1963 m. m. jämte beräkning av avdrag för resekostnader och ökade levnadskostnader vid vistelse i USA 4:9
— vissa svenska forskare m. fl. i USA, ang. avdrag för ökade levnadskostnader 6:2
Avgifter till en mellan SAF och LO bildad fond, fråga om avdrag för 4:3
— d:o till Nordisk Skibsrederforening 4:8
Avgångsbidrag från en mellan SAF och LO bildad fond, fråga om beskattning av 4:3

Barn, underhållsbidrag till utomlands bosatta, frågor rörande beviskrav och avdrag i anledning av nya bestämmelser fr. o. m. 1967 års taxering [46 § 2 mom. 4) KL] 6:3
Byggnad, värdeminskning å, se *Värdeminskningsavdrag*
Byggnadsrörelse, lagervärdering m. m., ändrade regler 1:2

Custos AB, aktier i, beskattning av vissa inköpsrätter 2:5

Djur och inventarier, värden å, vid bokföringsmässig redovisning 8
Dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater den 23/3 1939, fråga om tillämpning av tilläggsavtalet den 22/10 1963 m. m., tillika avdrag för resekostnader och ökade levnadskostnader vid vistelse i USA 4:9
— d:o för vissa svenska forskare m. fl. 6:2
— med Österrike, ang. tillämpning av bestämmelserna om skattebefrielse för vissa utländska universitets- och högskolestuderande 1:5

Ersättningar, vissa, till polisman, fråga om skattskyldighet 6:1
Extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer 3

Familjedaghem, skatteplikt för ersättning? 5:2
Fastighet, försäkringsföretagens lager av, värdesättning av 5:1
— tvångsförsäljning eller ej? fråga om realisationsvinstbeskattning 7:2
Fjärrvattenanläggning, fråga om värdeminskningsavdrag å till anläggningen hörande tunnlar och rörledningar 5:3
Folkpensionärer, extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga 3
Fond för avgångsbidrag (i central uppgörelse mellan SAF och LO), frågor ang. den skattemässiga behandlingen av fonden samt av avsättningar till och bidrag från densamma 4:3
Formulär m. m. för taxeringsarbetet 2:1, 4:1
Forskare m. fl., vissa svenska i USA, ang. avdrag för ökade levnadskostnader 6:2
Försäkringsföretags lager av fastigheter, aktier, obligationer, lånefordringar m. m., värdering av 5:1

Garantifond, avdrag för avsättning till 6:4

Högskole- och universitetsstuderande, utländska, fråga om skattebefrielse för inkomst av anställning i Sverige 1:5

Inkuransavdrag inom optikerdetaljhandeln 2:4

Jordbruksfastighet, löpande försäljning eller realisation av kreatur 4:4
— d:o vid avyttring av svinbesättning 4:4
— mejeriförening, insats i, fråga om avdrag för förlust på 7:1
— skördetröska, i samband med utbyte av bogserad mot självgående överlåtes vissa äldre skördemaskiner, fråga om beräkning av avdrag för ersättningsanskaffning 4:5
— svinstallar, fråga huruvida viss inredning i, var att anse som inventarier 7:3
— traktorbyte 2:2
— värden å djur och inventarier vid bokföringsmässig redovisning 8
Jordstyckningsrörelse eller ej, fråga om 4:6, 7:4

Konstnärsstipendier, vissa, beskattning av 1:4
Kreatur, realisation eller löpande försäljning? 4:4

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Levnadskostnader, ökade, vid vistelse i Förenta Staterna, fråga om avdrag för 4:9
— d:o för vissa svenska forskare m. fl. 6:2
Lånefordringar, värdering av lager av, i försäkringsföretag 5:1
— d:o i sparbanker 2:3
Löpande försäljning eller realisation av jordbruksinventarier, se *Jordbruksfastighet*

Mejeriförening, förlust på insats i, fråga om avdrag för 7:1

Nordisk Skibsrederforening, fråga om avdrag för avgift till; tillika fråga om skatteplikt för genom medlemskap i föreningen återvunna processkostnader 4:8

Obligationer, värdering av lager av, i försäkringsföretag 5:1
— d:o i sparbanker 2:3

Periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt (köpeskilling vid överlåtelse av fastigheter) 6:5
Polisman, vissa utgående ersättningar till, fråga om skattskyldighet 6:1

Realisation eller löpande försäljning av jordbruksinventarier, se *Jordbruksfastighet*
Realisationsvinst, fråga om tvångsförsäljning eller ej 7:2
Representation och liknande ändamål, ändrade avdragsregler 1:1
Rörelse eller ej, fråga huruvida travhäst utgjorde tillgång i 4:7
Rörledningsentreprenörer, lagervärdering m. m. 1:3

Sparbankers lager av obligationer och lånefordringar, värdering av 2:3
Stipendier vissa, till konstnärer 1:4
Studenter, utländska, se *Högskole- och universitetsstuderande*
Svenska Cellulosa AB, se *Aktier*

Traktor, utbyte av 2:2
Travsport, fråga huruvida travhäst utgjorde tillgång i rörelse 4:7
Tvångsförsäljning, realisationsvinstbeskattning? 7:2

Underhållsbidrag till barn utomlands, frågor rörande beviskrav och avdrag i anledning av nya bestämmelser fr. o. m. 1967 års taxering [46 § 2 mom. 4) KL] 6:3
Universitets- och högskolestuderande, utländska, fråga om skattebefrielse för inkomst av anställning i Sverige 1:5
Utländska universitets- och högskolestuderande, ang. skattebefrielse för inkomst av anställning i Sverige 1:5

Varulager, byggnadsföretagens lagervärdering m. m. 1:2
— försäkringsföretags lager av fastigheter, aktier, obligationer, lånefordringar m. m., värdering av 5:1
— inkuransavdrag inom optikerdetaljhandeln 2:4
— rörledningsentreprenörers lagervärdering m. m. 1:3
— d:o betr. sparbankernas lager av obligationer och lånefordringar 2:3
Wifstavarfs AB, se *Aktier*
Värdeminskningsavdrag, byggnad, fråga om vilket taxeringsvärde som skall anses utgöra det "under beskattningsåret" gällande taxeringsvärdet i sådana fall, då skattskyldig för den förvärvskälla, vari byggnaden ingår, tillämpar annat räkenskapsår än kalenderår 4:2
— å till fjärrvattenanläggning hörande tunnlar och rörledningar 5:3
Värme- och sanitetsinstallationsarbeten, se *Rörledningsentreprenörer*

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 7 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 1 1966

1) Angående fiskredskap

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 20 december 1965 beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande uttalande angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt såvitt gäller *fiskredskap*.

Enligt 12 § förordningen om allmän varuskatt och anvisningarna till samma paragraf föreligger icke skattskyldighet vid försäljning av vara för användning såsom material i viss yrkesmässig verksamhet.

Enligt tredje stycket av anvisningarna till 18 § nämnda förordning i dess fr. o. m. den 1 juli 1965 gällande lydelse hänföres till material, bl. a., större nätredskap, avsett för yrkesmässigt fiske och nät till sådant redskap.

Frågan om undantag från skatteplikt för vissa fiskredskap väcktes i de vid 1965 års riksdag avgivna motionerna I: 619 och II: 730. I sitt i anledning av motionerna avgivna, av riksdagen godkända betänkande nr 31, anförde bevillningsutskottet bl. a. följande.

Utskottet finner att den i motionerna åberopade konkurrensen med det utländska fisket och möjligheten att i utlandet köpa obeskattade redskap i stort sett kan jämställas med de skäl som motiverade undantagen från skatteplikt för de större fartygen. Utskottet har därför undersökt möjligheten att göra en motsvarande avgränsning i fråga om redskapen inom det yrkesmässiga fisket. Härvid har framkommit att vissa redskap, som inte är av oväsentlig betydelse för yrkesfisket, även användes av dem, som utövar fiske som hobby eller för husbehov, varför ett undantag från skatteplikt skulle gynna inte endast yrkesfisket. Utskottet vill med anledning härav i stället förorda, att de större nätredskapen genom en särskild bestämmelse i anvisningarna till 18 § förordningen om allmän varuskatt hänföres

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

till material. Därigenom blir redskapen skattefria endast i den mån de är avsedda att användas vid yrkesmässigt fiske. Med större nätredskap avser utskottet trålar, vadar, bottengarn, laxgarn, makrillgarn, sillgarn, strömmingsskötar och ryssjor ävensom nät för sådana redskap. En utvidgning även till andra fiskredskap kan självfallet tänkas, om nya i stort sett likvärdiga redskapstyper skulle konstrueras. Det torde då få ankomma på riksskattenämnden att pröva materialbegreppets tillämplighet.

Såsom framgår av förenämnda stadgande i anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen är endast fiskredskap av *nät* — och således inga andra redskap — att hänföra till sådant material, för vilket skattefrihet kan föreligga. Vidare giver utformningen av stadgandet vid handen, att avsikten varit att vid försäljning av ett färdigmonterat nätredskap, materialbegreppet skall omfatta icke enbart nätet utan redskapet i dess helhet. Vid försäljning däremot särskilt för sig av delar till nätredskap kan skattefrihet ifrågakomma endast för själva nätet.

Till material äro — utöver de av bevillningsutskottet i sitt ovanberörda betänkande angivna fiskredskapen — att hänföra redskap av i huvudsak enahanda beskaffenhet men med andra benämningar, såsom notar och hommor. Ytterligare kunna emellertid såsom skattefritt material ifrågakomma även andra större s. k. insnärjningsredskap än de i bevillningsutskottets betänkande omnämnda, nämligen sådana som av yrkesfiskare användas för fiske av bl. a. torsk och flatfisk. Till större nätredskap kunna däremot icke hänföras sådana s. k. instängningsredskap som mjärdar, burar, håvar, tinor eller notsumpar.

För att skattefrihet skall föreligga vid försäljning av ett fiskredskap är det icke tillräckligt, att redskapet är av den beskaffenhet som ovan angivits. Såsom ytterligare förutsättning kräves att fiskredskapet säljes för att av köparen användas i sådant yrkesmässigt fiske, som enligt kommunalskattelagen är att hänföra till rörelse. Härvid är att observera, att skattefrihet för säljaren föreligger endast om det framstår som uppenbart att köparen är yrkesmässig fiskare (jfr sjunde stycket av anvisningarna till 12 § varuskatteförordningen). Emellertid torde det i allmänhet icke föreligga några svårigheter för säljaren att avgöra om så är förhållandet. I tveksamma fall har säljaren möjlighet att begära att köparen styrker sin egenskap av yrkesfiskare genom uppvisande exempelvis av bevis om medlemskap i andelsförening för fiskare e. dyl. eller genom intyg från taxeringstjänsteman eller kommunal förtroendeman.

2) Angående reduceringsregeln

A. Såsom svar på inkommen förfrågan har riksskattenämnden uttalat att skogsvårdsstyrelserna icke bedriver sådan verksamhet att reduceringsregeln i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen kan tillämpas vid styrelsernas förvärv av varor för verksamheten. Däremot har nämnda reduceringsregel ansetts kunna tillämpas i fråga om de allmänna försäkringskassornas förvärv av investeringsvaror.

Ett statligt affärsdrivande verk hade i samband med nyanskaffning av inventarier (möbler) förvärvat möbeltyg från annan än möbeltillverkaren för att sedan tillhandahålla denne tyget. Riksskattenämnden fann vid sammanträde den 15 novem-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ber 1965 att omfrågade varor icke utan nämnvärd bearbetning kunde ingå som beståndsdel i de tillverkade inventarierna, till följd varav reduceringsregeln icke ansågs äga tillämpning i fråga om tyget.

B. Med anledning av därom gjord förfrågan har riksskattenämnden vid sammanträde den 14 januari 1966 uttalat att på de villkor i övrigt som angives i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen kan till varor som omfattas av reduceringsregeln i nämnda författningsrum hänföras bl. a. bokstöd, brevkorgar, dokumentportföljer, förstoringsglas, handböcker för yrkesändamål, lexikon, uppslagsböcker och vetenskapliga böcker för firmabibliotek, hålslag, häftapparater, klammerborttagare, kommersiella väggkartor, kortlådor, linjaler, ljudbärare till dikteringsapparater, pagineringsstämplar, pappersknivar, papperskorgar, pennformerare, pärmar (Viscard, Agrippa, Tany m. fl.), raderknivar (ej radergummi), register, ritmateriel (ej papper), räknestickor, skrivbordsuppsatser, skrivunderlägg, stämpelställ, svampkoppar och vågar.

C. I en till riksskattenämnden inkommen skrift anhöll aktiebolaget A om besked huruvida reduceringsregeln i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen är tillämplig i fråga om av sökandebolaget förhyrda monteringsfärdiga träbyggnader, avsedda att av bolaget användas som tillfälliga bostäder för av arbetsförmedlingen anvisad personal.

Av handlingarna i ärendet framgick att byggnaderna i omonterat skick tillhandahölls bolaget fritt å banvagn på avsändningsorten, att bolaget hade att bekosta transporten, byggnadens uppmontering m. m. samt efter hyrestidens utgång nedmontering och borttransport. Hyrestiden beräknades till två år.

Riksskattenämnden fann att dessa byggnader utgjorde lös egendom, som användes i yrkesmässig verksamhet, till följd varav reduceringsregeln vore tillämplig.

3) Angående materialbegreppet

A. Som svar på inkomna förfrågningar har riksskattenämnden uttalat att gjutmodeller, siktar och siktduk, blötkoppar, gjuteriskyfflar och skakpåsar som användes inom gjuteriindustrin icke kan hänföras till material enligt anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen, enär dessa varor icke förbrukas i den *egentliga* produktions- och bearbetningsprocessen.

B. I en till riksskattenämnden inkommen skrift hade en porslinsfabrik anhållit om besked huruvida penslar för porslinsmålning, vilka levereras till den keramiska industrin, kan hänföras till material enligt anvisningarna till 18 § förordningen om allmän varuskatt.

Efter föredragning av ärendet vid riksskattenämndens sammanträde besvarades ansökningen sålunda.

Till material hänföres bl. a., maskinverktyg och motsvarande. Hit räknas emellertid icke vanliga handredskap. Då penslar — oavsett deras användning eller utformning — bör betraktas som vanliga handredskap, kan desamma icke hänföras till sådant material som avses i förenämnda författningsrum.

C. Vid sammanträde den 21 januari 1966 fann riksskattenämnden i anledning av därom gjord förfrågan att filterpatro-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ner, som användes inom färgindustrin för att vid färgframställningen avskilja icke önskvärda partiklar, vore att hänföra till sådant material som avses i anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen.

Filterpatroner som användes såsom luftfilter, vattenfilter och inom den galvanotekniska industrin ansågs däremot icke omfattas av materialbegreppet.

4) Övergångsbestämmelserna

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 1 november 1965 funnit entreprenadindex H 63 utgöra sådant officiellt index som avses i ikraftträdandebestämmelserna till förordningen den 9 april 1965 nr 75, om ändring i förordningen om allmän varuskatt.

(Stockholm den 10 februari 1966)

R II:4

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 7 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 2 1966

Riksskattenämnden har den 31 maj 1966 beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande *beträffande begreppet fastighet* att gälla i stället för nämndens tidigare anvisning i ämnet den 8 mars 1960 (RSN II 8.3.1960 § 2). Den nya anvisningen innebär en översyn av den tidigare anvisningen, föranledd av de ändringar i nämnda förordning, som trätt i kraft den 1 juli 1965 (SFS 1965:75 och 157).

Enligt förordningen om allmän varuskatt (varuskatteförordningen) förstås med varor materiella ting av lös egendoms natur. I princip äro alla varor underkastade varubeskattning. Fast egendom, varmed förstås vad som enligt kommunalskattelagen är att anse såsom fastighet, utgör icke vara. Borttages från fastighet tillbehör, inredning eller andra beståndsdelar, bli dessa dock att hänföra till varor (anvisningarna till 9 §).

Skatteplikten för tjänsteprestationer har anknutits till skattepliktiga varor. Detta innebär bl. a. att tjänsteprestationer med avseende å fastighet äro skattefria (anvisningarna till 11 §).

De bestämmelser i kommunalskattelagen, som beröra frågan om vad som enligt nämnda lag är att anse som fastighet, finnas återgivna i en vid denna anvisning fogad *Bilaga.* I denna bilaga har därjämte intagits vissa delar av lagen den 24 maj 1895 angående vad till fast egendom är att hänföra ävensom ett i nämndens kansli upprättat sammandrag ur en i propositionen 1966:24 med förslag till lag om vad som är fast egendom intagen redogörelse för vad som enligt hittills gällande bestämmelser civilrättsligt är att an-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

se som fast egendom ("Kommentar till 1895 års lag").

Vid den praktiska tillämpningen av bestämmelserna i varuskatteförordningen måste det för den skattskyldige ofta vara svårt att avgöra om tillhandahållande av en vara eller tjänsteprestation har avseende på "fastighet" eller "vara" i varuskatteförordningens mening. Med hänsyn härtill och jämväl med beaktande av nödvändigheten att vid den praktiska tillämpningen kunna följa en i möjligaste mån enkel och kontrollerbar linje bör vid tolkningen av begreppet fastighet iakttagas vad i det följande under *avsnitt A* anföres om primära fastighetsobjekt, såsom jord och byggnader, samt om objekt som i sig själva äro av lös egendoms natur men som genom anknytning till primära fastighetsobjekt få fastighets natur (tillbehör till jord och till byggnad).

I ett senare *avsnitt B* lämnas redogörelse för huru de med verkan fr. o. m. den 1 juli 1965 införda ändringarna i 11 § och 18 § 3 mom. varuskatteförordningen i vissa fall kunna påverka bedömningen av beskattningsvärdet vid tillhandahållande av vissa fastighetstillbehör ävensom av tjänsteprestationer med avseende på sådana tillbehör.

A. Tillämpningen av varuskatteförordningen på primära fastighetsobjekt och på tillbehör till sådana objekt

Med primära fastighetsobjekt förstås i denna anvisning jord och byggnader, dock icke för tillfälligt bruk uppförda skjul, kojor och flyttbara baracker. Till jorden höra därå uppförda staket, stängsel och flaggstänger. Till byggnader räknas även särskilda anläggningar, såsom brobyggnader, järnvägs- och spårvägsanläggningar ovan jord eller i tunnel, dammanläggningar, flottningsrännor och oljeanläggningar.

Jämlikt grunderna för varuskatteförordningen böra vidare ledningar för distribution av elektrisk kraft, gas och vatten, för avlopp, för distribution av värme från värmeverk, för transport av oljor till och från lagringsanläggningar och liknande ledningar — förutom sådana ledningar som enligt vad i det följande förmäles ingå som tillbehör i byggnad — betraktas som fastighet, oavsett om ledningarna äro framdragna i, på eller ovan jord och oavsett om marken tillhör ledningarnas ägare eller annan person.

Samma betraktelsesätt gäller ifråga om ledning med fast apterad (ej rörlig) lina för transport av människor och gods (linbana).

Med ledning i detta sammanhang förstås även stolpar, stag, isolatorer, hängarmar och andra anordningar som ingå i själva ledningsnätet. Lösa detaljer såsom hängkorgar och liknande transportanordningar äro däremot att hänföra till lös egendom.

Till fastighet böra vidare vid varubeskattningen hänföras

1. såsom fastighetstillbehör i *byggnader i allmänhet:*

fasta avbalkningar och andra i vägg, tak eller golv intimrade eller inmurade anordningar, skåp- och bänkinredningar, hissar, ledstänger, ledningar för vatten, värme, elkraft och annat med därtill hörande kranar, strömbrytare och annan utrustning, badkar och andra sanitetsanordningar, alarmanläggningar, ringledningar jämte tillbehör, pannor och element till värmeledning, kakelugnar och andra stadigvarande anordningar för byggnadens uppvärmning, järn-, gas- och elspisar, värme-, kyl- och frysskåp samt

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

maskinella anordningar och annan utrustning i tvättstuga och liknande för tvätt och mangling, korkmattor, heltäckande vid golvet fästade mattor, innanfönster, markiser, persienner samt brandredskap, luftskyddsmateriel och andra anordningar avsedda för byggnaden som sådan,

2. såsom fastighetstillbehör i *butikslokaler och andra lokaler* som varaktigt inrättats *för kommersiellt ändamål:*

vissa möbelliknande anordningar, såsom sådana fasta bänkar, vaskar, hyllfack, arbetsbänkar, diskar, skåp och skyltfönsteranordningar, som särskilt apterats för byggnaden och vanligen efter utbrytning bli av jämförelsevis ringa värde,

3. såsom fastighetstillbehör i *ladugårdar:*

fasta anordningar för maskinmjölkning, för utfodring av djur eller för utgödsling,

4. såsom fastighetstillbehör i *fabriker och andra byggnader,* inrättade *för industriell eller därmed jämförlig verksamhet:*

kraftmaskiner med tillhörande ledningar, kylsystem och fläktmaskiner samt andra maskiner, under förutsättning att det styrkes, att maskinerna i beskattningshänseende skola behandlas som s. k. fasta maskiner och åsatts eller skola åsättas särskilt maskinvärde.

I princip gäller att ovan i punkterna 1—4 angivna varor äro att betrakta som fastighetstillbehör endast om de tillföras fastigheten av fastighetens ägare och sålunda ägas av denne. För skattskyldig, som tillhandahåller varorna, kan det emellertid vara svårt att vid tillhandahållandet i varje särskilt fall avgöra om leverans sker till fastighetens ägare eller ej. Det förra torde oftast vara fallet. Av praktiska skäl bör därför skattskyldig kunna utgå ifrån att anskaffandet sker av fastighetens ägare, såvida inte annat visas eller framgår vid tillhandahållandet. Det sagda gäller dock icke vid tillhandahållande av maskiner, vilka istället regelmässigt böra betraktas som ”lösa” varor, såvida det icke visas att fråga är om sådana maskiner, vilka skola åsättas särskilt maskinvärde och i följd härav böra betraktas som fastighetstillbehör.

I fråga om varor, som bli att anse som fastighetstillbehör, bör allmän varuskatt utgå dels för själva varan dels ock, såvitt gäller sådana varor vilka i egenskap av fastighetstillbehör åsatts eller skola åsättas särskilt maskinvärde, för det monterings- (sammansättnings-) arbete som av leverantören eller av särskilt anlitad montör utföres för att färdigställa maskinen (varan). Det sagda gäller även det monteringsarbete, som utföres på den plats där vara av sist angivet slag skall nyttjas. Varan utgör fastighetstillbehör först sedan monteringsarbetet slutförts. — Vad nu anförts äger tillämpning jämväl vid tillbyggnad av befintlig vara med särskilt maskinvärde.

Tjänsteprestation som har avseende på det fasta från grunden beredda underlag, som krävs för varans användning och varå den jämväl vilar, anses däremot såsom arbete å fastighet och föranleder sålunda icke skattskyldighet till allmän varuskatt. Skattskyldighet föreligger icke heller med avseende å reparation och underhåll av vara, som åsatts särskilt maskinvärde.

Det ovan sagda gäller tjänsteprestationer med avseende å varor, vilka i egenskap av fastighetstillbehör åsatts eller skola åsättas särskilt maskinvärde. För tjänsteprestationer med avseende å *andra* va-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ror med karaktär av fastighetstillbehör, vilka utföras i byggnaden i samband med varans installation eller infogande i byggnaden eller vid reparation därstädes, bör däremot allmän varuskatt icke beräknas. Skatten beräknas sålunda endast å själva varans värde.

Borttagas från fastighet tillbehör, inredningar eller andra beståndsdelar, bli dessa enligt anvisningarna till 9 § varuskatteförordningen att hänföra till lösa varor. Härmed avses ett mera varaktigt borttagande, såsom fallet kan vara vid försäljning av detaljer från rivningshus o. dyl. Om ett fastighetstillbehör tillfälligt överföres till en verkstad eller fabrik för reparation, får föremålet anses fortfarande behålla egenskapen av fastighetstillbehör. Reparation av fastighetstillbehör bör därför icke varubeskattas, såvitt gäller den utförda tjänsteprestationen, vare sig reparationen utföres i byggnaden eller i en verkstad eller fabrik.

Skyltar för information, reklamändamål o. dyl. böra i varuskattehänseende icke hänföras till fastighet, oavsett hur de apteras. Uppsättningsanordningar (stolpar, linor och liknande) avseende sådana skyltar äro ej heller att räkna som fastighetstillbehör. Härav följer att även tjänsteprestationer med avseende å sådana skyltar och anordningar bli skattepliktiga.

Även i fråga om andra varor, som tillföras byggnad utan att ingå i byggnaden som fastighetstillbehör, bör allmän varuskatt beräknas å såväl varornas värde som vederlaget för utförda tjänsteprestationer, t. ex. montering och installation eller uppsättning, även om arbetet till någon del kan beröra själva byggnaden, t. ex. genom anbringande av enkla fästanordningar i byggnaden (lösa diskar, hyllor och andra inredningar).

B. Beskattningsvärdets bestämmande i vissa fall

Genom förordning den 3 juni 1965 (SFS 1965:157), som trätt i kraft den 1 juli 1965, har bl. a. 11 § varuskatteförordningen erhållit ändrad lydelse innebärande att *montering* hänförts till skattepliktig tjänsteprestation.

Vidare har genom förordning den 9 april 1965 (SFS 1965:75), som likaledes trätt i kraft den 1 juli 1965, 18 § 3 mom. varuskatteförordningen erhållit ändrad lydelse innebärande att skattskyldig skall beräkna allmän varuskatt allenast å 60 % av den eljest skattepliktiga omsättningen i vad avser, bl. a., tillhandahållande och uttag av maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet.

Med tillhandahållande enligt sistnämnda bestämmelse jämställes i tillämpliga delar uthyrning av nämnda varor för användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet.

Riksskattenämnden har i anvisning den 27 augusti 1965 till ledning för beskattningsmyndigheterna (RSN II 27.8.1965 § 2) bl. a. uttalat, att den i nyssnämnda författningsrum angivna reduceringsregeln äger tillämpning å investeringsvaror av lös egendoms natur men däremot icke å fastighet eller å sådan lös egendom som efter infogande i fastighet eller som på grund av sin användning som fastighetstillbehör utgör del av fastighet. Dock bör reduceringsregeln tillämpas å tillhandahållande av sådana maskiner och andra inventarier, vilka i egenskap av s. k. fasta maskiner vid fastighetstaxeringen åsatts eller böra åsättas särskilt maskinvärde.

Vidare uttalas i anvisningen att *montering* är en tjänsteprestation, varå reduceringsregeln icke äger tillämpning. Har emellertid leverantör av exempelvis en

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

maskin åtagit sig att leverera maskinen hos köparen i monterat skick, tillämpas reduceringsregeln å det för hela leveransen betingade vederlaget, även om ersättningen för monteringen debiteras särskilt. Vad nu sagts skall gälla även i fråga om tillhandahållande under motsvarande förhållanden av maskiner, som vid fastighetstaxeringen åsättas eller komma att åsättas särskilt maskinvärde.

Utföres montering av maskin av annan än maskinleverantören eller av denne anlitad montör, äger reduceringsregeln icke tillämpning å monteringen.

I anslutning härtill må beträffande reduceringsregelns tillämpning på maskiner och andra inventarier, som i egenskap av s. k. fasta maskiner vid fastighetstaxering åsatts eller böra åsättas *särskilt maskinvärde,* framhållas följande.

1) *Leverans av fast maskin innefattar montering:* Reduceringsregeln tillämpas på hela fakturabeloppet inklusive kostnad för montering, dock att arbete direkt på fastigheten, såsom gjutning av betongplintar, är skattefritt.

2) *Leverans av fast maskin innefattar icke montering:* Reduceringsregeln tillämpas på leverans av maskindelarna; därvid förutsättes att delarna levereras i sådant skick att sammansättningen sker utan att delarna undergå någon nämnvärd ytterligare bearbetning. På monteringsarbetet utgår allmän varuskatt utan reducering, därest arbetet utföres av en utav köparen anlitad montör. Arbete direkt på fastigheten är skattefritt.

Vad i föregående stycke sägs tillämpas jämväl för det fall att maskindelarna levereras från flera olika leverantörer.

3) *Utbyte, i samband med reparation eller eljest, av delar till fast maskin:* Allmän varuskatt utgår utan reducering på leverans av ersättningsdelar, dock att om bland delarna ingår vara, som i och för sig är att anse som investeringsvara i varuskattehänseende, reduceringsregeln tillämpas på värdet av denna vara. Med utbytet förenat arbete är däremot skattefritt, eftersom fråga är om arbete på fastighet.

Såsom tidigare nämnts äro ledningar av olika slag att i varuskattehänseende betrakta som fastighet. Härav följer att å ena sidan reduceringsregeln icke kan tillämpas å tillhandahållande av i ledningarna ingående varor och annat material men att å andra sidan tjänsteprestationer med avseende å sådana ledningar icke omfattas av varuskatteförordningens bestämmelser.

Bilaga

4 § tredje stycket kommunalskattelagen (KL):

Med fastighet förstås i denna lag vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom, så ock byggnad, ändå att den enligt allmän lag ej är hänförlig till fast egendom; dock skall registrering enligt lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft med mera icke föranleda därtill, att sålunda registrerad egendom allenast på denna grund i beskattningsavseende hänföres till fastighet.

10 § KL:

Vid taxering av fastighet skola, i den mån förhållandena därtill föranleda, följande särskilda värden, vilka tillsammans utgöra fastighetens taxeringsvärde, redovisas, nämligen:

för jordbruksfastighet:

a) *jordbruksvärde,* varmed förstås fastighetens värde, utom värdet av växande skog, under förutsättning att fastigheten

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

användes för jordbruk med binäringar eller skogsbruk,

skolande därvid särskilt angivas vad av jordbruksvärdet som belöper å skogsmark (skogsmarksvärde);

b) *skogsvärde,* varmed förstås värdet av växande skog; samt

c) *tomt- och industrivärde,* varmed förstås värde, som fastigheten eller del därav äger utöver jordbruksvärdet och skogsvärdet på grund därav, att till fastigheten hörande mark kan tillgodogöras för annat ändamål än jordbruk med binäringar eller skogsbruk;

för annan fastighet:

a) *markvärde* eller värdet av marken, däri inbegripet värdet av träd, trädgårdsanläggningar och dylikt;

b) *byggnadsvärde* eller värdet av byggnader å fastigheten,

skolande särskilt angivas vad av byggnadsvärdet som belöper å maskiner och liknande tillgångar, vilka äro avsedda att huvudsakligen tjäna industriellt eller därmed jämförligt ändamål (särskilt maskinvärde).

Anvisningarna till 10 § KL:

— — — — — — — — — — — — — —

5.

— — — — — — — — — — — — — —

Enligt lagen om vad till fast egendom är att hänföra skola till fabrik eller annan för industriell verksamhet inrättad byggnad höra, bland annat, byggnadens ägare tillhöriga motorer, maskiner, kärl eller därmed jämförliga redskap, som för sin användning kräva och jämväl vila på fast, från grunden berett underlag (fasta maskiner). Värdet av fasta maskiner skall, om de äro avsedda att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, vid fastighetstaxeringen angivas såsom *särskilt maskinvärde.* På samma sätt skall förfaras beträffande dylika fasta maskiner i liknande byggnad, som ej är att enligt nämnda lag hänföra till fast egendom. Därest fast maskin, som är avsedd att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, är hänförlig till fast inredning i byggnad, vars värde ingår i byggnadsvärde å annan fastighet, skall, ändock att byggnaden icke är i huvudsak inrättad för industriell verksamhet, den fasta maskinens värde angivas såsom särskilt maskinvärde. Vad nu sagts om fast maskin, som är avsedd att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, skall även tillämpas å maskin eller liknande anordning, vilkens värde ingår i byggnadsvärde, därest den är avsedd att i huvudsak direkt tjäna ett ändamål jämförligt med ett industriellt sådant, såsom fallet kan vara med anordning för distribution av eldfarliga oljor, vissa anordningar i spannmålslagerhus, automobilgarage m. m. Då i byggnadsvärde ingår värde av ledningar och liknande inrättningar, vilka förbinda i särskilt maskinvärde inbegripna maskiner med byggnaden, skall i det särskilda maskinvärdet ingå även värdet av dessa, därest de närmast äro att betrakta som tillbehör till maskinerna och hava sitt väsentliga värde tillsammans med dem, samt antagas kan att borttagande av maskinerna skulle föranleda, att även ledningarna m. m. avlägsnades. Uteslutet är ej, att byggnadsvärde i sin helhet tillika bör betecknas som särskilt maskinvärde; så kan exempelvis vara fallet med sådan förvaringscistern för eldfarliga oljor, som är att betrakta såsom byggnad.

Särskilt maskinvärde kan sålunda icke förekomma i fråga om byggnad, som uteslutande är avsedd för bostadsändamål. Värdet av fasta maskiner, vilka hava övervägande annat syfte än att direkt tjäna industriellt eller likartat ändamål, såsom anläggningar för belysning och uppvärmning, sanitetsanordningar, personhissar eller annat som är avsett för att göra byggnaden lämplig såsom uppehållsplats för människor, skall, vare sig byggnaden är inrättad för industriellt eller därmed jämförligt ändamål eller ej, icke ingå i särskilt maskinvärde.

Vanligen skall såsom särskilt maskinvärde angivas skillnaden mellan, å ena sidan, hela byggnadsvärdet och, å andra sidan, värdet av byggnaden med bortseende från maskinerna m. m. Därest byggnad i

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

huvudsak ej har annat ändamål än att utgöra ett mer eller mindre varaktigt skydd för sådana maskiner eller dylikt, som ej kunna avlägsnas utan att även byggnaden i det väsentliga borttages, skall emellertid såsom särskilt maskinvärde angivas så stor del av byggnadsvärdet som tillkommer maskinerna med bortseende från byggnaden. I taxeringslängden skall antecknas särskilt maskinvärde.

Lag 24 maj 1895 angående vad till fast egendom är att hänföra:

1 §. Fast egendom är jord å landet och i stad.

2 §. Till jorden höra: däråt uppförda hus, vattenverk och andra byggnader, för stadigvarande bruk i jorden anbragta ledningar och andra anläggningar, stängsel, å rot stående träd och andra växter tillika med frukt däråt, samt gödsel.

Angående vad i visst fall skall anses höra till fast egendom, däråt finnes elektrisk station, är särskilt stadgat.

3 §. Till byggnad höra: fast inredning, såsom avbalkningar, ledstänger, spiltor, krubbor och annat dylikt, ledningar för uppvärmning, belysning, luftväxling samt vattens eller andra ämnens inledande eller bortförande, annat, som i vägg, tak eller golv är inmurat eller intimrat, samt vad till stadigvarande bruk för byggnaden blivit anskaffat, såsom dubbeldörrar, innanfönster, nycklar, järnspislar, järnugnar, kaminer, brandredskap m. m.

Till fabrik eller annan för industriell verksamhet inrättad byggnad hör dessutom varje motor, maskin, kärl eller därmed jämförligt redskap, som för sin användning kräver och jämväl vilar på fast, från grunden berett underlag, så ock kraftledningar med därtill hörande inrättningar, dock med undantag av sådana ledningar, som från det allmänna ledningssystemet överföra kraft till särskild maskin, som ej är att hänföra till fast egendom.

Finnes till något, som, efter ty i denna paragraf sägs, till byggnad hörer, reservdel eller duplett, då må den ej till den fasta egendomen hänföras.

4 §. Har någon efter särskilt stadgande eller på annan emot en var gällande grund äganderätt till byggnad eller annat, som, efter ty i 2 eller 3 § sägs, skulle till annans fasta egendom höra, då må det ej till den fasta egendomen räknas. Byggnad, stängsel eller annan för stadigvarande bruk avsedd anläggning å område, som besväras av inskriven tomträtt eller vattenfallsrätt eller innehaves enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord, må ej, ändå att byggnaden eller anläggningen tillhör ägaren av den fasta egendomen, hänföras till denna.

För gruvdrift avsedd byggnad, stängsel, ledning eller annan anläggning, varom i 2 § är sagt, må ej, ändå att den tillhör ägaren av den jord, varå gruvan är belägen, till den jord hänföras.

— — — — — — — — — — — — —

Kommentar till 1895 års lag:

Fast egendom är jord på landet och i stad (1 §). Som omedelbara tillbehör till fast egendom skall anses på jorden uppförda hus, vattenverk och andra byggnader, för stadigvarande bruk i jorden anbragta ledningar och andra anläggningar, stängsel, på rot stående träd och andra växter med frukt därpå samt gödsel (2 §).

Uttrycket "jord" innefattar alla inom svensk jurisdiktion belägna delar av jordytan, som är föremål för äganderätt, vare sig de utgörs av torr mark eller är täckta av vatten. Med "byggnad" menas alla genom människohand på jorden medelst timring, murning eller på annat jämförligt sätt uppförda konstruktioner. Dit hänförs sålunda exempelvis murar, broar och bryggor. I rättspraxis har oljecisterner av plåt, som inte var fästade vid marken utan kvarhölls där enbart genom sin egen tyngd, ansetts som byggnader. Till anläggningar räknas exempelvis vissa transportanordningar samt cisterner och källare, i den mån de inte är att anse som byggnader.

I 3 § 1895 års lag anges vad som skall anses utgöra tillbehör till byggnad i all-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

mänhet. Kretsen av tillbehör bestäms här dels från synpunkten av ett visst yttre mekaniskt samband mellan föremålen och byggnaden, dels från ändamålssynpunkt, d. v. s. med hänsyn till föremålens och byggnadens gemensamma användning. Sålunda omfattar kretsen av byggnadstillbehör till en början fast inredning, såsom avbalkningar, ledstänger, spiltor och annat dylikt, vidare ledningar för uppvärmning, belysning, luftväxling och vattens eller andra ämnens inledande och bortförande samt annat, som i vägg, tak eller golv är inmurat eller intimrat. Dessutom inbegrips vad till stadigvarande bruk för byggnaden blivit anskaffat, såsom dubbeldörrar, innanfönster, nycklar, järnspislar, järnugnar, kaminer, brandredskap m. m.

Den återgivna bestämmelsen har ansetts innebära bl. a. att den fasta inredningen räknas till byggnaden, oberoende av det sätt, varpå den är fäst därvid, således vare sig den är inmurad, intimrad, fastlödd, fastlimmad eller fäst genom spikar, nitar eller skruvar. Till den fasta inredningen räknas inte endast vindskontor, garderober, fasta spisar, hissar och dylikt utan även vissa möbelliknande inrättningar, nämligen fasta bänkar, vaskar, hyllfack, arbetsbänkar m. m. ”som särskilt apterats för byggnaden och vanligen skulle efter utbrytning bli av jämförelsevis ringa värde.” Vanliga möbler, maskiner eller redskap bör däremot inte räknas till den fasta inredningen, även om de fastsatts vid byggnaden med spikar, nitar eller skruvar. Såsom anskaffade till stadigvarande bruk för bostadsbyggnad och därför som tillbehör till denna har i praxis bedömts bl. a. tvättställ, badkar, vattenklosetter, värmeledningspannor, radiatorer, korkmattor och oljeeldningsaggregat. I flera fall har tvekan uppstått i fråga om inventarier som anskaffats för mer speciella ändamål. Biografstolar, som fastsatts i golvet, har exempelvis inte ansetts som fast inredning och inte heller som anskaffade för stadigvarande bruk för byggnaden. Inredningens ändamål ansågs här koncentrerat till viss rörelse, inte till byggnaden som sådan.

I fråga om fabriker och andra för industriell verksamhet inrättade byggnader räknar lagen (3 § andra stycket) med en särskild krets av tillbehör, s. k. fabrikstillbehör eller med en mera vidsträckt beteckning industritillbehör, utanför kretsen av vanliga byggnadstillbehör. Varje motor, maskin, kärl eller därmed jämförligt redskap, som för sin användning kräver och jämväl vilar på fast, från grunden berett underlag, utgör fastighetstillbehör. Maskinen skall sålunda tillsammans med underlaget bilda en på jorden uppförd konstruktion. Till kretsen av sådana hör också kraftledningar med därtill hörande inrättningar, med undantag dock av sådana ledningar, som från det allmänna ledningssystemet överför kraft till särskild maskin, vilken inte är att hänföra till fast egendom.

Reservdel eller dubblett till byggnadstillbehör räknas ej till fast egendom (3 § tredje stycket).

En förutsättning för att föremål, som avses i 2 och 3 §§ 1895 års lag, skall utgöra tillbehör till jord respektive byggnad är att fastighetsägaren själv äger föremålen. Om det är skilda ägare till fastigheten och till föremål som tillförts denna blir föremålen som regel inte fastighetstillbehör. I 4 § stadgas sålunda, att sådana föremål, som nu sagts, ej skall räknas till fast egendom, om någon ”efter särskilt stadgande eller på annan emot en var gällande grund” har äganderätt till föremålen.

(Stockholm den 6 juni 1966)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 7 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 3 1966

1) Angående beskattningsvärdets bestämmande

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan om förhandsbesked angående, bl. a., beskattningsvärdets bestämmande i visst fall hade aktiebolaget A anfört följande.

Frågor har uppkommit om beskattningsvärdets beräkning vid återtagande av på avbetalning försåld maskin i händelse av köparens insolvens. Frågeställningen belyses enklast med ett exempel.

Vi säljer en maskin på avbetalning och då vi redovisar varuskatt enligt bokföringsmässiga grunder inlevereras varuskatt på hela köpeskillingen under den redovisningsperiod försäljningen sker. Om kunden efter försäljningen blir insolvent och ej kan fullgöra förpliktelserna enligt avbetalningskontraktet, återtar vi maskinen och krediterar kunden med den återtagna maskinens värde. Den återtagna maskinen säljes sedan på nytt och bildar då ett nytt beskattningsvärde på vilket varuskatt utgår.

Varuskatten å den förlust, som återtagandet innebär, kan återtagas enligt 16 § varuskatteförordningen.

Fråga uppkommer dock i detta sammanhang huruvida varuskatt kan återtagas även på *återtagningsvärdet* av maskinen.

Enligt vår bedömning borde återtagandet vara att betrakta som varuskattemässigt neutralt eftersom äganderätten till varan fortfarande kvarligger hos säljaren.

Riksskattenämnden meddelade den 20 december 1965 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar, att om sökandebolaget — som i den till allmän varuskatt skattepliktiga omsättningen inräknar uppkomna fordringar enligt bokföringsmässiga grunder — på grund av att köparen icke fullgör sin betalnings-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

skyldighet återtager vara, som försålts genom avbetalningsköp, bolaget äger vid beräkning av skattepliktig omsättning åtnjuta avdrag med belopp motsvarande *dels* den del av det ursprungliga fordringsbeloppet, som vid tidpunkten för återtagandet kvarstår obetald, *dels ock* vad bolaget kan komma att få återbetala på grund av att värdet av den återtagna varan överstiger det obetalda fordringsbeloppet vid nämnda tidpunkt.

En ledamot och föredragande byråchef anmälde avvikande mening och ansåg att förhandsbeskedet hade bort erhålla följande lydelse: Riksskattenämnden förklarar, att om sökandebolaget till följd av köparens insolvens återtager vara som försålts enligt avbetalningskontrakt, skattskyldighet till allmän varuskatt föreligger för bolaget, *dels* för tidigare uppburna likvider, *dels ock* för värdet av den vara, varmed köparen reglerar sin skuld till bolaget. Kvarstår därefter någon del av den oavskrivna fordran ogulden, må avdrag härför åtnjutas i varuskatteredovisningen, för såvitt icke restfordran annorledes inflyter.

Efter av vederbörande taxeringsintendent anförda besvär fann Regeringsrätten i utslag den 27 april 1966 ej skäl göra ändring i förhandsbeskedet.

2) Angående reduceringsregeln

A. I en till riksskattenämnden inkommen ansökan om förhandsbesked angående tillämpningen av reduceringsregeln i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt hade aktiebolaget B (företag inom bilbranschen) anfört följande.

I Riksskattenämndens skrivelse av den 27 augusti 1965 till länsstyrelserna med anvisningar beträffande tillämpningen av den s k reduceringsregeln uttalades bl a följande.

"Montering är en tjänsteprestation varå reduceringsregeln icke äger tillämpning. Har emellertid leverantör av exempelvis en maskin åtagit sig att leverera maskinen hos köparen i monterat skick, tillämpas reduceringsregeln å det för hela leveransen betingade vederlaget, även om ersättningen för monteringen debiteras särskilt. Vad nu sagts skall gälla även ifråga om tillhandahållande under motsvarande förhållanden av maskiner, som vid fastighetstaxering åsättas eller komma att åsättas särskilt maskinvärde.

Utföres montering av maskin av annan än maskinleverantören eller av denne anlitad montör, äger reduceringsregeln icke tillämpning å monteringen.

Av vad ovan anförts framgår att reduceringsregeln icke kan tillämpas å sådana tjänsteprestationer som hänföras till reparation och liknande arbeten. Om i samband med reparationsarbeten utbyte sker av sådan del i den tillgång som är föremål för reparation, som i och för sig är att betrakta som investeringsvara, och denna del debiteras för sig, må sådant utbyte behandlas såsom tillhandahållande av vara, till följd varav reduceringsregeln i förekommande fall är tillämplig å denna del av vederlaget."

Detta uttalande är av synnerligen stor betydelse för den reparations- och serviceverksamhet, som bedrives av vårt företag. Det är därför ett starkt intresse för oss att få fastslaget, hur dessa anvisningar mera i detalj skall tolkas.

Lämpligen synes oss detta kunna ske på så sätt, att Riksskattenämnden lämnar förhandsbesked, huruvida reduceringsregeln blir tillämplig vid vissa konkret angivna typfall av utbyte av delar. Vi har därför här nedan tagit upp 18 st delar som ofta är föremål för utbyte i samband med reparation.

Vi har givetvis förutsatt *dels* att det fordon, som är föremål för reparation, är sådant inventarium som avses i 18 § mom. 3 varuskatteförordningen *dels ock* att den nya delen har en varaktighetstid av mer än tre år.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

1. Däck
2. Lastapparat
3. Skyddsram
4. Tipp
5. Kran
6. Bakaxelväxel
7. Bakaxelhus
8. Hel växellåda
9. Aggregat för servostyrning
10. Bränslepump
11. Kolvring
12. Kolv
13. Kolvbult
14. Låsring
15. Vevaxel
16. Mutter
17. Skruv
18. Hel motor

I samband med utbyte av dessa delar uppstår normalt även kostnader för såväl demontering av den gamla delen som montering av den nya delen. Vi anhåller därför att Riksskattenämnden även måtte lämna besked, huruvida reduceringsregeln är tillämplig på dylika demonterings- och monteringskostnader.

I sammanhanget vill vi — bl a med hänsyn till det mycket stora antal delar till fordon som ingår i ett bilföretags reservdelslager — även understryka angelägenheten av att de regler som kan komma att utfärdas av nämnden, blir så utformade att bilföretagens redovisning och övriga administrativa arbeten i största möjliga utsträckning underlättas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes om Riksskattenämndens förhandsbesked, huruvida reduceringsregeln i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen i princip är tillämplig på *dels* ovan angivna delar till fordon, *dels ock* kostnader för demontering och montering i samband med utbyte av dylika delar.

Riksskattenämnden meddelade den 25 februari 1966 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att de i ansökningen upptagna bildelarna äro att hänföra till sådana maskiner och andra döda inventarier, varå den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen angivna reduceringsregeln äger tillämpning under förutsättning att varaktighetstiden överstiger tre år och tillhandahållandet sker för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet. Vidare finner riksskattenämnden, att den tjänsteprestation, varigenom utbyte sker av bildelarna, är att anse såsom sådant reparationsarbete, varå reduceringsregeln icke äger tillämpning.

Med hänsyn härtill förklarar riksskattenämnden, att om sökandebolaget vid utbyte av bildelar av ifrågavarande slag i andra motorfordon med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år än sådana, som enligt femte stycket av anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen icke äro att hänföra till maskiner eller andra inventarier som angivas i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen, debiterar kostnaden för delarna för sig, nämnda reduceringsregel skall, därest ovan angivna förutsättningar föreligga, tillämpas å denna del av vederlaget, medan däremot reduceringsregeln icke skall tillämpas å den del av vederlaget, som belöper på i samband med utbytet utförd arbetsprestation.

Till närmare utveckling av sin mening anförde en ledamot: ”Allmän varuskatt skall enligt 1 § förordningen om allmän varuskatt erläggas bl a för varor, som försäljas eller på annat sätt tillhandahållas inom riket. Med varor förstås därvid enligt anvisningarna till 9 § samma förordning materiella ting av lös egendoms natur.

Allmän varuskatt skall också enligt 1 § erläggas för tillhandahållande av vissa i 11 § närmare angivna tjänsteprestationer, bl a montering, reparation och underhåll. Som förutsättning för att de i nämnda paragraf uppräknade tjänsteprestationerna skall vara skattepliktiga gäller dock att de huvudsakligen ha avseende på skattepliktiga varor.

Det synes mig vara av vikt att i detta sammanhang konstatera att, då i förordningen om allmän varuskatt föreskrives skatteplikt för vissa tjänsteprestationer, därmed avses enbart tillhandahållande av viss arbetsprestation och att sålunda i denna förordning t ex begreppet reparation har en snävare innebörd än motsva-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

rande begrepp i kommunalskattelagen. Såsom en följd härav gäller t ex att om vid utförande av reparationsarbeten å fast egendom tillhandahållande sker av såväl arbetsprestation som varor (lös egendom) skall enligt förordningen om allmän varuskatt skatt icke utgå för arbetsprestationen men väl i princip för de tillhandahållna varorna. Den omständigheten att den s k reduceringsregeln enligt 18 § 3 mom förordningen om allmän varuskatt icke äger tillämpning å tjänsteprestationen reparation, utesluter sålunda icke att reduceringsregeln kan äga tillämpning å i samband med nämnda tjänsteprestation tillhandahållna varor, om och i den utsträckning de tillhandahållna varorna äro att anse som sådana s k investeringsvaror (maskiner och andra döda inventarier), som avses i 18 § 3 mom. Det spörsmål som riksskattenämnden i nu förevarande hänseende har att taga ställning till är sålunda uteslutande huruvida de i framställningen uppräknade föremålen äro att anse som investeringsvaror eller ej.

Enligt lagtexten i 18 § 3 mom förstås med investeringsvaror ”maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet”. I anvisningarna till 18 § angives att ”till maskiner eller andra inventarier räknas vid tillämpningen av 18 § 3 mom även reservdelar, verktyg eller tillbehör som normalt ingår i leverans av sådana inventarier”.

Då riksskattenämnden först hade att tolka nu citerade lagtext uppstod fråga huruvida den i nämnda anvisningspunkt införda texten skulle förstås så att reduceringsregeln kunde tillämpas å maskiner och inventarier endast under förutsättning att fråga vore om tillhandahållande av ”hela” maskiner och andra döda inventarier. Med en sådan tolkning skulle reduceringsregeln icke kunna tillämpas vid separat tillhandahållande av ”delar” av maskiner och inventarier. För egen del har jag funnit, att den förstnämnda restriktiva tolkningen av såväl formella som praktiska skäl borde vara utesluten. En förutsättning för att åtskillnad skulle kunna göras mellan å ena sidan ”hela” maskiner och inventarier och å andra sidan delar därav skulle nämligen vara att en tillfredsställande precisering av begreppet hel maskin respektive helt inventarieföremål kunde utformas, vilket med hänsyn till de mycket skiftande förhållanden som föreligga inom näringslivet framstår som praktiskt omöjligt. I detta sammanhang torde böra anmärkas att, såsom framgår av t ex jur dr K. G. A. Sandströms uttalande i ”Om beskattning av inkomst av rörelse” i samband med redogörelse för gällande regler om värdeminskningsavdrag (sid 308), saknas i kommunalskattelagen någon närmare definition av ”inventarier”. Sandström har för sin del funnit att med inventarier i nu nämnt sammanhang bör förstås ”sådana tillgångar, vilka utgöras av lösören, avsedda för stadigvarande bruk”. Enligt min mening bör även i förordningen om allmän varuskatt begreppet ”maskiner och andra döda inventarier” givas en liknande innebörd.

Riksskattenämnden har också såsom framgått av meddelade anvisningar varit av den uppfattningen att reduceringsregeln — under förutsättning av att villkoren härför i övrigt äro uppfyllda — skall kunna äga tillämpning även å ”delar” av maskiner och inventarier. Fråga har nu uppstått huruvida vissa kvalifikationer — värdemässigt eller på annat sätt — måste uppställas för att ”delar” skall kunna anses som maskiner eller andra inventarier av nu avsett slag.

Riksskattenämnden har med hänvisning till departementschefens uttalande om att anknyta reduceringsregelns tillämpning till maskiner och inventarier med beräknad varaktighetstid av mer än tre år ”d v s till vad som kan kallas avskrivningsobjekt”, funnit lämpligt att hänvisa till den punkt av anvisningarna till 29 § KL, som anger när kostnaden för anskaffande av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier skall avdragas genom årliga värdeminskningsavdrag. Med understrykande av riksskattenämndens uttalande om att frå-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ga skall vara "om sådan investeringsvara, som oavsett värdet *i princip* (här understruket) skall göras till föremål för årliga värdeminskningsavdrag" delar jag nämndens uppfattning att hänvisningen till reglerna om värdeminskningsavdrag i KL är relevant. Härav bör följa att reduceringsregeln skall äga tillämpning beträffande investeringsvaror, även om dessa hos köparen de facto icke göras till föremål för värdeminskningsavdrag i kommunalskattelagens mening, t ex därför att dessa till följd av det obetydliga värdet sedvanemässigt bokföras som omkostnad eller till följd av att dessa såsom delar av en större maskin- eller inventarieenhet tillföras anläggningstillgången under sådana omständigheter att inköpskostnaden enligt kommunalskattelagens regler kan behandlas som avdragsgill reparationskostnad. Det avgörande kriteriet för att en vara skall anses som investeringsvara i nu förevarande hänseende, d v s en sådan vara, varå reduceringsregeln enligt 18 § 3 mom må äga tillämpning, blir följaktligen endast att den tillhandahållna varan är att hänföra till sådana maskiner och döda inventarier eller delar därav, som ha en beräknad varaktighetstid av mer än tre år och som äro avsedda för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet; givetvis med den begränsning som följer av särregeln beträffande vissa personbilar m m och med iakttagande av att investeringar i fast egendom äro undantagna från reduceringsregelns tillämpning. Såvitt gäller säljarens rätt att vid tillhandahållande av "delar" tillämpa reduceringsregeln kan vare sig av formella eller praktiska skäl ej ställas större krav än att det för honom framstår som uppenbart att "delen" ifråga har en varaktighetstid av mer än tre år och att den är avsedd att ingå i en maskin eller annan inventarieenhet av lös egendoms natur, som likaledes har en varaktighetstid av mer än tre år och som är avsedd för stadigvarande bruk i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet. Skulle därutöver krävas att säljaren ålades att göra åtskillnad mellan delar av olika slag — antingen på värdemässiga, funktionella eller andra grunder eller med hänsyn tagen till det sätt köparen kan komma att i inkomstskattehänseende behandla inköpskostnaden — torde detta medföra praktiskt taget oöverstigliga svårigheter med hänsyn till den flora av olikartade investeringar, som förekomma inom näringslivet från t ex inköpet av en butiksvåg eller del därav till anskaffande av maskinell utrustning för t ex petrokemisk industri.

Den tolkning av ifrågavarande stadgande i 18 § 3 mom, som här utvecklats synes ha stöd i det uttalande, som av departementschefen gjorts i prop nr 14 år 1965. Sålunda anföres å sid 51 följande: "Såsom jag framhållit i årets finansplan bör denna omfördelning av beskattningen (anm. här: från direkt till indirekt skatt) ske i första hand genom höjning av den allmänna varuskatten inom ramen för dess nuvarande allmänna konstruktion. Det framstår emellertid såsom angeläget att inrikta en sådan höjning på konsumtionen i egentlig mening och eliminera den kostnadsfördyrande effekt på näringslivets maskininvesteringar, som eljest automatiskt följer av en höjning av skattesatsen för den allmänna varuskatten". Vill man nå det av departementschefen uttalade syftet får begreppet maskininvesteringar icke givas en för snäv tolkning."

En ledamot och närvarande byråchef anmälde avvikande mening och förenade sig om följande uttalande: "Genom förordning den 9 april 1965 (SFS 1965:75), som trätt i kraft den 1 juli 1965, har 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt (varuskatteförordningen) erhållit ändrad lydelse innebärande att skattskyldig skall beräkna allmän varuskatt allenast å 60 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen i vad avser bl a tillhandahållande och uttag av maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet. Med tillhandahållande jäm-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

ställes uthyrning av varor som nu nämnts för användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse och annan yrkesmässig verksamhet. Genom särskilt stadgande i anvisningarna till nämnda författningsrum har undantag gjorts för accispliktigt fordon, såvida detsamma icke nyttjas i yrkesmässig trafik. Till maskiner eller andra döda inventarier räknas vid tillämpning av 18 § 3 mom. förordningen även reservdelar, verktyg eller tillbehör som normalt ingå i leverans av sådana inventarier.

Vidare har genom förordning den 8 juni 1965 (SFS 1965:157) vilken likaledes trätt i kraft den 1 juli 1965, 11 § varuskatteförordningen erhållit ändrad lydelse innebärande att till skattepliktig tjänsteprestation, därest den huvudsakligen har avseende å skattepliktig vara, skall hänföras montering.

Riksskattenämnden har den 27 augusti 1965 i anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen angivna reduceringsregeln för vissa maskiner och andra döda inventarier bl. a. uttalat att tillhandahållas varor, som utgöra eller äro avsedda att utgöra reservdelar, verktyg eller tillbehör till investeringsvara, utan samband med leverans av denna, får tillämpningen av reduceringsregeln göras beroende av i vad mån de tillhandahållna varorna i och för sig äro att hänföra till investeringsvaror eller ej.

Vidare uttalas i anvisningen att reduceringsregeln i princip icke äger tillämpning på andra skattepliktiga tjänsteprestationer än uthyrning. Om emellertid i samband med reparationsarbete utbyte sker av sådan del i en inventarietillgång som *i och för sig* är att betrakta som *investeringsvara* och denna del debiteras för sig, må prestationen i denna del betraktas såsom tillhandahållande av vara, för vilket reduceringsregeln äger tillämpning. I detta sammanhang kan nämnas att riksskattenämnden den 24 september 1965 på fråga angående tillämpningen av reduceringsregeln såvitt gäller leverans av ny motor till en i yrkesmässig trafik nyttjad personbil (taxibil) har uttalat, att leverans av dylik motor bör vara att betrakta såsom sådant tillhandahållande, varå reduceringsregeln gäller. Här var sålunda fråga om en hel motor, som i och för sig kunde betraktas som en investeringsvara (inventarium).

Uttrycket att reparera, varmed enligt allmänt språkbruk avses att laga eller återställa, innebär normalt icke blott ett tillhandahållande av en arbetsprestation utan även — om behov därav föreligger — ett tillhandahållande av erforderligt material (reservdelar) för reparationsåtagandets fullgörande. Även i det senare fallet hänföres emellertid reparationen *i sin helhet* till sådan tjänsteprestation varom förmäles i 11 § varuskatteförordningen. Stöd för ett sådant betraktelsesätt utgör vad som uttalas i specialmotiveringen till 11 § i proposition nr 162 år 1959 med förslag till förordning om allmän varuskatt. Indirekt kan där utläsas att begreppet reparation i varuskattehänseende omfattar såväl för tjänstens utförande använt material som utfört arbete. Samma tankegång återfinnes i den av Åqvist, Edström och Fridolin år 1959 utgivna publikationen "Omsättningsskatten", vari bl. a. uttalas följande (sid. 46): "Består en tjänsteprestation icke blott av att arbete utföres utan också av att delar av en vara utbytes eller ersättes, omfattar den skattepliktiga tjänsteprestationen såväl arbetskostnaden som värdet av material". I vad mån det material eller den reservdel (packning, drev, bussning, nippel, mutter, spik, sprint, låsbricka etc.) som tillföres eller ersättes vid reparationen har en varaktighetstid av mer än tre år kan icke vara avgörande för reduceringsregelns tillämpning. Det väsentliga är i vad mån vid reparation ett inventarium i vedertagen mening utbytes eller ej. Om i samband med reparation allenast i detta inventarium ingående detaljer av ovan nämnd beskaffenhet ersättes eller justeras, kan fråga icke vara om tillhandahållande av investeringsvara i författningens mening.

Vi anse i enlighet med det anförda att riksskattenämnden bort meddela förhandsbesked av följande innebörd.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Riksskattenämnden förklarar, att om sökandebolaget under i ansökan angivna förutsättningar utbyter delar angivna i punkterna 1)—5), 8)—9) och 18) av ansökan och om vederlaget för dessa delar debiteras för sig, nämnda utbyten äro att betrakta såsom sådant tillhandahållande av vara, varå reduceringsregeln är tillämplig, medan däremot detta icke är fallet vid tillhandahållande av detaljer (reservdelar) angivna i punkterna 6)—7) och 10)—17) av samma ansökan, även om vederlaget härför skulle debiteras särskilt. Å det i samband med utbytet i samtliga fall uppburna vederlaget för tillhandahållna arbetsprestationer äger reduceringsregeln icke tillämpning."

Efter av såväl sökandebolaget som vederbörande taxeringsintendent anförda besvär fann Regeringsrätten i utslag den 2 juni 1966 ej skäl göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd var skiljaktig och anförde: "Enär allenast de i bolagets ansökan under 1)—5), 8), 9) och 18) angivna delarna är att anse som sådana inventarier, varå ifrågavarande reduceringsregel är tillämplig, prövar jag lagligt att, med bifall till (taxeringsintendentens) i andra hand framställda yrkande och med avslag å bolagets besvär, på det sätt ändra förhandsbeskedet att reduceringsregeln får tillämpas vid utbyte av ovan angivna delar under av riksskattenämnden i förhandsbeskedet angivna förutsättningar."

B. I en till riksskattenämnden inkommen ansökan om förhandsbesked angående tillämpningen av reduceringsregeln i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt hade aktiebolaget C anfört följande.

Härmed anhåller vi om Riksskattenämndens förhandsbesked angående reduceringsregelns tillämpning i samband med utbyte av reservdelar vid reparation av vågar och i vilken utsträckning en reservdel kan betecknas som inventarie om en sådan beteckning är nödvändig för att reduceringsregeln skall äga tillämpning.

Dessutom anhåller vi om Riksskattenämndens förhandsbesked om det är nödvändigt att eventuellt beställda reservdelar enligt våra reservdelsrekommendationer måste levereras i samband med leveransen av huvudvaran.

Riksskattenämnden meddelade den 25 februari 1966 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar att, om sökandebolaget vid utbyte av reservdelar med en varaktighetstid av över tre år i vågar, som äro att hänföra till sådana maskiner eller andra döda inventarier i yrkesmässig verksamhet, varom förmäles i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen, debiterar kostnaden för delarna för sig, den i nämnda författningsrum angivna reduceringsregeln skall tillämpas å denna del av vederlaget, medan däremot reduceringsregeln icke skall tillämpas å den del av vederlaget, som belöper på i samband med utbytet utförd arbetsprestation.

Vidare förklarar riksskattenämnden att, om sökandebolaget utan samband med reparation tillhandahåller reservdelar med en varaktighetstid överstigande tre år till vågar, varom ovan sagts, omförmäld reduceringsregel skall tillämpas oavsett huruvida tillhandahållandet sker i samband med leverans av våg eller ej.

En ledamot och närvarande byråchef anmälde avvikande mening och anförde: "Genom förordning den 9 april 1965, (SFS 1965:75), som trätt i kraft den 1 juli 1965, har 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt (varuskatteförordningen) erhållit ändrad lydelse innebärande att skattskyldig skall beräkna allmän varuskatt allenast å 60 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen i vad avser bl a tillhandahållande och uttag av maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

yrkesmässig verksamhet. Med tillhandahållande jämställes uthyrning av varor som nu nämnts för användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse och annan yrkesmässig verksamhet. Genom särskilt stadgande i anvisningarna till nämnda författningsrum har undantag gjorts för accispliktigt fordon, såvida detsamma icke nyttjas i yrkesmässig trafik. Till maskiner eller andra döda inventarier räknas vid tillämpning av 18 § 3 mom. förordningen även reservdelar, verktyg eller tillbehör som normalt ingå i leverans av sådana inventarier.

Vidare har genom förordning den 8 juni 1965 (SFS 1965:157) vilken likaledes trätt i kraft den 1 juli 1965, 11 § varuskatteförordningen erhållit ändrad lydelse innebärande att till skattepliktig tjänsteprestation, därest den huvudsakligen har avseende å skattepliktig vara, skall hänföras montering.

Riksskattenämnden har den 27 augusti 1965 i anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen angivna reduceringsregeln för vissa maskiner och andra döda inventarier bl. a. uttalat att tillhandahållas varor, som utgöra eller äro avsedda att utgöra reservdelar, verktyg eller tillbehör till investeringsvara, utan samband med leverans av denna, får tillämpningen av reduceringsregeln göras beroende av i vad mån de tillhandahållna varorna i och för sig äro att hänföra till investeringsvaror eller ej.

Vidare uttalas i anvisningen att reduceringsregeln i princip icke äger tillämpning på andra skattepliktiga tjänsteprestationer än uthyrning. Om emellertid i samband med reparationsarbete utbyte sker av sådan del i en inventarietillgång som *i och för sig* är att betrakta som *investeringsvara* och denna del debiteras för sig, må prestationen i denna del betraktas såsom tillhandahållande av vara, för vilket reduceringsregeln äger tillämpning. I detta sammanhang kan nämnas att riksskattenämnden den 24 september 1965 på fråga angående tillämpningen av reduceringsregeln såvitt gäller leverans av ny motor till en i yrkesmässig trafik nyttjad personbil (taxibil) har uttalat, att leverans av dylik motor bör vara att betrakta såsom sådant tillhandahållande, varå reduceringsregeln gäller. Här var sålunda fråga om en hel motor, som i och för sig kunde betraktas som en investeringsvara (inventarium).

Uttrycket att reparera, varmed enligt allmänt språkbruk avses att laga eller återställa, innebär normalt icke blott ett tillhandahållande av en arbetsprestation utan även — om behov därav föreligger — ett tillhandahållande av erforderligt material (reservdelar) för reparationsåtagandets fullgörande. Även i det senare fallet hänföres emellertid reparationen *i sin helhet* till sådan tjänsteprestation varom förmäles i 11 § varuskatteförordningen. Stöd för ett sådant betraktelsesätt utgör vad som uttalas i specialmotiveringen till 11 § i proposition nr 162 år 1959 med förslag till förordning om allmän varuskatt. Indirekt kan där utläsas att begreppet reparation i varuskattehänseende omfattar såväl för tjänstens utförande använt material som utfört arbete. Samma tankegång återfinnes i den av Åqvist, Edström och Fridolin år 1959 utgivna publikationen "Omsättningsskatten", vari bl. a. uttalas följande (sid. 46): "Består en tjänsteprestation icke blott av att arbete utföres utan också av att delar av en vara utbytes eller ersättes, omfattar den skattepliktiga tjänsteprestationen såväl arbetskostnaden som värdet av material". I vad mån det material eller den reservdel (packning, drev, bussning, nippel, mutter, spik, sprint, låsbricka etc.) som tillföres eller ersättes vid reparationen har en varaktighetstid av mer än tre år kan icke vara avgörande för reduceringsregelns tillämpning. Det väsentliga är i vad mån vid reparationen ett inventarium i vedertagen mening utbytes eller ej. Om i samband med reparation allenast i detta inventarium ingående detaljer av ovan nämnd beskaffenhet ersättes eller justeras, kan fråga icke vara om tillhandahållande av investeringsvara i författningens mening.

Vi anse i enlighet med det anförda att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

riksskattenämnden bort meddela förhandsbesked av följande innebörd.

Riksskattenämnden förklarar, att om sökandebolaget på sätt i ansökan angivits utbyter reservdelar till vågar hänförliga till sådana maskiner och andra döda inventarier, varom förmäles i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt, nämnda utbyte icke är att betrakta såsom sådant tillhandahållande av investeringsvara varå reduceringsregeln äger tillämpning, även om vederlaget härför skulle debiteras särskilt. Ingår tillhandahållande av reservdelar angivna i sökandebolagets reservdelsrekommendation normalt i leveransen av huvudvaran, äger reduceringsregeln tillämpning å tillhandahållande av såväl huvudvaran som reservdelarna, medan däremot detta icke är fallet vid tillhandahållande av reservdelarna i annan ordning."

Efter av såväl sökandebolaget som vederbörande taxeringsintendent anförda besvär fann Regeringsrätten i utslag den 2 juni 1966 ej skäl göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd var skiljaktig och anförde: "Jag prövar lagligt att, med bifall till (taxeringsintendentens) talan och med avslag å bolagets besvär, på det sätt ändra förhandsbeskedet, att jag förklarar ifrågavarande reduceringsregel icke kunna tillämpas å bolagets tillhandahållande av reservdelar till våg vare sig sådant tillhandahållande sker i samband med reparation av våg eller vid försäljning av reservdelar utan samtidig leverans av våg."

3) Angående inräknande av fraktkostnader i beskattningsvärdet

I skrivelse till riksskattenämnden hade aktiebolaget D anfört i huvudsak följande.

Som ett led i effektiviseringen av varudistributionen övergår bolaget alltmer till transporter med bil, egna och hyrda. Samtidigt har bolaget börjat tillämpa ett standardfraktsystem, vilket innebär en fraktsubventionering för de inom olika zoner mera avlägset boende köparna. Standardfrakterna är satta så att de vid den zongräns, som ligger närmast bolagets lager, överensstämmer med de faktiska fraktkostnaderna.

I ansökningen hemställde bolaget att riksskattenämnden måtte medge omsättningsskattebefrielse för alla fraktkostnader som debiteras i särskild post på fakturan och som icke överstiger de faktiska, och detta även om transporten utfördes med egen bil.

Som svar härå meddelades efter föredragning av ärendet vid riksskattenämndens sammanträde den 29 juni 1966 följande.

Riksskattenämnden har i anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna den 19 januari 1960 gjort ett uttalande av innebörd att om vara försäljes under sådana villkor, att köparen har att bestrida kostnaderna för varans transport från avsändningsorten till bestämmelseorten och säljaren åtager sig att ombesörja transporten för köparens räkning och på dennes bekostnad, bör i beskattningsvärdet för den försålda varan icke inräknas härför särskilt debiterad transportkostnad, därest det debiterade beloppet härför motsvarar den faktiska, förskotterade kostnaden samt transporten tillika sker på köparens särskilda uppdrag och av en gentemot säljaren fristående fraktförare.

I de fall transporterna utföres med bolagets egna eller av bolaget disponerade bilar måste fraktkostnaden, oavsett hur den beräknas, inräknas i beskattningsvärdet. Detsamma bör — i enlighet med riksskattenämndens anvisning — gälla även om fristående fraktförare anlitas men

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

frakten debiteras efter en schablonberäkning och icke motsvarar den faktiska, förskotterade fraktkostnaden.

4) Angående fastighetsbegreppet

Riksskattenämndens varuskattebyrå har den 4 juli 1966 till därav berörda organisationer utsänt nedanstående meddelande med anhållan tillika att organisationerna ville medverka till spridning av meddelandets innehåll.

På förekommen anledning meddelas att vad riksskattenämnden anfört i sin anvisning den 31 maj 1966 angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande begreppet fastighet *icke* innebär ändring i vad som tidigare gällt i fråga om skatteplikt för byggnadsmaterial. Skattskyldighet åvilar sålunda, liksom tidigare, den som yrkesmässigt till konsument (fastighetsägare, byggmästare, byggnadshantverkare m. fl.) försäljer byggnadsmaterial och annat som skall ingå såsom beståndsdel i eller tillbehör till fastighet.

Härutöver må tilläggas att reduceringsregeln i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen icke äger tillämpning vid försäljning till fastighetsägare, byggmästare m. fl. av fastighetstillbehör av typen värme-, vatten- och sanitetsanläggningar, kylskåp, utrustning till tvättstugor och liknande. Såvitt gäller maskiner som vid fastighetstaxering skall åsättas särskilt maskinvärde gäller dock särskilda regler.

(Stockholm den 18 juli 1966)

R II: 22

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 7 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 4 1966

1) Angående skatteplikt

En till riksskattenämnden inkommen ansökan om besked rörande skatteplikt för vissa additiv till bränslen har efter föredragning vid nämndens sammanträde den 17 juni 1966 besvarats i huvudsak sålunda.

Omfrågade additiv utgör i och för sig skattepliktiga varor, till följd varav skattskyldighet åvilar den som till konsument yrkesmässigt försäljer sådana varor. Därest emellertid additiven tillsatts bränslet *före* försäljning till konsument — exempelvis då bränslet ligger i lager hos återförsäljaren — bör den i sista led försålda varan anses som bränsle oaktat detta erhållit tillsats av annat ämne.

Härutöver tillades att skattskyldighet föreligger för försäljning av s. k. tvåtaktsolja vid bensinstationer och liknande, där bränsle och olja blandas i försäljningsögonblicket.

2) Angående monteringsfärdiga hus

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade aktiebolaget A anhållit i första hand att riksskattenämnden måtte i förhandsbesked uttala, att bolagets försäljning av kataloghus enligt i ansökningen angiven leveransbeskrivning är att anse som försäljning av monteringsfärdiga hus i varuskatteförordningens mening samt i andra hand, därest den i leveransbeskrivningen gjorda uppräkningen över vad som ej ingår skulle föranleda att förordningens fordran på monteringsfärdigt hus ej uppfylles, om besked om vilken inskränkning i leveranserna, som i så fall föranleder, att monteringsfärdigt hus icke anses föreligga.

I ansökningen hade bolaget anfört bland annat följande.

Våra nu ifrågavarande leveranser av kataloghus omfattar enligt vår uppfattning en fullständig sats av bjälklags-,

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

vägg- och takkonstruktioner med tillhörande beklädnads- och isoleringsmaterial samt byggnadssnickerier. Vi färdigställer elementen till denna leverans på följande sätt.

Ytterväggar

Väggarna är avpassade så, att de passar exakt till moduler av färdiga lättbetongblock 50 cm långa × 25 cm höga × 25 cm tjocka. Alternativt men i mindre skala förekommer lättbetongblock av samma format, som är 20 cm tjocka, varvid i stället kan tillkomma ett lager rockwool och beklädnad med fasadtegel eller beträffande ekonomibyggnader enbart beklädnad med fasadtegel. Lättbetongblocken sammanfogas genom ett enkelt murningsförfarande. De för väggen erforderliga blocken kommer färdiga till erforderligt antal, tillpassade så att ytterväggen utan någon sågning på platsen kan direkt uppföras av de översända blockelementen.

Sedan väggen putsats, varvid på grund av ytornas släthet tunnputs kan vara tillräcklig, är den fullt klar ur bärande och värmeisolerande synpunkt. I fall där tegel eller tegel och rockwool förekommer, sker murning av tegel och tillpassning av rockwool på platsen.

Gavelspetsar levereras färdigmonterade i tre delar. I de fall där träväggar förekommer, levereras dessa färdigmonterade tillsammans med ovanför sittande fönster. I anslutning till väggen förekommer på vissa hus takstolar för icke brutna tak i direkt fortsättning av väggen. Sådana takstolar är då klädda med panel och denna panel utgör sålunda icke yttervägg.

Innerväggar

Dessa sändes i form av lättbetongblock till erforderligt antal 50 cm långa × 25 cm höga × 7 cm tjocka. Efter putsning är innerväggarna klara.

Bjälklag

Bjälklagen sändes i form av erforderligt antal lättbetongplattor 50 cm breda × 17,5 cm tjocka och i längder på 2—5 m med 25 cm intervaller, allt efter behov. Plattorna är tillpassade så, att de utan någon sågning infogas direkt på plats och plattorna är i sig själva både bärande och isolerande. Sedan de avjämnats med 3—4 mm plast och klätts med önskad beklädnad, exempelvis linoleum eller parkett, är golven fullt färdiga.

Trämaterial

Trämaterial såsom takstolar, takluckor, vindskivor, trägavelspetsar samt snickerier som fönster, dörrar, köksskåp, garderobsskåp och fönsterbänkar levereras monteringsfärdiga. Visst beklädnadsmaterial såsom innertak och listverk levereras löpfallande. Träfiberskivor och isoleringsmattor levereras okapade.

Allmänt vill vi framhålla, att när det gäller villabyggnader med väggar av betong, så rör man sig — även när det gäller lättbetong — med vikter, som gör, att de i byggnaden ingående elementen ur byggnadsekonomisk synpunkt icke kan göras alltför stora. Visserligen måste bjälklagen, som skall bära, göras i tillräckliga längder för att räcka mellan grundmurarna men vikten av dessa block blir också 200—300 kg. För stående väggar är den av oss utprovade blockstorleken den mest ekonomiska och då väggen efter sammanfogning är klar att putsas, är den att anse såsom avsevärt mera färdig än andra väggar, som brukar bestå av färdigmonterad stomme, vartill sedan kan komma ytterbeklädnad, isolering och innerbeklädnad. Sådan beklädnad och isolering utföres vanligtvis hantverksmässigt på platsen även vid leverans av monteringsfärdiga trähus.

Därest icke den av tyngden föranledda nödvändigheten att arbeta med lättbetongelement i moduler, som täcker något mindre väggytor än vad moduler i trä eller fibermaterial brukar göra, beaktas, så skulle konkurrensen mellan dessa material helt snedvridas. Den minskade väggyta, som varje enskilt byggelement av lättbetong täcker, uppväges för övrigt mer än väl av att lättbetongelementen i sig självt fyller de funktioner, som eljest måste fyllas av ytterklädsel, isolering och

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

innerklädsel. Man kan säga, att om lättbetongelementet är mindre färdigt vertikalt sett, så är det i gengäld avsevärt mera färdigt horisontalt sett. Härtill kommer, att lättbetongbjälklagen sådana de levereras av oss är i långt högre grad färdiga, än vad som brukar vara fallet vid monteringsfärdiga trähus.

Riksskattenämnden meddelade den 14 januari 1966 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att av bolaget levererade lättbetongblock till ytter- och innerväggar samt lättbetongplattor till bjälklag icke äro att hänföra till sådana färdigställda byggelement, varom stadgas i fjärde stycket av anvisningarna till 18 § förordningen om allmän varuskatt, och förklarar på denna grund, att reduceringsregeln i 3 mom. första stycket nämnda förordning icke är tillämplig å bolagets ifrågavarande försäljning.

Med hänsyn till vad riksskattenämnden sålunda förklarat saknas skäl att besvara bolagets i andra hand framställda fråga. Bolagets ansökan om förhandsbesked i detta hänseende avvisas.

Efter av sökandebolaget anförda besvär meddelade Regeringsrätten den 21 september 1966 följande utslag: Utredningen i målet får anses giva vid handen, att de i ansökningen om förhandsbesked beskrivna byggsatserna är i så hög grad förarbetade och i övrigt så beskaffade, att de — oavsett den ringa storleken av vissa byggelement och den avpassning som kan behöva företagas på byggplatsen — måste betecknas som monteringsfärdiga hus.

Kungl. Maj:t förklarar därför, med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked, att den i 18 § 3 mom. första stycket förordningen om allmän varuskatt upptagna reduceringsregeln äger tillämpning å bolagets ifrågavarande försäljning.

3) Angående skattskyldighet för försäkringsersättningar

I en till riksskattenämnden inkommen skrift hade aktiebolaget B anfört i huvudsak följande.

Då vi är tveksamma, huruvida varuskatt skall utgå på reparerade varor resp. varor, som är totalskadade och ersättes med helt nya, vore vi mycket tacksamma för svar på följande frågor (a—d).

Vi levererar en helt ny vara, vilken transportförsäkras till en kund och får vederlag inkluderande varuskatt, som redovisas till Länsstyrelsen i vanlig ordning.

a) Varan skadas och försäkringsbolaget, som tagit hand om fallet, kan inte avhjälpa skadan utan ber kunden returnera densamma till oss för reparation. Varan repareras och sändes till kunden men reparationskostnaden belastas försäkringsbolaget. (Egentligen skulle varan sänts till försäkringsbolaget, eftersom reparationen är en affär helt mellan oss och försäkringsbolaget, men av rationella skäl göres ej detta.) Skall vi debitera försäkringsbolaget varuskatt?

b) Samma leverans som i a) men varan totalförstöres och försäkringsbolaget beordrar ny vara att levereras till kunden. Vi debiterar försäkringsbolaget ersättningsleverans. Skall vi ta ut varuskatt på försäkringsbolaget vid denna debitering?

c) Samma fall som i a) och b) men vi debiterar kunden reparationskostnaden resp. ersättningsleveransen. Kunden klarar i dessa fall upp ärendet med försäkringsbolaget, dvs får ersättning härför. Skall vi ta ut omsättningsskatt av kunden? Vi förmodar att så är fallet.

d) Samma leverans som i b) men varan förkommer under transporten. Vi debiterar försäkringsbolaget ersättningsleverans. Skall vi ta ut varuskatt vid denna debitering?

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Av företagen utredning i ärendet framgick att alla varor säljes fritt fabrik eller lager. Kunden äger således varan så snart den avlämnats för transport till honom. För att skydda kunden från förlust på grund av transportskador ombesörjer sökanden en transportförsäkring för dennes räkning.

Efter föredragning av ärendet den 23 september 1966 erhöll sökanden svar av följande innebörd:

I varuskattehänseende anses en vara, som säljes fritt fabrik el. dyl., tillhandahållen i och med att den avlämnats för transport. Om kunden i ett sådant fall förvärvat varan i egenskap av konsument, skall varuskatt utgå även på sådana reparationer, som förorsakas av transportskador (fråga c). Detta gäller även om ett försäkringsbolag betalar reparationskostnaden för kundens räkning (fråga a).

Om varan totalförstöres eller förkommer under transporten, betraktas ersättningsleveransen som ny skattepliktig försäljning (fråga c). Även i detta fall saknar det betydelse, att ett försäkringsbolag erlägger vederlaget för den nya varan (frågorna c och d).

Som framgår av vad ovan anförts skall bolaget erlägga varuskatt i samtliga de fall, som förfrågningen omfattar.

4) Angående materialbegreppet

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade C anhållit om förhandsbesked angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om gravering av mönstervalsar.

I ansökningen hade anförts i huvudsak följande.

I vårt företag utföres gravering av valsar vilka användes vid tryckning och prägling av olika material för textil, papper och plastindustrin, alltså en förädlingsprocess.

Valsarna är kundernas egendom och varuskatt på valsarna utgår när desamma inköpes, antingen valsarna kommer från utlandet eller tillverkas i Sverige.

Slitaget på den gravyr, som vi utför på kundernas valsar är stort och slitagetiden således kort.

I de fall då valsarnas gravyr ej slites ut genom användning måste de likväl snart graveras om med nytt mönster.

Två säsongväxlingar per år är normalt, brukningstiden är således under alla förhållanden mindre än ett år .

Alldeles oberoende av den korta brukningstiden anser vi, att graveringen av valsarna ej bör beläggas med varuskatt i det led av varuförädlingen som vårt arbete utgör.

Graveringen av valsarna är nämligen ett led i förädlingsprocessen och kostnaden för denna är fullt jämförbar med våra kunders kostnader för övriga förädlingsprocesser för vilka varuskatt erlägges i samband med leverans av de förädlade varorna till de slutliga konsumenterna.

Beskattning hos oss leder således till dubbelbeskattning.

Som ett belägg för att kostnaderna för valsarnas gravering äro fullt jämförbara med övriga förädlingsprocesser, som t. ex. kostnader för blekning, färgning, tryckning och appretering av vävnader, förtjänar anföras, att de företag som utföra graveringen i egen regi, ej betala varuskatt för graveringen två gånger, utan att denna i skattehänseende behandlas på samma sätt som kostnaderna för övriga förädlingsprocesser.

Riksskattenämnden meddelade den 15 november 1965 följande förhandsbesked: Gravering av valsar utgör sådan tjänsteprestation, för vilken skatteplikt föreligger jämlikt 11 § förordningen om allmän varuskatt.

Av utredningen i ärendet framgår att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

de i ansökningen ifrågakomna valsarna, vilka i och för sig äro att hänföra till maskinverktyg och motsvarande, ha en fysisk varaktighetstid överstigande ett år. Valsarna kunna sålunda icke betraktas som sådant material som avses i anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen. De, som förvärva dessa varor, äro att anse som konsumenter. På motsvarande sätt äro de, åt vilka tjänsteprestation av gravering av valsarna tillhandahålles, att anse som konsumenter.

Riksskattenämnden finner, att sökandens utförande av gravering av förevarande valsar innebär att sökanden yrkesmässigt åt konsument tillhandahåller skattepliktiga tjänsteprestationer. Riksskattenämnden förklarar, att skattskyldighet jämlikt 12 § 1 mom. nämnda förordning åvilar honom för sådant tillhandahållande.

En ledamot var skiljaktig och ansåg att förhandsbeskedet bort erhålla följande lydelse.

Gravering av valsar utgör sådan tjänsteprestation, för vilken skatteplikt i och för sig föreligger jämlikt 11 § förordningen om allmän varuskatt.

Av utredningen i ärendet framgår att de valsar, å vilka det i ansökningen ifrågakomna graveringsarbetet utföres, i graverat skick är att hänföra till vad som i anvisningarna till 18 § nyssnämnda förordning betecknas maskinverktyg och motsvarande. Det har inför nämnden muntligen upplysts att sedan visst graveringsarbete utförts på en ograverad vals denna, sedan gravyren förslitits eller icke vidare skall användas, kan omgraveras upp till ett tjugotal gånger och därvid oftast förses med nya mönster. Obestritt är att valsen såsom sådan har en fysisk varaktighetstid överstigande ett år. Vidare har uppgivits att kostnaderna för själva valsen motsvarar endast en ringa bråkdel av de totala kostnaderna för gravering under valsens varaktighetstid. Med hänsyn till den självständiga betydelse den utförda gravyren sålunda har i tillverknings- eller bearbetningsprocessen, bör varaktighetstiden för denna och icke varaktighetstiden för den vals, varå graveringsarbetet utförts, läggas till grund vid bedömningen om materialbegreppet är tillämpligt eller ej. Enligt grunderna för anvisningarna till 18 § och jämlikt andra stycket av anvisningarna till 12 § finner riksskattenämnden att ifrågavarande graveringsarbete icke är att betrakta såsom skattepliktig tjänsteprestation, därest den fysiska varaktighetstiden av graveringsarbetet, beräknad på sätt framgår av riksskattenämndens anvisningar den 10 september 1965 rörande materialbegreppet, icke överstiger ett år och arbetet utföres åt någon som avser att använda den graverade valsen såsom verktyg i tillverknings- eller bearbetningsprocessen.

Efter av sökanden anförda besvär fann Regeringsrätten i utslag den 14 juni 1966 ej skäl göra ändring i förhandsbeskedet.

5) Angående fastighetsbegreppet

I en från Koppartrans Olje AB och Industriidkarnes Inköps AB[1] inkommen ansökan om förhandsbesked angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt vid utbyggnad av ett oljeraffinaderi hade anförts, bl. a., följande.

Koppartrans bedriver i Göteborg rörelse, bestående i att bolaget i ett oljeraffinaderi, som befinner sig på bolagets mark, framställer oljeprodukter av olika slag från importerad råolja.

Anläggningen består f. n. förutom av själva raffinaderiet, av ett antal på fundament anbragta tankar, avsedda för förvaring av råolja och de genom raffineringen framställda produkterna, samt av rörledningar för transport av produkterna mellan tankarna inbördes och mellan tankarna och precessanläggningen. Den

[1] Namnen publicerade med vederbörligt medgivande.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

närmare belägenheten av den existerande anläggningen och av dess olika delar framgår av till ansökningen fogad översiktskarta samt generalplan. Det kan i detta sammanhang nämnas att själva processanläggningen jämte rörledningar och tankar — med undantag för tankfundamenten — vid företagna fastighetstaxeringar ansetts utgöra tillbehör till fast egendom och åsatts särskilt maskinvärde. Jämväl tankfundamenten torde ha ansetts utgöra fast egendom men har icke åsatts särskilda maskinvärden.

Koppartrans har fattat beslut om att företaga en omfattande utvidgning av raffinaderiet och arbetena härå har i viss mindre omfattning redan igångsatts. Dessutom kommer en oljeledning att anläggas från hamnen vid Hjärtholmen till raffinaderiet varjämte ett antal bergrum kommer att sprängas ut under Hjärtholmen för att öka dess kapacitet att mottaga olja.

Det material, som erfordras för utbyggnaden av själva raffinaderiet består i huvudsak av rör och rördelar, kablar, järnkonstruktioner, instrument och kolonner. Omfattande installations- och montagearbeten komma därefter att utföras innan anläggningen kan tagas i bruk.

Koppartrans överväger att uppdraga åt Industriidkarne att svara för anläggningens färdigställande. Koppartrans' uppdrag till Industriidkarne skulle innebära att det sistnämnda företaget i egenskap av "generalentreprenör" skulle gentemot Koppartrans svara för att anläggningen färdigställdes. Industriidkarne skulle sålunda i sitt namn inköpa större delen av materialen och låta utföra monteringsarbetena, huvudsakligen med hjälp av anlitade underentreprenörer.

Sådan ansökningen fullföljts hade bolagen hemställt om förhandsbesked i följande avseenden:

1. Om och i vad mån skall — om monteringsarbetena utföres i Koppartrans egen regi med hjälp av vissa maskinleverantörer samt av fristående underentreprenörer — varuskatt utgå å kostnaden för ifrågavarande arbeten?

2. Skall Industriidkarne — om detta bolag inträder som generalentreprenör — vid inköp av för ovannämnda utbyggnad avsedd materiel i varuskattehänseende anses vara "konsument" eller "återförsäljare"?

3. Om Industriidkarne i förenämnda fall anses vara "konsument", efter vilken skattesats skall då varuskatt utgå å det materiel, maskiner, motorer m. m. som av Industriidkarne inköpts för att användas för utbyggnaden?

4. Om och i vad mån skall varuskatt under angivna förutsättningar utgå å priset för det arbete som utföres av Industriidkarne i samband med uppförandet av den nya anläggningen?

Riksskattenämnden meddelade den 3 juni 1966 — efter att ha avvisat ansökningen från Koppartrans under punkt 1 ovan — följande förhandsbesked över ansökningen i övrigt: Riksskattenämnden finner, att den av Industriidkarne tillämnade och i ansökan om förhandsbesked, sådan densamma fullföljts, närmare angivna verksamheten omfattar förvärv av maskiner, maskindelar och andra utrustningsdetaljer att av Industriidkarne användas för färdigställande (montering) och tillhandahållande av processanläggningar med tillhörande tankanläggningar till konsument (Koppartrans). Riksskattenämnden finner vidare, att värdet av ifrågavarande anläggningar torde vid fastighetstaxering — i likhet med vad fallet är beträffande värdet av redan i drift varande sådana processanläggningar hos Koppartrans — komma att angivas såsom särskilda maskinvärden.

Riksskattenämnden har i anvisning den 31 maj 1966 till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

förordningen om allmän varuskatt bl. a. uttalat följande.

I fråga om varor, som bli att anse som fastighetstillbehör, bör allmän varuskatt utgå dels för själva varan dels ock, såvitt gäller sådana varor vilka i egenskap av fastighetstillbehör åsatts eller skola åsättas särskilt maskinvärde, för det monterings- (sammansättnings-) arbete som av leverantören eller av särskilt anlitad montör utföres för att färdigställa maskinen (varan). Det sagda gäller även det monteringsarbete, som utföres på den plats där vara av sist angivet slag skall nyttjas. Varan utgör fastighetstillbehör först sedan monteringsarbetet slutförts. — Vad nu anförts äger tillämpning jämväl vid tillbyggnad av befintlig vara med särskilt maskinvärde.

Riksskattenämnden har vidare i samma anvisning beträffande tillämpningen av den i 18 § 3 mom. nämnda förordning intagna reduceringsregeln på maskiner och andra inventarier, som i egenskap av s. k. fasta maskiner vid fastighetstaxering åsatts eller böra åsättas särskilt maskinvärde, såvitt gäller leverans av fast maskin jämte i leveransen ingående montering framhållit att reduceringsregeln bör tillämpas på hela fakturabeloppet inklusive kostnad för montering, dock att arbete direkt på fastigheten, såsom gjutning av betongplintar, är skattefritt.

På grund av vad sålunda blivit upplyst i ansökan om förhandsbesked och med beaktande tillika av vad riksskattenämnden uttalat i ovan angivna anvisning förklarar riksskattenämnden, att skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar Industriidkarne för tillhandahållande åt konsument av nämnda processanläggningar med tillhörande tankanläggningar. Den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen intagna reduceringsregeln äger — under i författningsrummet angivna förutsättningar — jämväl tillämpning vid nämnda tillhandahållande.

I detta ärende var tre ledamöter skiljaktiga och ansåg att förhandsbeskedet, såvitt nu är fråga, hade bort erhålla följande lydelse.

Riksskattenämnden förklarar, att Industriidkarne är skattskyldigt till allmän varuskatt för tillhandahållande åt konsument av ifrågavarande maskiner, delar till maskiner och andra inventarier. Den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen intagna reduceringsregeln äger — under i författningsrummet angivna förutsättningar — tillämpning vid nämnda tillhandahållande.

De tjänsteprestationer, bestående i montering och annat arbete med uppförandet av ifrågavarande anläggningar på byggnadsplatsen, som Industriidkarne ämnar utföra, förklarar riksskattenämnden vara hänförliga till sådana tjänsteprestationer på fastighet, för vilka författningsenligt allmän varuskatt icke skall uttas.

Till närmare utveckling av sin ståndpunkt anförde reservanterna följande:

Vi har tidigare i samband med att Riksskattenämnden utfärdat anvisningar rörande det s. k. fastighetsbegreppet i varuskattehänseende anmält från majoriteten skiljaktig mening rörande behandlingen av sådana tjänsteprestationer, som består i uppförande eller montering å byggnadsplatsen av varor, vilka ingår i en under uppförande varande maskin eller annat inventarium, som åsatts eller bör åsättas särskilt maskinvärde. Enligt vår mening borde i anvisningen ha uttalats, att tjänsteprestationer med avseende å sådana varor, som bli att anse som fastighetstillbehör, vilka utföras i samband med varornas infogande, inmontering eller installation i fastigheten, icke skola varubeskattas, oavsett om arbetet utföres av den som tillhandahåller varorna eller annan. I en byggnad utfört arbete å fastighetstillbehör betraktas som tjänsteprestation å fastighet och bör alltså vara fritt från varuskatt, även om den vara som omfattas

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

av arbetet icke blir fastighetstillbehör förrän i färdigmonterat och installerat skick. Så bör exempelvis inmontering av radiatorer, hissar och s. k. fasta maskiner betraktas som icke skattepliktig tjänsteprestation.

Vi anser sålunda att arbete med uppförande av en tillgång, som är att betrakta som tillbehör till fastighet, utgör sådant arbete å fastighet, vilket jämlikt anvisningarna till 11 § varuskatteförordningen är skattefritt. Enligt vår mening saknas stöd såväl i varuskatteförordningen som i förarbetena till lagstiftningen för en olika behandling av tjänsteprestationer å sådana tillbehör till fastighet, som åsatts eller böra åsättas särskilt maskinvärde enligt reglerna i 10 § kommunalskattelagen, och andra tillbehör till fastigheten. Avsikten med nyss åberopade stadgande i varuskatteförordningen får anses ha varit att arbeten med uppförande av byggnader och tillbehör av olika slag till byggnad inte skall beläggas med varuskatt. Till denna uppfattning har Riksskattenämnden tidigare anslutit sig. Införande år 1965 av den s. k. reduceringsregeln för maskiner och inventarier kan enligt vår mening inte utgöra skäl att frångå denna ståndpunkt. Så mycket större anledning finns tvärtom att behandla arbetsprestationer avseende de olika typerna av fastighetstillbehör på ensartat sätt som den i kommunalskattelagen givna regeln för bestämmande av vilka tillgångar, som skall åsättas särskilt maskinvärde, inte endast omfattar den grupp maskiner och inventarier, som i 1895 års lag intagits i andra stycket av 3 §, utan även tillgångar som enligt första stycket av nämnda paragraf är att betrakta som tillbehör till byggnad. Det kan t. o. m. såsom i det aktuella fallet förekomma att under uppförande varande anläggningstillgångar i sig utgör byggnad, vilken till större delen åsatts särskilt maskinvärde. Så är bl. a. fallet med oljecisterner. Såvitt vi kunnat finna har arbeten med uppförande av sådan tillgång civilrättsligt alltid betraktats som arbete på fast egendom. Utan direkt stöd i lag kan enligt vår uppfattning någon annan ståndpunkt icke intagas i varuskattehänseende.

Efter av Industriidkarnes Inköps AB anförda besvär gjorde Regeringsrätten i utslag den 11 oktober 1966 följande uttalande: De ifrågavarande tjänsteprestationerna består, såvitt handlingarna utvisar, i montering och annat arbete med att uppföra anläggningar som vid fastighetstaxering bör åsättas särskilt maskinvärde. Dessa tjänsteprestationer får — oavsett att skatten för maskiner, maskindelar och andra inventarier till anläggningen skall beräknas enligt 18 § 3 mom. andra stycket förordningen om allmän varuskatt — anses huvudsakligen ha avseende på fastighet och alltså icke på skattepliktiga varor.

På grund härav förklarar Kungl. Maj:t, med ändring av förhandsbeskedet i vad det överklagats, att tjänsteprestationerna icke är skattepliktiga till allmän varuskatt.

Ett regeringsråd var skiljaktig och fann icke skäl göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked.

(Stockholm den 7 november 1966)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 7 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 5 1966

1) Angående redovisningsperioder

Riksskattenämnden har den 11 november 1966 meddelat följande *anvisning till länsstyrelserna som ledning vid fattande av beslut rörande redovisningsperioder för redovisning av allmän varuskatt.*

Enligt 21 § 1 mom. varuskatteförordningen skall deklaration till allmän varuskatt avse redovisningsperiod om två månader (januari—februari, mars—april etc.). Enligt samma författningsrum i nu gällande lydelse äger dock länsstyrelsen, när särskilda skäl är därtill, beträffande viss skattskyldig föreskriva att redovisningsperiod skall omfatta helt kalanderår eller, om den skattskyldiges räkenskapsår icke sammanfaller med kalenderåret, räkenskapsår.

Genom förordning den 27 maj 1966 (SFS 1966:220), som träder i kraft den 1 januari 1967, har sistnämnda bestämmelse ändrats. Enligt den ändrade författningsbestämmelsen äger sålunda länsstyrelsen, när särskilda skäl är därtill, beträffande viss skattskyldig föreskriva att redovisningsperiod skall omfatta fyra eller sex kalendermånader eller — såsom tidigare — helt kalenderår eller räkenskapsår.

Författningsändringen syftar till att begränsa antalet deklarationer och därigenom skapa praktiska fördelar både för vissa kategorier skattskyldiga med en relativt begränsad skattepliktig omsättning och för beskattningsmyndigheterna.

I proposition 1966:69, som ligger till grund för författningsändringen, framhåller föredragande departementschefen bl. a. följande:

"Enligt min uppfattning bör det inte föreligga hinder för att mera allmänt medge årsredovisning vid skattepliktig årsomsättning upp till 10.000 kr., när det är fråga om skattskyldiga, som man med hänsyn till solvens och andra förhållanden kan räkna med kommer att fullgöra sin

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

redovisningsskyldighet utan anmärkning. Under sådana förhållanden bör den nya möjligheten att redovisa skatt per halvår kunna allmänt tillämpas för skattskyldiga med en skattepliktig årsomsättning upp till 20.000 à 25.000 kr. och den nya möjligheten till redovisning för fyramånadersperioder för skattskyldiga med en skattepliktig årsomsättning upp till 30.000 à 35.000 kr. ..... Givet är emellertid, att länsstyrelsernas tillståndsgivning måste baseras på individuella bedömningar. Det utslagsgivande vid denna bedömning måste vara om risk kan antas föreligga för att redovisning per fyramånadersperiod, halvår eller helt år kan leda till skatteundandräkt."

Redovisningsperiod skall normalt vara två månader. Om den skattepliktiga omsättningen för helt år beräknas bli av begränsad omfattning, bör emellertid som regel längre redovisningsperioder kunna komma ifråga, sålunda:

Beräknad skattepliktig årsomsättning högst ca kronor	Redovisningsperiod per
10.000	Kalenderår (räkenskapsår)
25.000	Halvår
35.000	Fyra månader (tertial)

Har beslut meddelats om särskild redovisningsperiod synes anledning att ändra beslutet med anledning av höjd skattepliktig årsomsättning föreligga först då höjningen uppgår eller beräknas uppgå till ca 15 à 20 procent.

Meddelas beslut om ändrad redovisningsperiod bör beslutet som regel gälla för tid efter löpande redovisningsperiods utgång. I särskilda fall, t. ex. vid konstaterad kraftig omsättningsökning, kan dock finnas anledning att med ändring av tidigare beslut föreskriva förkortning av löpande redovisningsperiod och därefter annan redovisningsperiod än tidigare.

Exempel

Redovisningsperiod per kalenderår enligt tidigare beslut.

a) Enligt deklaration i januari månad uppgår årsomsättningen för föregående år till 11.000 kronor. Ej ändring av tidigare beslut om årsredovisning.

b) Enligt deklaration i januari månad uppgår årsomsättningen för föregående år till 15.000 kronor. Beslut om redovisning per halvår från och med nästkommande kalenderår.

c) Enligt deklaration i januari månad uppgår årsomsättningen för föregående år till 20.000 kronor. Med ändring av tidigare beslut föreskrift om deklaration i juli månad för första halvåret under löpande år och därefter redovisning per halvår. På motsvarande sätt förfares vid övergång till redovisning per tertial eller ordinarie tvåmånadersperioder.

Länsstyrelserna bör med anledning av de nya bestämmelserna gå igenom varuskatteregistret för utplockning av skattskyldiga för vilka förlängda redovisningsperioder kan komma ifråga. För att underlätta detta arbete kommer postgirokontoret att utan rekvisition tillställa länsstyrelserna självhäftande adresslappar med tilltryck av registernummer, namn och adress avseende skattskyldiga med en högsta skattepliktig omsättning — enligt 1966 års taxering till allmän varuskatt — av respektive 10.000, 25.000 och 35.000 kronor.

Innan länsstyrelserna fattar beslut om särskild redovisningsperiod, bör skattskyldig beredas tillfälle att yttra sig i frågan.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

2) Angående skatteplikt

A Som svar på en förfrågan huruvida undantag från skatteplikt föreligger jämlikt 10 § 1 mom. punkt 1 förordningen om allmän varuskatt såvitt gäller vissa preparat för uppfödning av djur har gjorts följande uttalande.

Riksskattenämnden har behandlat frågan om bl. a. fodermedel i en bindande förklaring den 23 februari 1960. Därvid uttalades att undantaget omfattar "för pälsdjursuppfödning avsedda fodermedel innehållande antibiotikum, vitaminhaltiga tillskottsfoder och vitaminpreparat för inblandning i sådana fodermedel." Riksskattenämnden har vid senare tillfälle hänfört ett järnhaltigt tillskottsfoder (Jernox) till varor som är undantagna från skatteplikt.

Mot bakgrunden härav bör undantag från skatteplikt föreligga endast för sådana preparat innehållande järn, antibiotika eller vitaminer som antingen i och för sig utgör tillskottsfoder eller som skall inblandas i fodermedel. Skatteplikt föreligger dock då varan säljes i detaljhandelsförpackning eller på liknande sätt.

Med denna gränsdragning omfattas preparat som försäljes t. ex. i form av injektionslösningar, pasta, tabletter eller liknande icke av undantaget i 10 § 1 mom. punkt 1.

I den mån något av de i förfrågningen angivna preparaten däremot kan betraktas som läkemedel bör det kunna försäljas skattefritt enligt recept eller till sjukhus (djursjukhus) i enlighet med stadgandet i 10 § 1 mom. punkt 8 varuskatteförordningen.

Härutöver må tilläggas att vitaminpreparat, fodermedel m. m. bör kunna säljas skattefritt till yrkesmässiga uppfödare av hundar och andra sällskapsdjur, varvid dessa varor kan betraktas som material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen. Härvidlag torde förpackningens storlek sakna betydelse.

B I skrivelse till riksskattenämnden hade anhållits om besked huruvida läkemedel och förbandsartiklar kan hänföras till sådana tillbehör till fartyg som avses i 10 § 1 mom. punkt 5 förordningen om allmän varuskatt.

Kungl. sjöfartsstyrelsen har avgivit följande utlåtande i ärendet.

Begreppet "tillbehör till fartyg" förekommer bl. a. i 268 § sjölagen, vari behandlas omfattningen av sjöpanträtt i fartyg. I detta lagrum stadgas, att under fartygets tillbehör innefattas icke proviant eller bränsle, ej heller å maskindrivet fartyg kol eller andra för maskinens drift avsedda ämnen. Liknande stadgande återfinnes i 13 § lagen om inteckning i fartyg.

I Afzelius-Wikanders kommentar till sjölagen erinras om att i en överrättsdom 1914 (Nordiske Domme 1914: 321) antagits, att stadgandet om fartygets tillbehör avser sådana lösöreföremål, som är bestämda för varaktigt bruk för fartyget under vanlig sjöfart.

Vidare må hänvisas till följande bestämmelser.

I 5a § sjölagen stadgas bl. a. att fartyg, när det nyttjas till sjöfart, skall vara försett med erforderliga anordningar till förebyggande av ohälsa och olycksfall.

55 § Kungl. Maj:ts förordning den 20 maj 1927 angående fartygs byggnad och utrustning stadgar att fartyg i enlighet med de föreskrifter, som må vara särskilt meddelade, skall vara försett med läkemedel och förbandsartiklar samt läkarbok. Enligt medicinalstyrelsens kungörelse den 19 december 1951 angående skeppsapotek m. m. skall svenskt handelsfartyg, som avses i nyssnämnda förordning, vara försett med skeppsapotek, utgörande förråd av läkemedel, desinfektionsmedel, reagens, förbands- och sjukvårdsartiklar samt instrument i vissa angivna mängder.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Av de ovan redovisade bestämmelserna torde få anses framgå att läkemedel och förbandsartiklar, i vart fall i den omfattning dessa enligt medicinalstyrelsens ovan nämnda kungörelse skall ingå i skeppsapotek, utgör tillbehör till fartyg.

Som svar på förfrågan hänvisades till vad sjöfartsstyrelsen anfört. Härutöver tillades att undantag från skatteplikt endast föreligger vid tillhandahållande till sådana fartyg som avses i författningsrummet.

3) Angående monteringsfärdiga hus

Som svar på en förfrågan huruvida reduceringsregeln i 18 § 3 mom. första stycket förordningen om allmän varuskatt är tillämplig i fråga om leverans av vissa tillbehör till monteringsfärdiga hus har uttalats att detaljer som värmepanna, oljecistern, varmvattenberedare, elspis, badkar, tvättställ och toalett bör omfattas av nämnda reduceringsregel under förutsättning att de redan vid leveransen av huset är infogade i huskonstruktionen. I fråga om övriga i skrivelsen omnämnda tillbehör — kylskåp, frysbox, tvättmaskin, centrifug, torkskåp och diskmaskin — bör reduceringsregeln icke äga tillämpning. Detta gäller även om dessa varor tillhandahålles av husleverantören i samband med husleveransen.

(Stockholm den 10 december 1966)

R II: 34

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Sakregister till meddelanden från Riksskattenämnden serie II åren 1960–1966 angående den allmänna varuskatten

Anm. I registret angivna sifferbeteckningar hänvisar till år och sida i meddelandet där frågan behandlas.

Acetyléngas, ej skattepliktig vara 1960:11
Additiv till bränsle 1966: 23
Adresslappar 1963: 9, 1965: 33, 38
Adressutskrifter 1960: 6
Allmänna Försäkringskassor 1966: 2
Annonser, annonsförmedling 1960: 63
Arbets- och skyddskläder 1960: 53, 1965: 32, 44
Aska, skattepliktig vara 1960: 12
Arkivfilmning 1960: 6
Automater, försäljning från 1960: 44, 1962: 3
— uthyrning 1960: 44
— visst utnyttjande av 1960: 7, 1963: 17
Avbetalningskontrakt 1963: 8
Avtal, begreppet skriftligt avtal 1960: 1, 1962: 6, 1965: 11
— hyres 1960: 3, 39, 1962: 8, 1963: 11
— underhålls 1960: 3, 1961: 18, 1962: 6, 1965: 11

Bakteriologiska preparat 1960: 14
Balpressningsgarn 1962: 23
Bankgiro 1962: 5
Begagnade byggnadsvaror 1961: 9, 1962: 13
Begravningsentreprenörer 1961: 3
Beskattningsvärde, bestämmande av 1960: 90, 94, 1962: 11, 22, 1963: 3, 7, 8, 15, 19, 1964: 2, 1965: 4, 19, 1966: 13, 21
— d:o, vid varuuttag 1960: 25
Bestämt pris 1960: 2, 1965: 11
Betongmassa m. m., tillverkning av 1960: 81, 1965: 15
Blomsterförmedling 1960: 44
Blomsterlök 1960: 12, 1964: 9
Blåsprit, ej skattepliktig vara 1960: 11
Bokföringsuppdrag 1960: 6, 18
Bonus 1960: 92, 1965: 43
Bränslen, skatteplikt för vissa 1960: 12
Byggmästare 1960: 26, 1961: 9
Byggnadsbranschen 1960: 24, 1964: 5
Byggnadselement 1960: 23, 81, 1965: 14
Byggnadsentreprenör 1960: 24
Byggnadsmaterial 1960: 24, 1966: 22
— fabriksmässig tillverkning av 1960: 81, 1965: 15
Byggnadsställningar, uthyrning av 1960: 39, 1965: 22
Byte av vara i visst fall 1960: 5, 1962: 23, 1963: 19, 1965: 4
"Bytesdifferens" 1963: 19
"Bytesförlust" 1963: 19
Båtshakar 1965: 44

Desinfektionsmedel, skattepliktig vara 1960: 11
Diagnostiska preparat 1960: 14
Diagrampapper 1962: 28, 1963: 14, 1965: 35
Diskontering 1960: 4, 1963: 8, 1965: 19
Dissousgas 1960: 11
Draghakar 1965: 44

Efterjustering av prel. allmän varuskatt 1961: 1
Eldfast infodringsmaterial 1960: 49, 1962: 24, 1963: 20, 1964: 8, 10, 1965: 30
Elinstallatörer 1960: 28
Emballage 1960: 47, 91, 1962: 3, 18, 1965: 32
Entréavgifter 1960: 46, 1965: 22
Export 1960: 70, 1962: 29, 1963: 1, 1964: 1
Extraktionsbensin 1962: 18

Fabrikstillverkad betongmassa 1965: 15
Fartyg 1960: 40, 1962: 27, 1963: 2, 1964: 7
— tjänsteprestationer å 1960: 42
Fartygstillbehör, skatteplikt för 1960: 40, 1964:7, 1966: 33
Fastigheter 1960: 35, 1966: 5, 27
Fastighetstillbehör 1960: 36, 1962: 24, 1963: 10. 1964: 1, 11, 1965: 42, 1966: 6, 22, 34
Filmproduktion 1960: 78, 1965: 45
Filmuthyrning 1960: 6
Filterpatroner 1966: 3
Fiskefartyg 1960: 40, 1964: 9
Fiskredskap 1966: 1
Fiskrom och fiskyngel, för utplantering, ej skattepliktig vara 1960: 11
Fob utländsk hamn 1962: 19
Fodermedel, fråga om skatteplikt 1960: 11, 12, 1961: 20, 1963: 13, 17, 1964: 13, 1966: 33
Formvirke 1961: 11
Fotografer 1960: 59, 61
Fotografiska artiklar och tjänster 1960: 45, 59, 61, 78
Fotostatkopiering 1960: 6
Fraktkostnader, debitering av 1960: 9, 24, 90, 1966: 21
Frihamn, varor för 1962: 13
Frisörer 1960: 7
Fröer 1960: 12
Förbrukningsmaterial 1960: 46, 1965: 29
Försäkringsbolag 1960: 93
Försäkringsersättningar 1966: 25
Försäkringskostnader, debitering av 1960: 9
Förstadagsbrev 1965: 3

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Garantireparationer 1961 : *22*
Gaser 1960 : 11, 14
Gatsten, skattepliktig vara 1960 : 12
Gjuteriindustrin 1966 : *3*
Glasmästare 1960 : 31
Glass 1962 : *2*
Golvläggare 1960 : *32*, 1963 : 13
Grafiska industrin 1960 : 49, 1965 : 30
Grammofonautomater 1960 : 45
Graveringsarbeten, skatteplikt för 1960 : 57, 1965 : 44, 1966 : 26
Gravvårdar 1964 : 6
Gruva 1965 : *2*
Gruvindustrin 1965 : 30
Gödselmedel 1960 : 12

Halkskydd 1965 : 44
Handverktyg 1965 : 31
Hektografering 1960 : 6
Heltäckande mattor 1962 : 24
Hemsömmerskor 1960 : 65
Hormonpreparat, skatteplikt för vissa 1960 : 11
Hundfoder 1963 : 13, 17, 1964 : 13
Hålkortsbearbetning 1960 : 18
Hässjelinor 1962 : 23

Idella föreningar, skatteplikt för 1960 : 69
Idrottsbladet, skattskyldighet för 1961 : 10[1]
Idrottsmärken o dyl, försäljning av 1960 : 70
Inbytesvaror, försäljning mot likvid i form av 1960 : 5, 91, 94, 1962 : 11
"Indirekt export" 1960 : 70, 1962 : 14
Inlämningstvätt 1960 : 7, 92
Inredning, fast, i byggnad 1960 : 36, 1966 : 5
Insektsbekämpningsmedel 1962 : 18
Installation av fastighetstillbehör 1960 : *25*, *39*, 1962 : 24, 1964 : 6, 1966 : *7*
Intressegemenskap 1960 : 93, 1962 : 13, 14, *22*, 1963 : 18
Investeringsvaror 1965 : *23*, *25*, *39*

Jord- och stenindustrin 1965 : 30
Järnhanteringen 1960 : 54, 1965 : 36

Kantsten 1960 : 12
Kapskivor 1963 : 14, 1965 : 36
Kemtvätt i automat 1963 : 17
Keramisk industri 1965 : 38
Klichéer 1960 : *62*
Klädhängare 1960 : 87
Kokiller 1961 : 15, 1965 : 36
Kommunala myndigheter, skattskyldighet för 1960 : 21
Konfektyrvaror 1962 : *2*
Konkurs 1961 : 5, 1965 : 9
Konstnärer, skattskyldighet för 1960 : *22*, *75*
Konstverk 1960 : *22*, *75*
Kontorsmaterial 1960 : 51, 1966 : 3
Kontoringsförsäljning 1960 : 92, 1965 : 21
Kontorsutensilier 1966 : *3*
Kontrakt 1960 : 1, 1962 : 6, 1965 : 12
— diskontering av 1960 : 92, 1963 : 8
Kopieringsanstalter 1960 : 6
KORP, ej skattepliktig vara 1962 : 28
Korrespondensinstitut 1960 : *22*
Kost, servering av, vid anstalter, skolor m. m. 1960 : 17, 55
— tillhandahållande av, åt personal 1960 : 45, 1964 : 14
— tillhandahållande av inom hotell- och pensionatsrörelser 1964 : *2*
Kostnadsersättning åt skattskyldiga 1960 : 71
Kreditbevis, viss försäljning mot 1960 : 5
Krigsmateriel, ej skattepliktiga varor 1960 : 13
Kristallolja, ej skattepliktig vara 1960 : 12
Krukväxter, skattepliktig vara 1960 : 12
Kundförluster, avdrag för 1960 : 92, 1965 : 43
Kurslitteratur 1960 : *22*
Kutterspån, ej skattepliktig vara 1960 : 11
Kuvertavgifter 1960 : 46, 1965 : *22*
Kvittning, i vissa fall 1960 : 4
Kyrkklockor 1963 : 11

Laboratorier, material för, m. m. 1960 : 50, 1962 : 28, 1965 : 31
Legosågning 1960 : 58
Likvid i natura 1960 : 91, 94
Ljuskopiering 1960 : 6
Logementsfartyg 1962 : *27*
Lombardering 1960 : 4, *92*, 1963 : 8, 1965 : *21*
Luftfartyg 1964 : 13
Låssmeder 1960 : 31
Läkemedel, ej skattepliktig vara 1960 : 14, 1966 : 33
Läkemedelskort, försäljning enligt 1960 : 15
Lökar 1960 : 12, 1964 : 9
Löneförmalning 1960 : 18

Malkroppar 1962 : 12, 1965 : *36*
Manskapsbodar 1960 : 24
Marsvin 1960 : 11
Maskiner, fasta 1960 : *37*, 1965 : *27*, 1966 : 10, *27*
— i gruva 1965 : *2*
Maskinverktyg 1965 : 31
Massaindustrin 1960 : 54, 1965 : *37*
Materialbegreppet 1960 : *23*, 47, 66, 1961 : 11, 15, 1962 : 12, 18, *23*, 28, 1963 : 9, 14, *20*, 1964 : *2*, 8, 10, 1965 : 9, 28, 44, 1966 : *3*, *26*
Matriser 1960 : 63
Medicinska gaser, ej skattepliktig vara 1960 : 14
Mejerihanteringen 1960 : 54
Mineralterpentin, ej skattepliktig vara 1960 : 11
Montering av fastighetstillbehör 1960 : *39*, 1965 : 42, 1966 : *29*
— av byggnadsställningar 1960 : 40, 1965 : *22*
— av maskin 1961 : 11, 1964 : 5, 1965 : 28
— av fast maskin 1966 :*27*
Monteringsfärdiga hus 1965 : 14, 1966 : *23*, *34*
— uthyrning av 1966 : 3
Monteringsfärdiga trähus 1960 : *23*, 1963 : 16, 1964 : 3, 10
Musikinstrument, stämning av 1960 : 44
Målare 1960 : *32*

Narkosmedel, ej skattepliktig vara 1960 : 14

Offsetgummiduk 1960 : 55, 1963 : 14, 1965 : *37*

[1]) numera skattefri vara

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Packningar 1965 : 32, 36
Panter, försäljning av 1960 : 58
Pappassiclter 1965 : 44
Pappersindustrin 1960 : 54, 1965 : 37
Penslar 1966 : 3
Plantor 1960 : 12
Plåtslagare 1960 : 30
Polérmedel 1960 : 53, 1965 : 35
Postförskott, försäljning mot 1960 : 9, 1965 : 4
Provianteringsfrilager 1962 : 4
Puzzolanjord, ej skattepliktig vara 1960 : 12
Prenumerationsförmedling 1960 : 8
Presentkort, försäljning mot 1960 : 58, 90
Presentreklam 1960 : 61
Präglingsarbeten, vissa 1960 : 6
Publikationer, viss införsel av 1960 : 9

Rabatter, avdrag för 1960 : 90, 1965 : 43
Recept 1960 : 15
Rederier 1960 : 43
Redovisningsperioder 1966 : 31
Reduceringsregeln 1965 : 23, 25, 39, 43, 1966 : 2, 14, 19, 29
Reklam, spridning av 1960 : 6
Reklambranschen 1960 : 60, 1962 : 14
Reklamfilm 1960 : 78
Reklamteckningar 1960 : 62, 76
Reklamtryck 1960 : 62
Reklamtryckalster på främmande språk 1962 : 15
Reklamvaror 1962 : 14
Rengöringsmedel 1960 : 50, 1965 : 30
Renolin, ej skattepliktig vara 1960 : 12
Resekostnader, debitering av 1960 : 9, 1963 : 7
Reservdelar 1965 : 26
"Returemballage" 1962 : 18
"Ringa omfattning" 1960 : 88, 94
Råttgift o dyl, skattepliktig vara 1960 : 11
Rättigheter, upplåtelse av 1960 : 6, 59, 63, 79
Rörledningsentreprenörer 1960 : 28, 1961 : 4

Schablonmässig beräkning av allmän varuskatt 1961 : 4, 10
Serveringsrörelser 1962 : 1, 1963 : 4, 10
Sjukhus, försäljning till 1960 : 14
— försäljning av terapialster 1963 : 18
— tillhandahållande av kost vid 1960 : 17
Självrisk 1961 : 23
"Självtvätt" 1960 : 7, 93
Skadestånd 1963 : 3
Skattepliktig omsättning, beräkning av 1960 : 90, 1961 : 4, 10, 1965 : 8, 19, 43
Skattskyldighet, inträde av 1960 : 4, 5, 90, 1962 : 5
Skoning av hästar 1960 : 57
Skrivbyråer 1960 : 6
Skyltningsarbeten 1960 : 61
Slagg, skattepliktig vara 1960 : 12
Slipmedel 1960 : 53, 1963 : 13, 14, 1965 : 35
Smeder 1960 : 31
Smörjmedel 1960 : 42, 53, 1965 : 35
Socker, försäljning av, till biodlare 1960 : 69
Specialverktyg, debiterad ersättning för 1961 : 13
Spelautomater 1960 : 45
Startkapslar, skattepliktig vara 1960 : 12
Statliga myndigheter, skattskyldighet för 1960 : 19
Stegar, uthyrning av 1960 : 39, 1965 : 22
Stencilering 1960 : 6
Stereotyper 1960 : 63
Stämning av instrument 1960 : 44
Stämplar, stämpeldynor, stämpelfärg 1965 : 44
Sågspån, ej skattepliktig vara 1960 : 11
Säkerhetsbränslen, fasta 1960 : 12
Särskilt maskinvärde 1966 : 10, 22, 28

Tandtekniker 1961 : 20
Tegelindustrin 1965 : 38
Tejp 1960 : 53, 1965 : 36
Terapialster, försäljning av i visst fall 1963 : 18
Textilindustrin 1960 : 54, 1965 : 37
Tillhandahållande inom riket 1962 : 19
Tillsatsmaterial 1960 : 47, 1965 : 30
Tillsatsmedel till bränsle 1966 : 23
Timmerhakar 1965 : 44
Tobaksvaror 1962 : 2
Traktamentskostnader, debitering av 1960 : 9, 1963 : 7
Trottoarsten 1960 : 12
Trycksaker för reklamändamål 1960 : 62, 1962 : 15
Trähus, monteringsfärdiga 1960 : 23, 1963 : 16
Träindustrin 1960 : 54, 1965 : 37
Tvättautomater 1960 : 7, 1963 : 17
Tvättinrättningar 1960 : 7, 92, 93, 1963 : 17
Tändstickor och andra tändmedel, skattepliktig vara 1960 : 12

Underleverantörer, skattskyldighet för, i visst fall 1960 : 84
Undervisning 1960 : 21
Uthyrning, i visst fall 1960 : 39, 1961 : 21, 1962 : 13, 19, 1964 : 14, 1965 : 7, 22, 28, 45, 1966 : 3
Uthyrnings- och underhållsavtal 1960 : 3, 1961 : 18, 1962 : 7, 1963 : 11, 1965 : 11
Utländska förctagare, skattskyldighet 1960 : 83
Utredningar 1960 : 62
Utrikes trafik 1960 : 40
Utskrifter 1960 : 6
Uttag av varor ur rörelse, för reklamändamål 1960 : 61
— beskattningsvärde vid 1960 : 25, 90

Varietéavgifter 1960 : 46, 1965 : 21
Varnolene, ej skattepliktig vara 1960 : 12
Varubyten, i visst fall 1960 : 5, 1965 : 4, 5
Varv, skattskyldighet för 1960 : 43
Vederlag, i ett för allt 1960 : 10, 33, 40
— till beloppet fastställt 1960 : 2, 1962 : 6, 17, 27, 1965 : 12
— vid likvid i natura 1960 : 90
Verkstadsindustrin 1960 : 54, 1965 : 36
Verktyg i materialhänseende 1960 : 50, 66, 1963 : 14, 1965 : 29
— för speciell varutillverkning 1961 : 13

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28

Virke från jordbruksfastighet 1961 : 17, 1965 : 2
Vite 1963 : 3
Vittvätt i automat 1963 : 17
Volvogarantin 1961 : 22
Välgörenhetsmärken o. dyl., försäljning av 1960 : 70
Växlar, diskontering av 1960 : 4, 90, 1965 : 19
— lombardering av 1960 : 4, 92, 1965 : 21
— omsättning av 1960 : 91, 1965 : 19
— ränta å 1960 : 91, 1965 : 19
Växtskyddsmedel, ej skattepliktig vara 1960 : 11, 12, 1965 : 7

Yrkesmässig trafik 1965 : 28
Yrkesmässig verksamhet, fråga om i speciella fall 1960 : 55, 92, 93, 1961 : 20, 21, 1962 : 13, 14, 19, 21, 1963 : 18, 1964 : 14, 1965 : 24, 25, 39, 42, 1966 : 2

Återbäring 1965 : 43
Återköp av vara 1962 : 11
Återtagande av vara 1966 : 13
Återropspanter 1960 : 58

Övergångsbestämmelserna 1960 : 1, 1961 : 19, 1962 : 5, 17, 25, 1963 : 11, 1965 : 11, 1966 : 4
"Övervärde" 1963 : 19
"Översättningsarbeten" 1960 : 6

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:28